

26.09.2022

Kokousaika 26.09.2022 16:00 - 18:01

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo (etänä)	apulaispormestari
	poistui 17:48
Gebhard, Elisa	
Halla-aho, Jussi (etänä)	poistui 16:55, poissa osa 658 § ja 659 - 667 §
Koskela, Minja	
Nuorteva, Johanna	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari (etänä)	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vanhanen, Reetta	
Vierunen, Maarit	
Borgarsdóttir Sandelin, Silja	varajäsen
Hakola, Juha	varajäsen
Pasanen, Amanda	varajäsen

Muut

Diarra, Fatim (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	poistui 18:00
Torsti, Pilvi (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aalto, Laura	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Lehmuskoski, Ville	kaupunkiympäristön toimialajohtaja

26.09.2022

Enroos, Asta
Kivelä, Liisa
Kühn, Markus (etänä)
Rinkineva, Marja-Leena (etänä)
Rope, Jenni
Peltonen, Antti
Saxholm, Tuula
Snellman, Johanna
Ainola, Pilvi
Nirkko, Saara
Malmström, Atte

vs. henkilöstöjohtaja
viestintäjohtaja
strategiajohtaja
elinkeinojohtaja
kaupunginlakimies
va. hallintojohtaja
rahoitusjohtaja
viestintäasiantuntija
hallintoasiantuntija
hallintoasiantuntija
konserniohjauksen päällikkö
asiantuntija
läsnä 16:58 - 17:28, osa 658 §:ää

Puheenjohtaja

Juhana Vartiainen
pormestari
646-667 §

Esittelijät

Juhana Vartiainen
pormestari
646 §
Antti Peltonen
va. hallintojohtaja
647 §
Sami Sarvilinna
kansliapäällikkö
648-667 §

Pöytäkirjanpitäjä

Saara Nirkko
hallintoasiantuntija
646-667 §

26.09.2022

§	Asia	
646	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
647	Asia/2	V 5.10.2022, Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston varajäsenen valinta
648	Asia/3	V 5.10.2022, Vuokrauseriaatteiden määrittäminen asuntotonteille, joiden maanvuokrasopimukset päättyvät vuosina 2023 ja 2024
649	Asia/4	V 5.10.2022 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite kaupungin johtoryhmän muistioiden julkistamisesta
650	Asia/5	V 5.10.2022, Valtuutettu Elina Kauppilan aloite rollaattorin kanssa matkustaminen maksuttomaksi
651	Asia/6	V 5.10.2022, Valtuutettu Matti Niirasen aloite sotiemme veteraanien perinnön vaalimisen tukemisesta
652	Asia/7	V 5.10.2022, Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoitajien maksuttomista liikuntapalveluista
653	Asia/8	V 5.10.2022, Valtuutettu Eva Biaudet'n aloite vaihdevuosineuvonnasta
654	Asia/9	V 5.10.2022, Valtuutettu Maarit Vierusen aloite terveysasemapalvelujen ulkoistamisesta Vuosaaren terveysasemalla
655	Asia/10	V 5.10.2022, Valtuutettu Nora Grotenfeltin aloite peruskoulujen iltapäivän välipalasta
656	Asia/11	V 5.10.2022, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite leikkipuistojen hävikkiruuan jakamisesta aikuisille
657	Asia/12	Sijointus Suomi-rata Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon vuonna 2022
658	Asia/13	Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 17 k)
659	Asia/14	Yksikön päällikön viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 27.9.2022 lukien
660	Asia/15	Pohjoismaiden yhteinen tapahtumahaku UEFA Women's EURO 2025 -jalkapalloturnaus
661	Asia/16	Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustuskriteerit 2023
662	Asia/17	Kaupungin toimitilojen sisäisessä vuokrauksessa noudatettavat pää-

26.09.2022

omavuokrien määrittämisen periaatteet

663	Asia/18	Helsingin asukasvalintaohje ja arava- ja korkotukivuokra-asuntojen asukasvalinnoissa noudatettavat periaatteet
664	Asia/19	Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Kaartin maneesin suojeluesityksestä ja Museoviraston ehdottamista suojelumääräyksistä
665	Asia/20	Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite liikennevalot Gustav Pauligin kadun ja Vuotien risteykseen
666	Asia/21	Kaupunginvaltuuston 21.9.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano
667	Asia/22	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

26.09.2022

Asia/1

§ 646

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Elisa Gebhardin ja Sari Sarkomaan sekä varatarkastajiksi Minja Koskelan ja Reetta Vanhasen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

26.09.2022

Asia/2

§ 647

V 5.10.2022, Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston varajäsenen valinta

HEL 2022-010207 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- Myöntää Julia Saarholmille eron kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston varajäsenen tehtävästä
- valitsee _____ kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston varajäseneksi (Santtu Salmen henkilökohtainen varajäsen) kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 25.8.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

26.09.2022

Asia/2

Kaupunginvaltuusto valitsi Julia Saarholmin (Vas.) 2.8.2021 § 233 kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston varajäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Hän on 25.8.2022 pyytänyt eroa jaoston jäsenyydestä henkilökohtaisten syiden vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 25.8.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Tarkastusvirasto
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2022

Asia/2

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 607

HEL 2022-010207 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

26.09.2022

Asia/3

§ 648

**V 5.10.2022, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuntotonteille,
joiden maanvuokrasopimukset päättyvät vuosina 2023 ja 2024**

HEL 2022-005784 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin kaupungin kaupunginosissa 23. (Toukola), 24. (Kumpula), 25. (Käpylä), 26. (Koskela), 28. (Oulunkylä), 34. (Itä-Pakila) ja 46. (Pitäjänmäki) sijaitsevien, liitteessä 1 mainittujen tonttien tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävistä ajankohdista alkaen 31.12.2080 saakka siten, että tonttien vuosivuokrat määrätään alla 1 kohdassa olevan luettelon mukaisesti pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa kunkin kaupunginosan ja tonttityypin kohdalla mainitun suuruista kerrosneliömetrihintaa, sekä lisäksi jäljempänä mainittuja periaatteita:

1

Kaupungin- osa	Tonttityyppi	€/k-m ² (ind. 100)	Kerrosneliömetrihin- nan nykyarvo €/k-m ² ind. 2084
23 Toukola	Kerrostalotontti	29	604
23 Toukola	Rivitalotontti	36	750
23 Toukola	Paritalotontti	41	854
	Omakotitalo- tontti	46	959
24 Kumpula	Kerrostalotontti	29	604
24 Kumpula	Rivitalotontti	36	750
24 Kumpula	Paritalotontti	41	854
	Omakotitalo- tontti	46	959
25 Käpylä	Kerrostalotontti	31	646
25 Käpylä	Rivitalotontti	36	750
25 Käpylä	Paritalotontti	41	854
	Omakotitalo- tontti	47	979

26	Koskela	Kerrostalo-	24	500
26	Koskela	Rivitalo-	33	688
26	Koskela	Paritalo-	36	750
		Omakotitalo-		
26	Koskela	tontti	38	792
	Oulunkylä,			
28	Veräjämäki	Kerrostalo-	25	521
	Oulunkylä,			
28	Veräjämäki	Paritalo-	36	750
	Oulunkylä,	Omakotitalo-		
28	Veräjämäki	tontti	37	771
	Oulunkylä,			
28	Patola	Kerrostalo-	26	542
	Oulunkylä,			
28	Patola	Paritalo-	33	688
	Oulunkylä,	Omakotitalo-		
28	Patola	tontti	36	750
34	Itä-Pakila	Paritalo-	36	750
		Omakotitalo-		
34	Itä-Pakila	tontti	40	834
46	Pitäjänmäki	Paritalo-	30	625
		Omakotitalo-		
46	Pitäjänmäki	tontti	33	688

Edellä mainittuja vuokrausperiaatehintoja noudatetaan, ellei lainsäädännöstä muuta johdu.

2

Asuntotonttien sopimuksia uusittaessa maanvuokra määritetään tontille rakennetun pääkäyttötarkoituksen mukaisen kerrosalan (k-m²), kuten asuinkerrosalan, perusteella. Maanvuokran perusteena oleva kerrosala määritetään rakennuspiirustuksista. Määrityksessä noudatetaan ympäristöministeriön julkaisemassa ympäristöopas 72:ssa kerrosalasta todettua sekä maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun vakiintuneesti käyttämiä liitteestä 4 ilmeneviä poikkeuksia sekä muutoin kaupunkiympäristön toimialan toimivaltaisen viranhaltijan päättämällä tavalla.

3

Maanvuokraa määritettäessä asuntotonttien sopimuksia uusittaessa kerrostalotontilla tarkoitetaan tonttia, jolla sijaitsee kerrostalo, rivitalo-

tontilla tarkoitetaan tonttia, jolla sijaitsee rivitalo, paritalotontilla tarkoitetaan tonttia, jolla sijaitsee paritalo, ja omakotitalotontilla tarkoitetaan tonttia, jolla sijaitsee omakotitalo.

4

Kerrostaloilla tarkoitetaan vähintään kolmen asunnon/asuinhuoneiston taloja, jossa ainakin kaksi asuntoa sijaitsee päällekkäin, rivitaloilla tarkoitetaan vähintään kolmen asunnon/asuinhuoneiston taloja, jotka on kytketty toisiinsa, paritaloilla tarkoitetaan taloja, joissa kaksi erillistä asuntoa/asuinhuoneistoa sijaitsevat vierekkäin tai päällekkäin ja omakotitaloilla tarkoitetaan taloja, joissa on yksi asunto/asuinhuoneisto.

5

Liike-, toimisto-, työ- tai muiden vastaavien pääkäyttötarkoituksen mukaisten tilojen osalta peritään samaa vuokraa kuin asuintiloista.

6

Yleisten rakennusten tonteista (Y) sekä vastaavista tiloista peritään maanvuokraa, joka on puolet asuintilojen osalta perittävästä maanvuokrasta.

7

Kaupunkiympäristön toimialan toimivaltaisella viranhaltijalla on oikeus perustellusta syystä poiketa edellä esitetyistä vuokrausperiaatteista.

8

Näin määräytyvistä maanvuokrista peritään sopimuksen mukaiselta ensimmäiseltä vuodelta 50 %, toiselta 55 %, kolmannelta 60 %, neljänneltä 65 %, viidenneltä 70 %, kuudennelta 75 %, seitsemänneltä 80 %, kahdeksannelta 85 %, yhdeksänneltä 90 % ja kymmenenneltä 95 %, jonka jälkeen yhdennestätoista vuodesta alkaen peritään täyttä maanvuokraa.

9

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja ja kaupunkiympäristön toimialan toimivaltaisen viranhaltijan päättämiä lisäehtoja.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö

26.09.2022

Asia/3

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Sami Haapanen, tonttipäällikkö, puhelin: 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luettelo tonteista
- 2 Perustelumuistio
- 3 Maanvuokran perusteena olevan kerrosalan määrittely
- 4 Alueiden rakennusoikeuden markkina-arvot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Tonttien vuokralaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingissä päättyi vuonna 2020-2021 noin 750 asuntotontin maanvuokrasopimusta. Vuosina 2023-2024 päättyy yhteensä noin 60 asuntotontin maanvuokrasopimusta.

Uusittavia maanvuokrasopimuksia on Toukolan (11 kpl), Kumpulan (10 kpl), Käpylän (22 kpl), Koskelan (10 kpl), Oulunkylän Veräjämäen (1 kpl), Oulunkylän Patolan (1 kpl), Itä-Pakilan (1 kpl) ja Pitäjänmäen (2 kpl) kaupunginosissa. Suurin osa uusittavien sopimusten tonteista on omakotitalo- ja paritalotontteja. Lisäksi maanvuokrasopimus tulee uusittavaksi kerrostalotontteilla. Luettelo tonteista on liitteenä 1, josta ilmenee lisäksi tonttien perustiedot.

Vuosina 2023 ja 2024 päättyvien maanvuokrasopimusten uusimisten valmistelusta yleisesti

Valmistelu vuosina 2023 ja 2024 päättyvien asuntotonttien maanvuokrasopimusten uusimiseksi aloitettiin maaomaisuuden kehittäminen ja

tontit -palvelussa vuoden 2019 lopussa, jolloin vuokralaisille lähetettiin kirjeet voimassa olevien maanvuokrasopimusten päättymisestä. Kirjeissä vuokralaisille esitettiin alustava arvio uuden maanvuokran määrätymisperusteista ja sen vaikutuksesta asumiskustannuksiin. Lisäksi kirjeessä kerrottiin maanvuokrasopimusten uusimisprosessista ja sopimusehdoista. Vuosien 2020 ja 2021 vaihteessa vuokralaisille lähetettiin toinen kirje, jossa esitettiin tarkennettu arvio uudesta maanvuokrasesta sekä selvitys maanvuokran perusteena olevasta kerrosalasta. Kirjeessä kerrottiin tarkemmin maanvuokrasopimusten uusimisen aikataulusta, menettelystä sopimuksia uusittaessa ja sopimusehdoista. Lisäksi vuokralaisille varattiin tilaisuus esittää kirjalliset mielipiteensä maanvuokrasopimusten uusimisesta ja uusimiseen liittyvistä kysymyksistä. Mielipiteitä saatiin yhteensä kolmen tontin vuokralaiselta.

Valmistelun kuluessa esitetyt mielipiteet ja muut esille nousseet kaupungin asuntonttien maanvuokrakäytäntöjä ja sopimusten uusimista koskevat näkökohdat koskevat muun muassa

- rakennusoikeuden arvon kohtuullisuutta ja
- sitä, että vuokrataso ei voida korottaa vuoden 2020-2021 tasosta Toukolan, Kumpulan, Käpylän ja Koskelan alueilla.

Mainittuihin kysymyksiin ja näkökohtiin sekä muihinkin asiaan laajemmin liittyviin kysymyksiin on otettu kantaa liitteenä 2 olevassa perustelumuistiossa.

Vuokrasopimusten uusimisesta on vuokralaisille lähetettyjen kirjeiden lisäksi tiedotettu kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun internetsivuilla. Alkuvuodesta 2021 maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu järjesti kaksi asukastilaisuutta, joissa kerrottiin maanvuokrasopimusten uusimisen periaatteista ja aikataulusta. Asukastilaisuuksissa yleisön kysymyksiin olivat vastamassa maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun asiantuntijat. Lisäksi asukastilaisuuksissa kerrottiin vuokrasopimusten allekirjoittamiseen liittyvistä juridisista ja käytännön toimenpiteistä. Asukastilaisuuksista tiedotettiin vuokralaisille lähetetyillä kutsuilla sekä maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun internetsivuilla. Asukastilaisuuksista laaditut muistiot ovat tämän esityksen oheismateriaalissa.

Vuokralaisten kirjallisesti tai asukastilaisuuksissa esittämät mielipiteet on pyritty huomioimaan asian valmistelussa. Mielipiteissä esitettyihin maanvuokrasopimusten uusimista koskeviin yleispiirteisiin huomioihin on otettu kantaa tässä esityksessä ja sen liitteissä. Mielipiteissä esitettyihin tonttikohtaisiin erityiskysymyksiin tullaan ottamaan kantaa myöhemmin vuokrasopimusten uudistamispäätösten yhteydessä, jolloin asian valmistelija on vielä yhteydessä vuokralaisiin. Varsinaiset maan-

26.09.2022

Asia/3

vuokrasopimusten uusimisia koskevat päätökset tehdään kaupunkiympäristön toimialan toimivaltaisen viranhaltijan toimesta sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto on vahvistanut tonteille vuokrausperiaatteet.

Tonttikohtaiset seikat sekä niiden vaikutus vuokrahintaan yksittäisen tontin kohdalla tutkitaan ja päätetään viranhaltijan erillisellä päätöksellä. Tavoitteena on, että 1.1.2023 päättyvien sopimusten osalta päätökset tehdään vuoden 2022 aikana hyvissä ajoin ennen vanhan maanvuokrasopimuksen vuokra-ajan päättymistä. Vuoden 2023 lopussa tai sitä myöhemmin päättyvien sopimusten osalta päätökset tehdään viimeistään alkusyksyllä 2023.

Kaupunginvaltuusto on edellyttänyt 10.10.2018, § 285 hyväksymässään ponnassa, vahvistaessaan vuonna 2020-2021 päättyneiden maanvuokrasopimusten vuokrausperusteita, että selvitetään mahdollisuutta tehdä sosiaalisten vaikutusten arviointi tontinvuokrien määräytymisperusteista. Vaikutusarvioinnin tuli kattaa tontinvuokrien vaikutukset sekä asuntojen vuokriin, asumisen hintaan että alueiden väliseen ja sisäiseen eriytymiseen. Kaupunginhallitus on 27.6.2022, § 525 merkinnyt tiedoksi selvityksen kyseisen toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Asuntotonttien maanvuokrasopimusten uusimisessa noudatettavat yleiset periaatteet

Asuntotontin maanvuokrasopimuksen vuokra-ajan päättyessä vuokrasopimus uusitaan, ellei vuokrasopimuksen uusimiselle ole merkittäviä maankäytöllisiä esteitä. Maanvuokrasopimusta uusittaessa uuden sopimuksen mukainen maanvuokra määritetään vastaamaan maanvuokrien tasoa sopimuksen uusimishetkellä. Sopimuksia tehtäessä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia kaupunkiympäristölautakunnan vahvistamia yleisiä maanvuokrasopimusehtoja. Lisäksi sopimukseen sisällytetään mahdollisia tonttikohtaisia erityisehtoja (esimerkiksi vanhaan sopimukseen sisällytetyt rasitteenluonteiset ehdot). Maanvuokrien määrittelyssä noudatetaan alueellista yhtenäisyyttä. Uudet maanvuokrasopimukset tehdään yleensä noin 50 vuodeksi ja maanvuokran kehitys sidotaan elinkustannusindeksiin.

Maanvuokrasopimuksia uusittaessa uuden sopimuksen mukainen maanvuokra on yleensä vanhan sopimuksen tasoa merkittävästi korkeampi johtuen siitä, että vanha maanvuokra on kymmenien vuosien kuluessa jäänyt merkittävästi jälkeen asuntotonttien yleisestä arvonkehityksestä ja nykyhetken kohtuullisesta maanvuokratasosta. Vanhojen sopimusten maanvuokrat ovat jääneet monilta osin hyvin alhaisiksi. Vuokralaisten yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi maanvuokrasopimuksen päättyessä uusi maanvuokra määritetään tasolle, joka heijastaa kohtuudella nykyhinnoittelua. Jotta uuden maanvuokrasopimuk-

26.09.2022

Asia/3

sen mukainen vuokra ei muodostuisi nykyisten vuokralaisten kannalta kohtuuttomaksi, kaupunki on maanvuokrasopimuksia uusiessaan noudattanut niin sanottua siirtymäaikamenettelyä, jossa uusi maanvuokra nousee täysimääräiseksi vaiheittain vasta useamman vuoden kuluessa.

Maanvuokran laskeminen

Asuntotontin maanvuokra lasketaan laskentakaavalla tontin rakennusoikeus (k-m²) × rakennusoikeuden yksikköhinta (euroa / k-m², indeksi100 hinta) × elinkustannusindeksi / 100 (vuokraushetken pisteluku) × 0,04. Kaupungin nykyisin käyttämä vuokranmääritys on pääpiirteissään samanlaisena käytössä hyvin yleisesti Suomessa.

Vuosina 2023–2024 päättyvien maanvuokrasopimusten uudet vuokrausperiaatteet

Yleistä

Vuosina 2023–2024 päättyvien asuntotonttien maanvuokrasopimusten uusimisen valmistelun yhteydessä ei ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella jonkin liitteen 1 mukaisen tontin maanvuokrasopimusta ei tulisi uusida. Näin ollen kaikille näille tonteille esitetään vahvistettaviksi vuokrausperiaatteet, eli rakennusoikeuden yksikköhinta sekä vuokra-aika ja muut maanvuokran määrittelyn kannalta keskeiset periaatteet.

Nyt esitettävät vuokrausperiaatteet ovat kaupunginhallituksen maapo liittisia linjauksia koskevan 1.4.2019, § 220 päätöksen mukaiset.

Kaupunginvaltuusto on 2.2.2022, § 22 päättänyt asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien maanvuokrauksen yleisistä periaatteista. Päätöksen mukaan kaupungin tontinluovutustoiminnan ennustettavuuden säilyttämiseksi on uudet periaatteet ja uusi toimintamalli tarkoitus ottaa käyttöön siirtymäajalla.

Kaupunginhallitus on 2.5.2022, § 339 päättänyt kaupunginvaltuuston 2.2.2022, § 22 vahvistamien asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien maanvuokrauksen yleisten periaatteiden voimaantulosta sekä periaatteita koskevasta siirtymäajoista. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan vuokra-ajan päättymisen perusteella uudistettavien asuntotonttien vuokrausten ja maanvuokrasopimusten vuokra-aikojen jatkamisen yleisistä maanvuokrausperiaatteista ja niiden käyttöönotosta päätetään erikseen. Asiaa koskeva valmistelu on käynnissä kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelussa ja asia tuodaan päätöksentekoon myöhemmin erikseen. Tästä syystä kaupunginvaltuuston päätöstä asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien maanvuokrausten yleisistä periaatteista ei sovelleta nyt esitettäviin

26.09.2022

Asia/3

vuokrausperiaatteisiin asuntotonteille, joiden maanvuokrasopimukset päättyvät vuosina 2023 ja 2024.

Ulkopuolisten asiantuntijoiden arviot rakennusoikeuden arvosta ja vertailutiedot

Valmistelun tueksi on kahdella ulkopuolisella asiantuntijalla teetetty arviolausunnot kunkin alueen asuntotonttien rakennusoikeuksien käyvästä arvoista. Arviolausunnot on laatinut Catella Property Oy (29.11.2019) ja Realia Management Oy (11.12.2019). Arviolausuntojen arviot rakennusoikeuksien käyvästä arvoista ovat hyvin samansuuntaiset, ja mikäli eroja olisi, huomioidaan arvoltaan alhaisemman arviolausunnon mukainen käypä arvo. Nyt esitettävät vuokrauserustehinnat alittavat kaikilla alueilla merkittävästi arvioitavissa olevan käyvän arvon, ja ehdotettavat vuokrausperiaatteet ovat siten hyvin kohtuullisia suhteessa tonttien käypiin arvoihin.

Maanvuokraa määritettäessä tonttien laskennallisena arvona käytetään aikaisempien vuosien käytännön mukaisesti arvoa, joka on noin 60 % käyvästä arvosta. Sopimusten nyt ehdotettavien vuokrausperiaatteiden mukaiset tonttien rakennusoikeuksien arvot ovat siis vähintään noin 40 % kunkin alueen keskimääräisiä rakennusoikeuksien markkina-arvoja alhaisemmat. Jotta uusi vuokra olisi varmasti kohtuullinen, maanvuokra määritetään käyttäen sitä asiantuntija-arviota, jonka mukainen rakennusoikeuden markkina-arvon keskiarvo on kullakin alueella näistä kahdesta arviosta alhaisempi. Tästä alhaisemmasta arvosta tehdään noin 40 % suuruinen vähennys.

Valmistelun yhteydessä on selvitetty vertailutiedoiksi myös kunkin alueen viime vuosien uudiskohteiden maanvuokrauksissa käytettyjä rakennusoikeuksien arvoja. Kaikilta alueilta ei vertailutietoja ole saatavilla, joten näiden alueiden vertailutiedot perustuvat vastaavan tyyppisiltä alueilta viime vuosina tehtyihin vuokrauksiin. Myös käytössä olevien vertailutietojen osalta voidaan todeta, että nyt esitettävät vuokrausperiaatteet alittavat selvästi vastaavissa uudiskohteissa käytetyn tason.

Pyrkimyksenä on, että kaikilla alueilla käytetään yhdenvertaisesti vuokraa määritettäessä tontin laskennallisena arvona arvoa, joka on noin 60 % käyvästä arvosta.

Ulkopuolisen asiantuntijan arvio kunkin alueen rakennusoikeuksien arvoista on esitetty liitteessä 4.

Tuottotavoite

Kaupunginvaltuusto on 1.10.1980 (asia nro 18) päättänyt asuntotonttien vuosivuokraksi 4 % tontin laskennallisesta hinnasta, joka määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti. Kaupungin peri-

26.09.2022

Asia/3

mä maanvuokra on korkotuottoa sille pääomalle, joka on sitoutunut kaupungin maaomaisuuteen. Tuottotavoite 4 % on Suomen kaupungeissa käytetyistä alhaisimpia. Moni kaupunki käyttää 5-6 % tuottotavoitetta. Tiedossa ei ole, että 4 % alhaisempaa tuottotavoitetta olisi missään kunnassa käytössä. Edellä mainitut tuottovaatimukset on hyväksytty yleisesti oikeuskäytännössä.

Maanvuokrasopimuksille on luonteenomaista hyvin pitkä sopimussuhde, jolloin myös tuottotavoite on asetettava sellaiseksi, että se antaa kohtuullisen tuoton pitkällä ajanjaksolla. Kaupungin todellinen, eli efektiivinen tuotto, jää kyseisillä tonteilla merkittävästi alle maanvuokran laskennassa käytettävän nimellisen tuottotavoitteen (4 %), sillä maanvuokraa ei tulla perimään tonttien arvioitavissa olevista todellisista käytävistä arvoista, vaan selkeästi tätä alemmista arvoista. Esitettävät vuokrausperiaatteet huomioiden kaupungin todellinen vuokratuotto on vuokrasuhteen alussa keskimäärin tasolla noin 2,4 % (jäljempänä mainittua siirtymäaikamenettelyä ei ole huomioitu). Mikäli kiinteistöjen arvonkehitys tulevana vuosina ylittää elinkustannusindeksin kehityksen, johon tonttien maanvuokra on sidottu, laskee kaupungin efektiivinen vuokratuotto mainitusta lähtötasosta edelleen, jolloin todellinen tuotto on merkittävästi mainittua odotettavaa 2,4 % tuottoa alhaisempi. Tuottotavoitetta on perusteltu laajemmin liitteenä 2 olevassa perustelumuiotiossa.

Siirtymäaikamenettely

Vuokraa esitetään perittäväksi porrastetusti siten, että maanvuokrasta peritään sopimuksen mukaiselta ensimmäiseltä vuodelta 50 %, toiselta 55 %, kolmannelta 60 %, neljänneltä 65 %, viidenneltä 70 %, kuudennelta 75 %, seitsemänneltä 80 %, kahdeksannelta 85 %, yhdeksänneltä 90 % ja kymmenennestä vuodesta alkaen 95 %, jonka jälkeen vasta yhdennestätoista vuodesta lähtien peritään täyttä maanvuokraa. Vastaavaa menettelyä noudatettiin sopimuksia uusittaessa vuosina 2010, 2015 ja 2020-2021.

Maanvuokran perusteena oleva kerrosala

Asuntotonttien maanvuokrasopimuksia uusittaessa maanvuokran perusteena käytetään tontilla sijaitsevien rakennusten kerrosalaa. Käytännönä on, että maanvuokraa peritään vain rakennuksen pääkäyttötarkoituksen mukaisista tiloista, kuten asuin-, liike- ja toimistotiloista. Asuntotonteilla tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi varasto-, autotalli- ja teknisistä tiloista ei peritä maanvuokraa, ellei niitä käytetä asumiseen (tai muuhun pääkäyttötarkoitukseen, kuten liike- tai toimistotarkoitukseen). Asemakaavasta ilmenevä käyttämätön rakennusoikeus ei vaikuta vuokraan, muun muassa koska rakennetuissa kohteissa sopimuksia uusittaessa tämä voisi johtaa siihen, että vuokralainen maksaisi vuokraa

myös tontin käyttämättömästä rakennusoikeudesta. Maanvuokran perusteena olevan kerrosalan määrittelyn käytäntö on kuvattu liitteessä 3.

Ehdotettavat vuokrausperiaatteet ja arvio asumiskustannusvaikutuksista

Arviolausunnot, vertailutiedot, asuntotonttien maanvuokrasopimusten uusimisessa noudatettu käytäntö sekä muut esitetyt seikat huomioiden esitetään, että vuosina 2023–2024 päättyviä maanvuokrasopimuksia uusittaessa maanvuokra määräytyy käyttäen perusteena alla olevasta taulukosta ilmeneviä rakennusoikeuden virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavia yksikköhintoja. Taulukossa on esitetty myös rakennusoikeuden yksikköhinta tasossa ind. 2084. Taulukosta ilmenee lisäksi alueille esitettävien vuokrausperiaatteiden arvioitu laskennallinen vaikutus asumiskustannuksiin uuden sopimuksen vuokra-ajan alkaessa ja 10 vuoden kuluttua vuokra-ajan alkamisesta. Arvioitu laskennallinen vaikutus asumiskustannuksiin on laskettu käyttäen indeksiä 2084 (tämän jälkeisiä indeksimuutoksia ei ole huomioitu).

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2022

Kaupunginosa	Tonttityyppi	€/k-m ² (ind. 100)	€/k-m ² ind. 2084	Arvioitu laskennallinen vaikutus asumiskustannuksiin uuden sopimuksen vuokra-ajan alkamisaikasta (€/m ² /kk ind. 2084)	Arvioitu laskennallinen vaikutus asumiskustannuksiin 10 vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulusta (€/m ² /kk ind. 2084)
Toukola	Kerrostalo	29	604	1,21	2,42
Toukola	Rivitalo	36	750	1,50	3,00
Toukola	Paritalo	41	854	1,71	3,42
Toukola	Omakotitalo	46	959	1,92	3,83
Kumpula	Kerrostalo	29	604	1,21	2,42
Kumpula	Rivitalo	36	750	1,50	3,00
Kumpula	Paritalo	41	854	1,71	3,42
Kumpula	Omakotitalo	46	959	1,92	3,83
Käpylä	Kerrostalo	31	646	1,29	2,58
Käpylä	Rivitalo	36	750	1,50	3,00
Käpylä	Paritalo	41	854	1,71	3,42
Käpylä	Omakotitalo	47	979	1,96	3,92
Koskela	Kerrostalo	24	500	1,00	2,00
Koskela	Rivitalo	33	688	1,38	2,75
Koskela	Paritalo	36	750	1,50	3,00
Koskela	Omakotitalo	38	792	1,58	3,17
Oulunkylä, Veräjämäki	Kerrostalo	25	521	1,04	2,08
Oulunkylä, Veräjämäki	Paritalo	36	750	1,50	3,00
Oulunkylä, Veräjämäki	Omakotitalo	37	771	1,54	3,08
Oulunkylä, Patola	Kerrostalo	26	542	1,08	2,17
Oulunkylä, Patola	Paritalo	33	688	1,38	2,75
Oulunkylä, Patola	Omakotitalo	36	750	1,50	3,00
Itä-Pakila	Paritalo	36	750	1,50	3,00
Itä-Pakila	Omakotitalo	40	834	1,67	3,33
Pitäjänmäki	Paritalo	30	625	1,25	2,50
Pitäjänmäki	Omakotitalo	33	688	1,38	2,75

Laskennallinen asumiskustannusvaikutus (euroa/m²/kk) on laskettu kaavalla: (e/k-m² (ind.100) x 4 % x indeksi 2084:100 x 1,2):12.

Vakiintuneen käytännön mukaan vuokrausperustehinnaksi yleisten rakennusten tonteista (Y) sekä vastaavista tiloista esitetään noin puolta vastaavan alueen asuntonttien vuokrausperustehinnoista.

Vuokra-aika

Vuokra-ajaksi esitetään noin 50 vuotta, joka vastaa vuosina 2010, 2015 ja 2020-2021 päättyneiden maanvuokrasopimusten osalta noudatettua käytäntöä.

Lopuksi

Kaupunki pyrkii asuntonttien maanvuokraustoiminnassaan kohtuullisuuteen. Kaupungin maaomaisuus tulee kuitenkin nähdä kaikkien kaupunkilaisten yhteisenä omaisuutena, jota tulee hallinnoida siten, että

26.09.2022

Asia/3

maaomaisuus hyödyttää kohtuullisesti kaikkia helsinkiläisiä, myös niitä, jotka eivät asu kaupungin vuokratontilla. Edellä esitetyin sekä perustelumuihistiosta ilmenevin perustein esitetyjä vuokrausperiaatteita on pidettävä kaupungin ja vuokralaisten kannalta kohtuullisina sekä asunto-tonttien vuokralaisten yhdenvertaista kohtelua edistävinä. Esitetty uudelleenvuokrausmenettely noudattaa kaupungin aiemmin vastaavissa tilanteissa noudattamaa käytäntöä.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Sami Haapanen, tonttipäällikkö, puhelin: 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luettelo tonteista
- 2 Perustelumuihistio
- 3 Maanvuokran perusteena olevan kerrosalan määrittely
- 4 Alueiden rakennusoikeuden markkina-arvot

Oheismateriaali

- 1 Arviokirja, Julkinen Catella pientalot 2019
- 2 Arviokirja, Julkinen Catella kerrostalot ja rivitalot 2019
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)
- 4 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)
- 5 Arviokirja, Julkinen Realia
- 6 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)
- 7 Mielipiteet
- 8 Maanvuokrasopimuslomake
- 9 Muistiot asukastilaisuuksista

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Tonttien vuokralaiset

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

26.09.2022

Asia/3

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 610

HEL 2022-005784 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Sami Haapanen, tonttipäällikkö, puhelin: 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 17.05.2022 § 303

HEL 2022-005784 T 10 01 01 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin kaupungin kaupunginosissa 23. (Toukola), 24. (Kumpula), 25. (Käpylä), 26. (Koskela), 28. (Oulunkylä), 34. (Itä-Pakila) ja 46. (Pitäjänmäki) sijaitsevien liitteessä 1 mainittujen tonttien tai niistä muodostettavien tonttien vuokrauseriaatteet myöhemmin päätettävistä ajankohdista alkaen 31.12.2080 saakka siten, et-

tä tonttien vuosivuokrat määrätään alla 1 kohdassa olevan luettelon mukaisesti pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa kunkin kaupunginosan ja tonttityypin kohdalla mainitun suuruista kerrosneliömetrihintaa, sekä lisäksi jäljempänä mainittuja periaatteita:

1

Kaupungin- osa	Tonttityyppi	€/k-m ² (ind. 100)	Kerrosneliömetrihin- nan nykyarvo €/k-m ² ind. 2084
23 Toukola	Kerrostalotontti	29	604
23 Toukola	Rivitalotontti	36	750
23 Toukola	Paritalotontti	41	854
	Omakotitalo- tontti	46	959
23 Toukola		46	959
24 Kumpula	Kerrostalotontti	29	604
24 Kumpula	Rivitalotontti	36	750
24 Kumpula	Paritalotontti	41	854
	Omakotitalo- tontti	46	959
24 Kumpula		46	959
25 Käpylä	Kerrostalotontti	31	646
25 Käpylä	Rivitalotontti	36	750
25 Käpylä	Paritalotontti	41	854
	Omakotitalo- tontti	47	979
25 Käpylä		47	979

26	Koskela	Kerrostalo-	24	500
26	Koskela	Rivitalo-	33	688
26	Koskela	Paritalo-	36	750
		Omakotitalo-		
26	Koskela	tontti	38	792
	Oulunkylä,			
28	Veräjämäki	Kerrostalo-	25	521
	Oulunkylä,			
28	Veräjämäki	Paritalo-	36	750
	Oulunkylä,	Omakotitalo-		
28	Veräjämäki	tontti	37	771
	Oulunkylä,			
28	Patola	Kerrostalo-	26	542
	Oulunkylä,			
28	Patola	Paritalo-	33	688
	Oulunkylä,	Omakotitalo-		
28	Patola	tontti	36	750
34	Itä-Pakila	Paritalo-	36	750
		Omakotitalo-		
34	Itä-Pakila	tontti	40	834
46	Pitäjänmäki	Paritalo-	30	625
		Omakotitalo-		
46	Pitäjänmäki	tontti	33	688

Edellä mainittuja vuokrausperiaatehintoja noudatetaan, ellei lainsäädännöstä muuta johdu.

2

Asuntotonttien sopimuksia uusittaessa maanvuokra määritetään tontille rakennetun pääkäyttötarkoituksen mukaisen kerrosalan (k-m²), kuten asuinkerrosalan, perusteella. Maanvuokran perusteena oleva kerrosala määritetään rakennuspiirustuksista. Määrityksessä noudatetaan ympäristöministeriön julkaisemassa ympäristöopas 72:ssa kerrosalasta todettua sekä maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun vakiintuneesti käyttämiä liitteestä 4 ilmeneviä poikkeuksia sekä muutoin kaupunkiympäristön toimialan toimivaltaisen viranhaltijan päättämällä tavalla.

3

Maanvuokraa määritettäessä asuntotonttien sopimuksia uusittaessa kerrostalotontilla tarkoitetaan tonttia, jolla sijaitsee kerrostalo, rivitalo-

tontilla tarkoitetaan tonttia, jolla sijaitsee rivitalo, paritalotontilla tarkoitetaan tonttia, jolla sijaitsee paritalo, ja omakotitalotontilla tarkoitetaan tonttia, jolla sijaitsee omakotitalo.

4

Kerrostaloilla tarkoitetaan vähintään kolmen asunnon/asuinhuoneiston taloja, jossa ainakin kaksi asuntoa sijaitsee päällekkäin, rivitaloilla tarkoitetaan vähintään kolmen asunnon/asuinhuoneiston taloja, jotka on kytketty toisiinsa, paritaloilla tarkoitetaan taloja, joissa kaksi erillistä asuntoa/asuinhuoneistoa sijaitsevat vierekkäin tai päällekkäin ja omakotitaloilla tarkoitetaan taloja, joissa on yksi asunto/asuinhuoneisto.

5

Liike-, toimisto-, työ- tai muiden vastaavien pääkäyttötarkoituksen mukaisten tilojen osalta peritään samaa vuokraa kuin asuintiloista.

6

Yleisten rakennusten tonteista (Y) sekä vastaavista tiloista peritään maanvuokraa, joka on puolet asuintilojen osalta perittävästä maanvuokrasta.

7

Kaupunkiympäristön toimialan toimivaltaisella viranhaltijalla on oikeus perustellusta syystä poiketa edellä esitetyistä vuokrausperiaatteista.

8

Näin määräytyvistä maanvuokrista peritään sopimuksen mukaiselta ensimmäiseltä vuodelta 50 %, toiselta 55 %, kolmannelta 60 %, neljänneltä 65 %, viidenneltä 70 %, kuudennelta 75 %, seitsemänneltä 80 %, kahdeksannelta 85 %, yhdeksänneltä 90 % ja kymmenenneltä 95 %, jonka jälkeen yhdennestätoista vuodesta alkaen peritään täyttä maanvuokraa.

9

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja ja kaupunkiympäristön toimialan toimivaltaisen viranhaltijan päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pia Hosia, asiantuntija, puhelin: 310 39061

26.09.2022

Asia/3

pia.hosia(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2022

Asia/4

§ 649

V 5.10.2022 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite kaupungin johtoryhmän muistioiden julkistamisesta

HEL 2022-004672 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Silja Borgarsdóttir Sandelin: Kaupunginhallitus katsoo, että johtoryhmän muistioita on syytä julkaista kaupungin kotisivuille.

Johtoryhmän kokoukset ovat kaupungissa keskeinen päätöksenteon elin ja muistiot julkisia asiakirjoja, jotka jo nyt ovat luettavissa kaupungin intrassa. Avoimuus päätöksenteossa on tärkeää niin, että kansalaiset ymmärtäisivät päätöksenteon prosesseja ja perusteluita.

Kannattaja: Minja Koskela

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Silja Borgarsdóttir Sandelinin palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 7

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 4

Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Elisa Gebhard, Minja Koskela

Tyhjä: 4

Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 7 -4 (4 tyhjää).

Esittelijä

kansliapäällikkö

26.09.2022

Asia/4

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 30.03.2022 Pennanen Petrus Kaupungin johtoryhmän muistioiden julkistaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin johtoryhmän kokousmuistiot julkaistaan myös julkisesti kaupunkilaisille.

Kuntalain (410/2015) 29 §:n mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämisestä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Kunnan on huolehdittava, että toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta annetaan esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja yleisessä tietoverkossa. Kunnan on verkkoviestinnässään huolehdittava, että salassa pidettäviä tietoja ei viedä yleiseen tietoverkkoon ja että yksityisyyden suoja henkilötietojen käsittelyssä toteutuu.

Hallituksen esityksen (HE 268/2014 vp) mukaan kuntalain 29 §:n tarkoituksena on viestinnän avulla parantaa kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Esitöissä on mainittu, että tiedonsaanti koskisi toimielinten käsittelyyn tulevien kunnan asukkaille tärkeiden ja yleistä mielenkiintoa herättävien asioiden valmistelua. Huomioon on kuitenkin otettava henkilötietojen käsittely yleisessä tietoverkossa. Yleiseen tietoverkkoon vietävistä asiakirjoista on poistettava salassa pidettävät tiedot. Tämän lisäksi on arvioitava kunnan oikeus käsitellä kokousasiakirjoihin sisältyviä julkisia henkilötietoja yleisessä tietoverkossa.

Hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän tietojenkäsittelytavan vaatimukset sekä kunnan viestintävelvoitteet on pyrittävä sovittamaan yhteen niin, että viranomaisten velvollisuudet viestinnässä ja tiedonsaantioikeuksien edistämisessä toteutetaan vaarantamatta yksityisyyden suoja. Tiedottamisen laajuus ja tavat ovat edelleen pitkälti kunnan harkinnassa, mutta kunnalta edellytetään aktiivista otetta ja tehokasta viestintää.

Kuntalain 109 §:n mukaan kunnan järjestämiä palveluja sekä kunnan toimintaa koskevat keskeiset tiedot on julkaistava yleisessä tietoverkossa. Pykälässä on lueteltu tiedot, jotka on ainakin oltava saatavilla yleisessä tietoverkossa. Kunnalla on velvoite viedä saataville yleiseen tietoverkkoon keskeiset kunnan järjestämiä palveluja sekä kunnan taloutta, johtamista, toimintaa, kuntien yhteistyötä ja kuntakonsernia koskevat tiedot. Kaupungin johtoryhmän muistiot ovat lähtökohtaisesti viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki) 1 §:n mukaisesti julkisia asiakirjoja. Julkisuuslain 9 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen.

Siitä huolimatta, että johtoryhmän muistioita koskee julkisuuslain 1 § ja 9 § eli ne ovat viranomaisen julkisia asiakirjoja, joista jokaisella on oikeus saada tieto pyydettyäessä, ne eivät kuitenkaan ole julkaistavaksi tarkoitettuja päätösasiakirjoja. Kaupungin johtoryhmän muistiot ovat luonteeltaan operatiivisia asiakirjoja ja siten johtamisen välineitä, joiden elinkaari voi olla hyvinkin lyhyt. Ne eivät ole asiakirjoja, jotka sellaisenaan edistäisivät kuntalaisten oikeutta osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan, mikä puoltaisi niiden julkaisemista yleisessä tietoverkossa. Kaupungin johtoryhmä edistää poliittisen ja operatiivisen toiminnan yhteensovittamista. Se käsittelee strategisia ja kaupungin käytännön toiminnan yhteensovittamista koskevia kysymyksiä. Johtoryhmän kokousmuistioiden julkaiseminen kunnan työntekijöille lisää avoimuutta työntekijöiden ja kunnan välillä kunnan täyttäessä rooliaan työnantajana.

Vaikka lähtökohtaisesti julkisuuslain 1 §:n mukaisesti viranomaisen asiakirjat ovat julkisia, asiakirjojen julkaiseminen yleisessä tietoverkossa on asiakirjajulkisuudesta erillinen kysymys. Julkaisemisessa on otettava huomioon henkilötietojen käsittelyyn liittyvät vaatimukset ja yksityisyyden suoja, jolloin asiakirjoja ei välttämättä ole perustetta julkaista sellaisenaan yleisessä tietoverkossa. Lisäksi muistioiden julkaiseminen yleisessä tietoverkossa edellyttäisi viestinnältä sellaista tasoa esimerkiksi muistioiden kielenhuollollisen, ulkoasullisen ja saavutettavuuden näkökulmasta, että julkaiseminen ei olisi resurssitehokasta suhteessa muistioiden julkaisemisesta yleisessä tietoverkossa saatuun hyötyyn. Edellä mainittujen näkökohtien perusteella kaupungin johtoryhmän

26.09.2022

Asia/4

muistioiden julkaiseminen yleisessä tietoverkossa ei ole tarkoituksenmukaista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua(voimassa aloitteissa, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 30.03.2022 Pennanen Petrus Kaupungin johtoryhmän muistioiden julkistaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 612

HEL 2022-004672 T 00 00 03

Eesitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 650

V 5.10.2022, Valtuutettu Elina Kauppilan aloite rollaattorin kanssa matkustaminen maksuttomaksi

HEL 2022-004009 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Minja Koskela: "Kaupunginhallitus kuitenkin toteaa, että maksuttomuuden laajentaminen rollaattorin kanssa liikkuville matkustajille olisi asiakkaiden näkökulmasta nykyistä liikennevälinekohtaista järjestelyä selkeämpi ratkaisu. Kaupunginhallitus esittää, että pidemmällä aikavälillä lippujärjestelmän seuraavan päivittämisen yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta laajentaa maksuttomuutta rollaattorin kanssa liikkuville." Sijoitetaan päätöstekstin loppuun.

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 8 - 7.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2022

Asia/5

- 1 Valtuutettu Elina Kauppilan aloite
- 2 Lausunto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 27.5.2022
- 3 Lausunto 11.5.2022, vanhusneuvosto
- 4 Vammaisneuvoston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Elina Kauppila ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selkiyttää rollaattorin kanssa matkustavien asemaa tekemällä maksuttomuuslinjauksen heidän kohdallaan.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä ja kahdeksassa muussa HSL-alueen kunnassa. HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän ja päättää lippulajeista, alennusryhmistä ja lippujen hinnoista.

HSL:n mukaan nykyisen tariffijärjestelmän ja ohjeistuksen puitteissa ei ole perusteita laajentaa maksuttomuutta rollaattoria käyttäviin asiakkaisiin. Lipunmyyntiä kehitetään lippujen hankinnan helpottamiseksi.

Keväällä 2019 käyttöön otetun uudistetun tariffijärjestelmän valmistelussa HSL pyrki yhtenäiseen ja koko seudulla samoilla periaatteilla toimivaan lippujärjestelmään. Tämä tavoite koski myös erityisryhmiä ja näiden ryhmien alennuksien ja maksuttomuuden perusteita. Mikäli järjestelmään haluttaisiin kuntakohtaisia poikkeuksia, tulisi muutoksista sopia HSL:n ja sen jäsenkuntien yhteisellä päätöksellä.

Liikuntarajoitteiset ja kansaneläkettä tai takuueläkettä saavat lippuja alennuksella (-50 %). Kaikki 70 vuotta täyttäneet voivat myös hankkia kausilipun alennettuun hintaan (-45 %). Maksuttoman joukkoliikenteen laajentaminen koskemaan yhtä uutta erityisryhmää johtaisi lipputulojen pienenemiseen. Tästä seuraava alijäämä jouduttaisiin kattamaan liisäämällä jäsenkuntien verovaroin rahoitettavia maksuosuuksia, nostamalla muiden matkustajien lippujen hintoja tai karsimalla liikenteen tarjontaa.

HSL:n matkaehtojen mukaan rollaattorilla kulkevat voivat mennä bussiin keskiovesta, eikä matkakorttia tai HSL-sovelluksen lippunäyttöä

26.09.2022

Asia/5

tarvitse näyttää kortinlukijalle tai kuljettajalle. Jos rollaattorilla kulkevan matkustajan ei ole ollut mahdollista hankkia lippua, ei tarkastustilanteessa peritä tarkastusmaksua, vaan tarkastaja auttaa lipun hankinnassa. Suurin osa matkustaa etukäteen ostetulla lipulla tai kulkuneuvon keskisillalla olevista kortinlukijoista hankitulla lipuilla. HSL-sovelluksesta myytävien lippujen osuus oli vuonna 2021 jo lähes 57 % lipputuloista, ja se kasvaa koko ajan. Lisäksi lippujärjestelmien uudistusten myötä kuljettajan lipunmyynti on lopetettu. Lähes 70 % HSL:n matkoista tehdään avorahastuksen piirissä olevissa liikennemuodoissa, joissa kortinlukijat löytyvät myös keskiovilta (juna, metro, raitiovaunu, runkolinjabussit). Näin ollen turvallisuuteen liittyvää perustetta maksuttomuuteen ei synny.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, HSL:n, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston lausunnot. Vastaus on kaupunkiympäristölautakunnan ja HSL:n lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua (voimassa aloitteissa, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Elina Kauppilan aloite
- 2 Lausunto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 27.5.2022
- 3 Lausunto 11.5.2022, vanhusneuvosto
- 4 Vammaisneuvoston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 614

HEL 2022-004009 T 00 00 03

Päätös

26.09.2022

Asia/5

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.08.2022 § 410

HEL 2022-004009 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä ja kahdeksassa muussa HSL-alueen kunnassa. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista, alennusryhmistä ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

Keväällä 2019 käyttöön otetun uudistetun tariffijärjestelmän valmistelussa HSL pyrki yhtenäiseen ja koko seudulla samoilla periaatteilla toimivaan lippujärjestelmään. Tämä tavoite koski myös erityisryhmiä ja näiden ryhmien alennuksien ja maksuttomuuden perusteita. Mikäli järjestelmään haluttaisiin kuntakohtaisia poikkeuksia, tulisi muutoksista sopia HSL:n ja sen jäsenkuntien yhteisellä päätöksellä.

Tariffijärjestelmän valmistelu tapahtui useassa vaiheessa yhteistyössä kuntien kanssa. Helsingin kaupunginhallitus antoi 11.5.2015 lausunnon erityisryhmien lipuista ja oikeudesta matkustaa ilman lippua uudessa vyöhykemallissa. Kaupunginhallituksella ei tuolloin ollut huomautettavaa rollaattoria käyttävien matkustajien kohteluun tai matkojen maksuttomuuteen.

Rollaattorin kanssa liikkuvan matkustajan osalta käytännöt pysyivät ennallaan lippujärjestelmän uudistuksessa vuonna 2019. Kuten aloitteen tekijät aloitteessaan tuovat esille, bussissa rollaattorin kanssa liik-

kuvan keskiovesta kulkevan matkustajan ei tarvitse näyttää matkakortin kausilippua kortinlukijalle. Jos rollaattorin kanssa liikkuvan matkustajan ei ole ollut mahdollista hankkia lippua, ei tarkastustilanteessa peritä tarkastusmaksua, vaan tarkastaja auttaa lipun hankinnassa. Koronan myötä kuljettajien suorittama lipunmyynti liikennevälineissä on lopetettu. Tähän liittyvästä kokeilusta jäi pysyvä ratkaisu.

Tällä hetkellä lähes 70 % HSL:n joukkoliikennematkoista tehdään avo-rahastuksen piirissä olevissa liikennemuodoissa (juna, metro, raitiovaunu, runkolinjojen bussit). Näissä liikennevälineissä kortinlukijat löytyvät myös keskioivilta, jolloin turvallisuuteen liittyvää perustetta maksuttomuuteen ei synny.

HSL liikenteeseen saa lippuja alennettuun hintaan, jos on liikuntarajoitteinen tai eläkeläinen, joka saa kansaneläkettä tai takuueläkettä (-50 %). Kaikki 70 vuotta täyttäneet voivat myös hankkia kausilipun alennettuun hintaan (-45 %). Maksuttoman joukkoliikenteen laajentaminen koskemaan yhtä uutta erityisryhmää johtaisi lipputulosten pienemiseen. Tästä seuraava alijäämä jouduttaisiin kattamaan lisäämällä jäsenkuntien verovaroin rahoitettavia maksuosuuksia, nostamalla muiden matkustajien lippujen hintoja tai karsimalla liikenteen tarjontaa.

Kaupunkiympäristölautakunnan käsityksen mukaan HSL:n nykyisiä tariffikäytäntöjä ei ole perusteita muuttaa laajentamalla maksuttomuutta rollaattoria käyttäviin asiakkaisiin. Lipunmyyntiä tullaan jatkossakin kehittämään niin, että lippujen hankinta on entistä helpompaa.

Käsittely

16.08.2022 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Korvataan lausunnon viimeisen kappaleen ensimmäinen virke: "Kaupunkiympäristölautakunnan käsityksen mukaan HSL:n nykyisiä tariffikäytäntöjä ei ole perusteita muuttaa laajentamalla maksuttomuutta rollaattoria käyttäviin asiakkaisiin" seuraavasti: "Maksuttomuuden laajentaminen rollaattorin kanssa liikkuville matkustajille olisi kuitenkin asiakkaiden näkökulmasta nykyistä liikennevälinekohtaista järjestelyä selkeämpi ratkaisu. Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että pidemmällä aikavälillä lippujärjestelmän seuraavan päivittämisen yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta laajentaa maksuttomuutta rollaattorin kanssa liikkuville".

Kannattaja: Tuomas Nevanlinna

1 äänestys

26.09.2022

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 8

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Otto Meri, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

09.08.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

26.09.2022

Asia/6

§ 651

V 5.10.2022, Valtuutettu Matti Niirasen aloite sotiemme veteraanien perinnön vaalimisen tukemisesta

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Käsittely

Esittelijä peruutti ehdotuksensa kokouksessa ennen kuin keskustelu asiasta oli julistettu päättyneeksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen peruuttamisen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 619

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö

26.09.2022

Asia/6

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanan(a)hel.fi
Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 31.05.2022 § 119

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Matti Niirasen valtuustoaloitteesta so-
ttemme veteraanien perinnön vaalimisen tukemisesta Helsingin kau-
pungissa:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminta ulottuu varhaiskasva-
tuksesta vapaaseen sivistystyöhön. Toimialan yksiköiden kasvatus ja
opetus perustuvat sekä valtakunnallisiin että kaupunkitasoisiiin varhais-
kasvatussuunnitelmiin, opetussuunnitelmiin ja tutkinnon perusteisiin.
Näissä suunnitelmissa kirjatut tavoitteet ja sisällöt tukevat jo nykyisel-
lään kulttuuriperinnön vaalimista ja siirtämistä nuoremmille sukupolville.
Helsingissä oman lähialueen, Helsingin ja pääkaupunkiseudun historia
otetaan kiinteäksi osaksi kasvatus- ja opetustyötä. Lisäksi kansallisten
juhlapäivien vietto kuuluu osana yksiköiden toimintaan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää aloitteessa kuvattua veteraanipe-
rinteen aineiston kokoamista ja säilyttämistä tärkeänä ja aiheellisena.
Helposti ja vaivattomasti saatavilla olevat tiedotus- ja opetusmateriaalit
mahdollistavat entistä paremmin veteraaniperinteen käsittelemisen
osana kasvatusta ja opetusta. Helsingin kaupungin kasvatus- ja ope-
tushenkilöstö voi tällä hetkellä hyödyntää työssään esimerkiksi Historia
Helsinki -palvelua (historia.hel.fi), jossa esitellään Helsingin historiaa
monipuolisesti. Lautakunta pitää tärkeänä kasvatuksen ja koulutuksen
yhteistyötä eri järjestöjen kanssa.

Lautakunta ei kannata erillisen veteraanien perinnetyötä tukevan työ-
ryhmän tai vastaavan muun toimielimen perustamista. Varhaiskasva-
tussuunnitelma, opetussuunnitelmat ja tutkinnon perusteet ohjaavat
kasvattajia ja opettajia yhteistyöhön muiden toimialojen ja järjestöjen
kanssa sekä hyödyntämään kasvatus- ja opetustyössä lähialueen his-
toriallista ja kulttuurista tarjontaa. Toimialan yksiköillä on jo vakiintuneita
yhteistyösuhteita ja -tapoja muiden kulttuuriperintöä vaalivien tahojen
kanssa. Mikäli aloitteessa ehdotettu yhteyshenkilö päätetään nimetä,

niin kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata yhteyshenkilön nimeämistä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta. Tälle toiminnalle ei ole varattu määrärahoja talousarvioissa.

Käsittely

31.05.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Satu Järvenkallas: Kappaleen kolme loppuun lisätään: Lautakunta pitää tärkeänä kasvatuksen ja koulutuksen yhteistyötä eri järjestöjen kanssa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, kehittämispalvelupäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi
Kirsi Kukkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 81030
kirsi.kukkonen2(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.05.2022 § 103

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Matti Niirasen ja 32 muun valtuutetun sotiemme veteraanien perinnön vaalimista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään selvitettäväksi, miten Helsingin kaupunki tukee jatkossa suunnitelmallisesti veteraanien kokemusten ja henkisen perinnön siirtämisessä nuoremmille sukupolville ja miten kaupunki voisi tukea veteraaniperinnetyötä tekeviä järjestöjä ja muita toimijoita. Lisäksi esitetään selvitettäväksi, miten tulevaisuudessa voidaan tässä asiassa varmistaa hyvä yhteistyö veteraaniperinnettä vaalivien järjestöjen, kaupungin luottamushenkilöiden sekä opetus- ja kulttuuritoimen kesken. Aloitteessa esitetään myös, että kaupunki nimeäisi jatkossa virkakunnasta yhteyshenkilön, jonka toimeen osin kuuluisi veteraaniperinnetyön tukeminen ja mahdollisesti tarvittava koordinointi eri toimijoiden kesken.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa sotiemme veteraanien kokemuksen ja henkisen perinnön siirtämistä nuoremmille sukupolville osana Helsingin kaupungin vastuuta.

26.09.2022

Asia/6

Kuten aloitteessa todetaan, sotiemme veteraanien määrän vähentyessä, toiminta siirtyy perinnön vaalimiseen ja taltioimiseen sosiaali- ja terveystoimen palvelujen sijaan. Rintamaveteraanasiaian neuvottelukunta, joka on valtioneuvoston päätöksen (681/1979) mukaisesti toiminut sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä veteraanipoliittisen yhteistyön foorumina, on toimintakertomuksessaan 2017–2021 (10.6.2021) esittänyt erillisen työryhmän perustamista, jossa olisi edustettuna opetus- ja kulttuuritoimiala sekä veteraanijärjestöjen edustajat.

Sosiaali- ja terveystoimi toimi lakkautetun rintamaveteraanasiaian neuvottelukunnan sihteerinä ja koollekutsujana. Painopisteen siirtyessä veteraanien sosiaali- ja terveystoimien palveluista heiltä saadun arvokkaan perinnön vaalimiseen, sosiaali- ja terveystoimien lautakunta katsoo, ettei sosiaali- ja terveystoimen entinen rooli ole enää luonteva ja sosiaali- ja terveystoimi tarkastelee siksi uutta rooliaan sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestarin johdolla kevään 2022 aikana.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Menneisyyden tunteminen on avain nykyisyyden ymmärtämiseen ja tulevan suunnitteluun. Laajasti ajatellen sotiemme veteraanien perinnön vaaliminen lisää terveyttä ja hyvinvointia."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maritta Haavisto, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.05.2022 § 91

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuravan lausunnon:

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta kannattaa sotiemme veteraanien kokemuksen ja henkisen perinnön siirtämistä nuoremmille sukupolville myös osana Helsingin kaupungin vastuuta. Lautakunta katsoo kuitenkin, että tämä tehdään parhaiten toimialojen ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden välisenä yhteistyönä. Lautakunta pitää hyvänä, että toimialoilta on nimetty yhteyshenkilö toimialoittain käytännön yhteistyön helpottamiseksi. Kulttuurijohtaja nimeää tarvittavan yhteyshenkilön kulttuu-

rin ja vapaa-ajan toimialan osalta. Lautakunta ei kuitenkaan kannata erillisen työryhmän tai vastaavan nimeämistä tätä tarkoitusta varten.

Perinnetyöhön kuuluvat merkkipäivien vietto ja erilaiset temaattiset tilaisuudet. Tätä työtä on myös aiheeseen liittyvän aineiston kokoaminen ja säilyttäminen muistiorganisaatioissa sekä tämän aineiston saattaminen saataville vaivattomasti ja tarkoituksenmukaisilla tavoilla uusille sukupolville niin museoissa, kuin muissa kulttuurilaitoksissa, kouluissa sekä kansalaisjärjestöjen toiminnan kautta.

Vuonna 2021 toimintansa lakkauttanut Rintamaveteraaniasiain neuvottelukunta on ehdottanut, että Helsinki nimeäisi valtuustokaudelle 2021–25 veteraanien perinnetyötä tukevan työryhmän tai vastaavan toimielimen perustamista yhtenä keinona, jolla veteraanien perinnöstä huolehdittaisiin siirtymäkaudella.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta arvostaa veteraanien suuria uhrauksia vapaan, moniarvoisen ja demokraattisen Suomen itsenäisyyden turvaamiseksi. Nykyisessä Euroopan tilanteessa veteraanien työn merkitys on vain kirkastunut entisestään. Keskuudessamme vielä olevien veteraanien parhaan mahdollisen hoivan ja kunnioituksen tulee olla itsestään selvää.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on samaa mieltä aloitteentekijöiden kanssa siitä, että veteraanien kokemusten ja henkisen perinnön siirtäminen uusille sukupolville on tärkeä tavoite, jonka toteutumista Helsingin kaupungin tulee olla kumppanina tukemassa. Aloitteessa on tunnustettu hyvin sekä jo olemassa olevan veteraaniperinnetyön muotoja kuin eri toimijoiden yhteistyön mahdollisia muotoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa myös yhdyshenkilön nimeämistä kaupungin virkakunnasta veteraaniperinnetyön tukemiseksi ja eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämiseksi. Käytännössä tällainen henkilö on jo nimetty kulttuuripalvelukokonaisuudesta kaupunginmuseosta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että nykyisessä monien toimijoiden yhteistyössä ja hajautetussa toimintatavassa tarkoituksenmukaisin yhteistyö toteutuu ilman että tätä varten luodaan uusia hallinnollisia rakenteita tai työryhmiä. Veteraanien perinnön ja muistitiedon äärellä, sen tallentamisessa ja jakamisessa tarvitaan monia erilaisia toimia, jotta tavoitetta voidaan toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Reetta Heiskanen

Lisätiedot

26.09.2022

Asia/6

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Minna Sarantola-Weiss, tutkimuspäällikkö, puhelin: 09 310 36488
minna.sarantola-weiss(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 652

V 5.10.2022, Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoitajien maksuttomista liikuntapalveluista

HEL 2022-003315 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite
- 2 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätös 13.9.2022 § 158

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hilikka Ahde ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupungin omaishoitajat saavat maksuttomat liikuntapalvelut uimahalleissa, kuntosaleilla ja liikuntaryhmissä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 13.9.2022 § 158 päättäessään hinnoitteluperiaatteista vuodelle 2023 päättänyt, että vuoden 2023 hinnoitteluperiaatteisiin lisätään uutena maksuttomuuteen oikeuttavana ryhmänä liikuntapalveluihin omaishoitajat.

Vuosittain osana talousarvioprosessia lautakunta määrittelee periaatteet sekä maksuttomiin että alennettuihin palveluihin oikeutettujen ryhmistä ja samalla oikeuttaa toimialajohtajan päättämään varsinaisista hinnoista.

26.09.2022

Lautakunnan päätös on liitteenä 2. Vastaus on lautakunnan päätöksen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua (voimassa aloitteissa, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hilka Ahteen aloite
- 2 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätös 13.9.2022 § 158

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 07.06.2022 § 97

HEL 2022-003315 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että liikunnan vapaakortti tukisi omaishoitajien jaksamista. Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavan läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki muodostuu hoidettavalle annettavista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista, omaishoitajalle maksettavista hoitopalkkioista, vapaasta ja hoitotehtävää tukevista palveluista. Maksuttomat liikuntapalvelut tukevat omaishoitajien fyysisistä ja henkistä toimintakykyä ja on siksi perusteltavissa.

Helsingissä oli keväällä 2022 hieman alle 3 500 sopimuksen tehnyttä omaishoitajaa. Heistä reilu puolet oli alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen piirissä ja hieman alle puolet yli 65-vuotiaiden omaishoidon tuen piirissä. Omaishoitajien jaksamista tukevat erilaiset ja omaan arkeen

sopivat vaihtoehdot liikkua ja harrastaa. Helsingin kaupunki tarjoaa monia maksuttomia ja edullisia liikuntapalveluita, joita omaishoitajat voivat hyödyntää.

Liikuntapalvelut ylläpitää lukuisia lähiliikuntapaikkoja, ulkokuntosaleja, kuntoportaita, ulkoilureittejä ja uimarantoja, joilla liikkuminen on maksutonta. Palvelukeskukset tarjoavat omaishoitoperheille kohdennettua ohjattua ryhmäliikuntaa maksutta talvikaudella, ja liikuntapalvelut maksuttomia, kaikille avoimia puistojumppia kesäaikaan. Helsinki-kanavalla on tarjolla kymmeniä maksuttomia kotijumppia. Lisäksi kaupunki tarjoaa maksutonta liikuntaneuvontaa ja Liikuntaluuri-palvelun, joiden avulla terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat omaishoitajat voivat saada tukea liikunnallisen elämäntavan aloittamiseen. Kaupungin liikuntapaikoilla maksuttomaan sisäänkäyntiin ovat oikeutettuja alle 7-vuotiaat lapset, vammaiset avustajan kanssa, avustajaan oikeutettujen henkilöiden avustajat sekä lotat, sotainvalidit ja rintamaveteraanit.

Liikunnan sisäänpääsy- ja kurssimaksut ovat pääsääntöisesti hyvin voimakkaasti subventoituja. Aikuisten maksukategoriaa edullisemmat maksut kuuluvat alennusryhmään ”muut”, joihin tällä hetkellä ovat oikeutettuja yli 64-vuotiaat, eläkeläiset, työttömät, opiskelijat, varusmiehet ja siviilipalvelusta suorittavat sekä turvapaikkaa tai tilapäistä suojelua hakeneet tai saaneet henkilöt. 7–17-vuotiailta peritään lastenlipun hinta

Edellisiin alennusryhmiin kuuluville helsinkiläisille ohjattujen ryhmäliikuntakurssien hinta on 30 euroa / kausi (n. 4 kk). Kuukausikortti ja 10 kerran kortti kaupungin uimahalleihin (sis. uinti ja kuntosali) maksaa 24 euroa, Kisahallin ja Liikuntamylyn vapaaseen käyttöön 16 euroa. Liikuntapalveluiden tuottamille ohjatuille ryhmäliikuntatunneille voi lähteä mukaan esimerkiksi 15 euron hintaisten lyhytkurssien kautta, tai hankkimalla 30 euron hintaisen alueliikuntapassin, jolla voi harrastaa kymmeniä erilaisia matalan kynnyksen liikuntamuotoja Kaarelan, Mellunkylän Vuosaaren ja Jakomäki-Tapulikaupungin alueilla.

Alennusryhmiin kuuluvien aikuisten ja 7–17-vuotiaiden lasten pääsymaksutulot muodostavat uima- ja monitoimihallien yhteenlasketuista tuotoista noin puolet. Mahdollisista uusista alennettuista tai maksuttomista ryhmistä aiheutuu tulonmenetyksiä, sillä niiden otaksutaan olevan ryhmiä, jotka jo käyttävät liikuntapalveluita. Mahdollisten uusien alennettujen tai maksuttomien ryhmien aiheuttamat tulonmenetykset jouduttaisiin korvaamaan normaalihintaisten pääsymaksujen korotuksilla tai menojen leikkauksilla, jos toimialalle asetettu katetavoite halutaan pitää ennallaan. Toimialalla on käynnissä uusi tulonkannon kehittämisprojekti, joka valmistelee uudistetun, kaupunkistrategiaa ja toimialan perustehtävien toteuttamista tukevan hinnasto- ja tulonmuodostusko-

konaisuuden. Työ käsittää myynnin, hinnoittelun ja verkkokaupan kehittämisen huomioiden, että toimialan tavoitteena on kattaa tuloilla 15 prosenttia sen menoista.

Valtuustoaloitteissa on esitetty maksuttomia liikuntapalveluja viimeisen kymmenen vuoden aikana useille eri kohderyhmille, jotka jo pääsääntöisesti ovat kuuluneet alennettujen palvelujen piiriin. Myös vuonna 2018 on valtuustoaloitteessa esitetty omaishoitajille maksuttomia liikuntapalveluja. Kaupunki ei ole aikaisemmassa päätöksenteossään myöntänyt valtuustoaloitteissa esitetyille ryhmille maksuttomia palveluja eikä ole ottanut uusia ryhmiä alennettujen palvelujen piiriin lukuun ottamatta 10.5.2022 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tekemää päätöstä koskien turvapaikkaa tai tilapäistä suojelua hakeneista tai saaneista henkilöistä.

Oikeudelliset näkökulmat palveluiden subventointiin

Kaupungin oikeuspalvelut ovat arvioineet oikeudellisia näkökohtia kaupungin palveluiden maksuttomuudesta ja subventoinnista eri kohderyhmille seuraavalla tavalla:

Viranomaisen harkintavaltaa rajoittavat harkinnanvaraisten maksujen määräämisessä harkintavallan yleiset rajoitusperiaatteet eli hallinnon oikeusperiaatteet. Tarkoituksenmukaisuusharkintakaan ei näin ollen ole täysin vapaata. Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden.

Maksujen, alennusten ja maksuttomuuden määräämisessä joudutaan käytännössä useimmin harkitsemaan, onko yhdenvertaisuusperiaatetta noudatettu. Periaate edellyttää, että kuntalaisia tai kuntalaisryhmiä ei perusteetta aseteta toisistaan poikkeavaan asemaan. Kuntalaiset ja vieraskuntalaiset voidaan yleensä asettaa eri asemaan siten, että kuntalaiset saavat palvelun alennetulla hinnalla (esim. joukkoliikenteen ja vapaa-ajan palvelut), mutta vieraskuntalaiset maksavat täyden hinnan. Maksujen erilaisuuden ja eron suuruuden täytyy olla asiallisesti perusteltavissa.

Yhdenvertaisuusperiaate on ilmaistu perustuslain 6 §:ssä, jonka mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Oikeudellisesti samantapaisissa tapauksissa asia on ratkaistava samalla tavalla. Lisäksi periaate edellyttää johdonmukaisuutta: viranomainen ei voi muuttaa aikaisempaa hallintokäytäntöään ilman perusteltua syytä. Kunnan toiminnassa tällä periaatteella on oikeuskirjallisuuden mukaan merkitystä erityisesti kunnan yleisen toimialan tulkinnassa sekä erilaisten etujen myöntämisessä.

Kaupungin palveluiden hinnanalennuksissa tai maksuttomuuden myöntämisessä huomiota tulisi kiinnittää siihen, miten ja millä perusteilla määritellään alennukseen tai maksuttomuuteen oikeutettu uusi ryhmä. Ryhmän määrittelyn lisäksi tarkastelun kohteena tulisi olla myös se, myönnetäänkö ryhmään kuuluville alennus vai kokonaan maksuton käynti. Valittava alennus tai maksuttomuus tulee pystyä perustelemaan suhteessa siihen, minkälaisia alennuksia kaupunki jo olemassa oleville alennusryhmille myöntää.

Omaishoitajien maksuttomia liikuntapalveluita tukee se, että omaishoitajat ryhmänä säästävät kaupungin sosiaali- ja terveystoimen vuosittain arviolta 200–300 miljoonaa euroa. Lautakunta suhtautuu aloitteeseen lähtökohtaisesti myönteisesti ja ehdotus tulee arvioida siinä kohdassa, kun budjetin yhteydessä päätetään kaikista alennusluokista.

Käsittely

07.06.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:
Hilkka Ahde:

Muutetaan lausunnon alkuun kappale (2) muotoon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että liikunnan vapaakortti tukisi omaishoitajien jaksamista. Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon järjestämistä kotioloissa omaisen tai muun hoidettavan läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki muodostuu hoidettavalle annettavista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista, omaishoitajalle maksettavista hoitopalkkioista, vapaasta ja hoitotehtävää tukevista palveluista. Maksuttomat liikuntapalvelut tukevat omaishoitajien fyysistä ja henkistä toimintakykyä ja on siksi perusteltavissa.

Ja lisätään lausunnon loppuun uusi kappale (14):

(14) Omaishoitajien maksuttomia liikuntapalveluita tukee se, että omaishoitajat ryhmänä säästävät kaupungin sosiaali- ja terveystoimen vuosittain arviolta 200–300 miljoonaa euroa. Lautakunta suhtautuu aloitteeseen lähtökohtaisesti myönteisesti ja ehdotus tulee arvioida siinä kohdassa, kun budjetin yhteydessä päätetään kaikista alennusluokista.

Kannattaja: Teija Makkonen

Vastaehdotus 2:

Lukas Korpelainen: 2. kappaleen loppuun lisäys: "Lautakunta kuitenkin

toteaa, että liikuntapalvelujen maksuttomuus tai alennus tukisi omaishoitajien jaksamista ja että mahdollista alennusta tai maksuttomuutta tulisi käsitellä osana laajempaa erityisryhmien tarkastelua vuoden 2022 aikana."

Kannattaja: Nina Suomalainen

Hilkka Ahteen ja Lukas Korpelaisen vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Lukas Korpelaisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Ei-ehdotus: Hilkka Ahteen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Shawn Huff, Lukas Korpelainen, Heimo Laaksonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 8

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo, Eeva Kärkkäinen, Teija Makkonen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Lautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Hilkka Ahteen vastaehdotuksen äänin 5 - 8.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Hilkka Ahteen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 10

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Lukas Korpelainen, Eeva Kärkkäinen, Teija Makkonen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 3

Heimo Laaksonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Poissa: 0

Lautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Hilikka Ahteen vastaehdotuksen äänin 0 - 10 (3 tyhjää).

Kahden suoritettun äänestyksen jälkeen lautakunta päätti hyväksyä Hilikka Ahteen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

24.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.05.2022 § 102

HEL 2022-003315 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilikka Ahteen ja 21 muun valtuutetun omaishoitajien maksuttomia liikuntapalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupungin omaishoitajat saisivat maksuttomat liikuntapalvelut kaupungin uimahalleissa, kuntosaleilla ja liikuntaryhmissä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloitteessa esitetyistä liikuntapalveluista ja niiden järjestämisestä vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Sosiaali- ja terveystoimialalla toteutettava omaishoidon tuki muodostuu vanhusta, vammaista tai sairasta hoitavalle omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, lakisääteisistä vapaapäivistä ja muista omaishoitoa tukevista palveluista. Helsingissä oli maaliskuussa 2022 voimassa olevia omaishoidon tuen päätöksiä alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuessa noin 1880 ja yli 65-vuotiaiden omaishoidon tuessa noin 1600.

Omaishoitajien jaksamista tuetaan monin eri keinoin. Lakisääteiset vapaapäivät voidaan järjestää lyhytaikaishoitona, osavuorokautisena hoitona, sijaisomaishoitona, päivätoimintana tai kotiin annettavana palveluna.

Omaishoitajien jaksamista tuetaan lakisääteisten vapaapäivien lisäksi järjestämällä päivätoimintaa, sähköisiä hyvinvointi- ja terveystarkastuksia sekä harkinnanvaraista lyhytaikaishoitoa tai osavuorokautista hoi-

toa. Tuntilomitus on suunnattu alle 65-vuotiaiden omaishoitajille. Yli 65-vuotiaiden omaishoitajille suunnattuja palveluja ovat omaishoidon toimintakeskusten palvelut ja omaishoidon kotiavustajapalvelu. Senioripalveluihin rekrytoidaan kevään 2022 aikana kuluvan vuoden ajaksi koronapalautumiseen kohdennetuilla määrärahoilla 20 arkiliikuttajaa palvelukeskuksiin ja kotihoitoon. Yksi osa arkiliikuttajien tehtävänkuvasta tulee olemaan omaishoitajien ja omaishoidettavien liikkumisen tukeminen.

Yli 65-vuotiaille suunnattujen omaishoidon toimintakeskusten tarkoituksena on tarjota ikääntyneille omaishoitoperheille neuvontaa ja ohjausta, asiantuntijapalveluja, kokoontumispaikkoja, virkistystoimintaa sekä erilaista ryhmätoimintaa. Helsinkiläisille eläkeläisille järjestetään myös palvelukeskustoimintaa eri puolilla Helsinkiä. Palvelukeskukset ovat avoimia kohtaamispaikkoja, joissa on mahdollista osallistua muun muassa vertaistuelliseen ryhmätoimintaan ja harrastustoimintaan.

Omaishoitajien mahdollisuudesta käyttää Helsingin kaupungin liikunta- palveluja maksutta on lausuttu jo aiemmin vuonna 2018. Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoi tällöin, että liikunnan vapaakortti tukisi omaishoitajien jaksamista ja suhtautui aloitteeseen myönteisesti. Myös omaishoitajat toivovat perinteisten vapaiden ja olemassa olevan tuen lisäksi muitakin jaksamista tukevia palveluja. Covid-19-pandemian seurauksena omaishoitajat ovat olleet erityisen kuormittuneita. Omaishoitajuutta koskevan päätöksen tulisi olla riittävä osoitus oikeudesta mahdollisten maksuttomien liikuntapalvelujen käyttöön.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Fyysisen toimintakyvyn ylläpito tukee jaksamista ja toimintakykyä sekä edistää terveyttä ja mielenterveyttä. Liikkuminen ja liikunta on monille ihmisille myös sosiaalisesti merkityksellistä. Omaishoitajien jaksamista tukevat muun muassa erilaiset vaihtoehdot liikkua ja harrastaa sekä palvelut, jotka mahdollistavat myös vapaapäivät.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maritta Haavisto, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi

Katja Raita, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
katja.raita(a)hel.fi

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi

26.09.2022

Asia/8

§ 653

V 5.10.2022, Valtuutettu Eva Biaudet'n aloite vaihdevuosineuvonnasta

HEL 2022-003308 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Silja Borgarsdóttir Sandelin: Lisäys: Kaupunginhallitus katsoo, että vaihdevuosia koskeva neuvonta on tärkeä osa terveystaloutta. Jotta turvataan riittävä ja laadukas vaihdevuosia koskeva neuvonta, on panostettava koulutukseen ja digitalisiin palveluihin.

Kannattaja: Johanna Nuorteva

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Silja Borgarsdóttir Sandelinin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite_fi
- 2 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Eva Biaudet ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan vaihdevuosineuvontatoiminnan järjestämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että terveysneuvonta sisältyy sosiaali- ja terveystoimialan palveluvalikoimaan. Kaupunkistrategian 2021-2025 mukaisesti toimiala on vahvistanut digitaalisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tarjontaa. Terveys- ja hyvinvointikeskuksen toimintamalli sekä terveys- ja hyvinvointiarvion työkalu mahdollistavat asiakkaiden asioiden arvioinnin kokonaisuutena. Ne auttavat löytämään riskiryhmiä ja tarvittaessa kohdistamaan terveysneuvontaa ja muita palveluja mm. vaihdevuosi-ikäisille naisille. Julkisessa terveydenhuollossa tehdään gynekologisia tutkimuksia silloin, kun ne ovat lääketieteellisesti perusteltuja. Tutkimus voi olla tarpeen esimerkiksi päivystysvastaanotolla, kun selvitetään vatsakipujen syytä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua (voimassa aloitteissa, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite_fi
- 2 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 621

HEL 2022-003308 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

26.09.2022

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 07.06.2022 § 118

HEL 2022-003308 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Eva Biaudetin ja 15 muun valtuutetun valtuustoa-
loitteesta koskien vaihdevuosineuvontatoimintaa Helsinkiin:

”Aloitteessa vaaditaan, että kaupunki selvittää, kuinka vaihdevuosineu-
vonta voitaisiin parhaiten toteuttaa Helsingin terveydenhuollossa. Aloit-
teen mukaan suomalaisessa terveydenhuollossa laiminlyödään vaih-
devuosi-ikäisiä naisia. Kaikilla naisilla on oikeus tulla ymmärretyksi ke-
hon tapahtumiin liittyen ja saada tehokkaampaa hoitoa vaihdevuosioi-
reiden aiheuttamiin haittoihin. Aloitteessa todetaan, että Suomi on edel-
länkävijä monessa tasa-arvoon liittyvässä asiassa, ja nyt on aika suhtau-
tua vaihdevuosiin vakavasti hoitoalalla ja työelämässä.

Vaihdevuosilla tarkoitetaan aikaa, jolloin naisen munasarjojen toiminta
vähenee tai loppuu kokonaan ja kuukautiset jäävät pois. Tällöin estro-
geenituotanto munasarjoissa vähenee tai loppuu kokonaan. Vaihde-
vuodet alkavat naisilla yleensä noin 50 vuoden iässä, mutta se vaihte-
lee yksilöllisesti noin 45–55 vuoden välillä. Vaihdevuosien ajatellaan al-
kaneen, kun kuukautiset ovat olleet yli yhden vuoden poissa. Vuonna
2020 Helsingin kaupungilla perusterveydenhuollon terveysasemilla oli
suoritteita yhteensä 1 758 358 (sisältää käynnit, sähköisen asioinnin,
hoitopuhelut ja kirjeet), joista vaihdevuosioireiden takia asiointia oli 0,06
prosenttia (1090 suoritetta).

Terveysneuvonta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Terveydenhoitolain (13326/2010) 13 §:n mukaan kunnan on järjestettävä alueensa asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä sairauksien ehkäisyä tukevaa terveysneuvontaa. Terveysneuvonta on sisällytettävä kaikkiin terveydenhuollon palveluihin. Kunnan on järjestettävä tarpeelliset terveystarkastukset alueensa asukkaille heidän terveytensä sekä hyvinvointinsa seuraamiseksi ja edistämiseksi. Terveysneuvonnan sekä terveystarkastusten on tuettava työ- ja toimintakykyä ja sairauksien ehkäisyä sekä edistettävä mielenterveyttä ja elämänhallintaa. Terveysneuvonta ja terveystarkastukset on järjestettävä myös opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jääville nuorille ja työikäisille.

Terveysneuvonta sisältyy sosiaali- ja terveystalouden palveluvalikkoon. Tukeudumme ensisijaisesti sähköisiin kanaviin ja itsepalveluun terveysneuvonnassa. Helsingiläisille tarjotaan terveysneuvontaa vuorokauden ympäri terveysasemien chatbotista, Omaolo-palvelusta ja terveysneuvontapuhelimesta. Kiireettömissä terveyteen tai terveystalouden palveluihin liittyvissä kysymyksissä voi olla yhteydessä terveysneuvonnan numeroon 09 310 10023. Terveysasemien chatbot ohjaa hakemaan terveystalouden palveluja oikeasta paikasta ja tarvittaessa chatbot yhdistää asiakkaan esimerkiksi kaupungin sähköiseen asiointiin, Omaoloon tai Omakantaan. Omaolo-palvelussa voi arvioida hoidon tarvetta. Chatbot löytyy Helsingin jokaisen terveysaseman sivulta. Chatbot tunnistaa vaihdevuoden sanana ja ohjaa asiakasta saamaan lisätietoa vaihdevuosista, sen oireista ja itsehoidosta. Terveystalouden sivut ovat osoitteessa

Terveydenhuollon ammattilaiset ovat koulutettuja asiantuntijoita kohtaamaan asiakas kokonaisvaltaisesti hänen koko elämänsä aikana ja antamaan tarvittaessa terveysneuvontaa. Julkisessa terveydenhuollossa ei tehdä asiakkaille säännöllisiä rutiinigynekologikäyntejä. Nämä toteutuvat yksityisgynekologien vastaanotoilla. Gynekologisia tutkimuksia tehdään vain, kun se on lääketieteellisesti perusteltua. Tutkimus voi olla tarpeen esimerkiksi äitiysneuvolakäynnillä tai päivystysvastaanotolla, kun selvitetään vatsakipujen syytä.

Kunnan on järjestettävä alueellaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 14 §:n mukaan valtakunnallisen seulontaohjelman mukaiset seulonnat. Kunta voi lisäksi järjestää seulontoja ja terveystarkastuksia tietyn taudin tai sen esiasteen toteamiseksi tai taudin aiheuttajan löytämiseksi. Helsingiläisille 25–65-vuotiaille naisille tarjotaan viiden vuoden välein gynekologinen irtosolututkimus (PAPA). Irtosolututkimuksen avulla voidaan todeta kohdunkaulan syöpäriski varhaisessa vaiheessa. Tutkimuksen avulla voidaan todeta myös monet hoidettavissa olevat tuleh-

dukset ja virustaudit. Rintasyöpäseulontatutkimukseen (mammografia) kutsutaan helsinkiläiset 50–68-vuotiaat naiset kahden vuoden välein. Seulontatutkimus ei ole tavanomainen vastaanotto, vaan keskittyy ai-noastaan näytteenottoon tai tutkimukseen.

Työterveyshuoltopalvelut

Työssäkäyvien helsinkiläisten työnantajien velvollisuus on työterveys-huoltolain (1383/2001) 4 §:n mukaan järjestää työntekijöilleen työter-veyshuollon palvelut. Työterveyshuoltosopimuksessa määritellään pal-velujen laajuus. Lakisääteinen ehkäisevä työterveyshuolto tarkoittaa muun muassa työntekijöiden terveystarkastuksia ja työpaikalla tehtäviä työpaikkaselvityksiä. Tämän lisäksi työnantaja voi järjestää työntekijöil-leen yleislääkäritasoista sairaanhoitoa ja muita terveydenhuollon palve-luja, kuten esimerkiksi gynekologipalveluja. Sairaanhoidon järjestämi-nen on vapaaehtoista.

Työterveyshuollon ensisijainen tehtävänä on työkyvyn hallinnan, seu-rannan ja varhaisen tuen toteutus yhteistyössä työantajan kanssa. Työ-terveyshuolto kartoittaa aktiivisesti asiakkaiden itse kokemaa työkykyä ja jäsentää yhdessä heidän kanssa hoidon tarvetta. Tämä mahdollistaa samalla keskustelun myös vaihdevuosiin liittyvistä kysymyksistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala on vahvistanut digitaalisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tarjontaa Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 mukaisesti ja terveysneuvonta sisäl-tyy sähköisissä kanavissa tarjottavaan palveluvalikkoon. Terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamalli ja terveys- ja hyvinvointiarvio -työkalu mahdollistavat asiakkaiden asioiden arvioinnin kokonaisuutena. Ne mahdollistavat löytämään riskiryhmiä ja tarvittaessa kohdistamaan terveysneuvontaa ja muita palveluja terveys- ja hyvinvointiriskissä ole-viin asiakkaisiin, huomioiden myös vaihdevuosisoireiset naiset.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Osalla naisista vaihdevuodet menevät ohi huomaamattomasti, mutta osa kärsii vaihdevuosisoireista muun muassa kuumista aalloista, unihäi-riöistä, ärtyneisyydestä useamman vuoden ajan. Vaihdevuodet voivat tuoda mukanaan suoranaisia terveyshaittoja, sillä hormonimuutosten vaikutuksesta muun muassa alttius sydän- ja verisuonisairauksille li-sääntyy ja luuston haurastuminen kiihtyy.

Kansallisille terveystietosivustoille on hyvä saada tietoa yleisesti koko ihmisen elämänkaaren aikaisesta hyvinvointi- ja terveyden edistämiseen liittyvistä asioista mukaan lukien vaihdevuodet ja hyödyntää esimerkiksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) Naistentalossa ole-vaa vaihdevuosisiohjeistusta

26.09.2022

Asia/8

www.terveyskyla.fi/naistalo."

24.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

§ 654

**V 5.10.2022, Valtuutettu Maarit Vierusen aloite terveysasemapa-
lvelujen ulkoistamisesta Vuosaaren terveysasemalla**

HEL 2022-004016 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Maarit Vierunen: Lisäys kappaleeksi 4:

”Kaupunginhallitus katsookin, että Vuosaaren terveystaluiden saatavuuden parantumista tulee arvioida uudelleen vuoden 2023 keväällä. Jos Vuosaaren terveysasemapaalveluiden saatavuus on tällöin merkittävästi heikompaa kuin muilla kaupungin alueilla, näkee kaupunginhallitus välttämättömänä käynnistää aloitteessa esitetty selvitys Vuosaaren terveysasemapaalveluiden ulkoistamisesta.”

Kannattaja: Daniel Sazonov

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Maarit Vierusen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Jussi Halla-aho, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Reetta Vanhanen

Ei-äännet: 5

Juha Hakola, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Tyhjä: 1

Silja Borgarsdóttir Sandelin

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 5 (1 tyhjä).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

26.09.2022

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Maarit Vierusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Maarit Vierunen ja 14 muuta allekirjoittajaa esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää Vuosaaren terveysasemapalvelujen ulkoistamista hoidon saatavuuden varmistamiseksi.

Kaupunginhallitus katsoo, että väestömäärältään kasvavan Vuosaaren terveyspalvelujen saatavuuden varmistamiseen tarvitaan edelleenkin kehittämistoimia ja uudelleen arviointia. Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksen terveysasemapalvelun henkilökunta on onnistunut purkamaan hoitotakuujonon, joka syksyllä 2021 oli suurimmillaan lähes 1 000 potilasta. Hoitajan vastaanottoajan kautta lääkärin vastaanotolle pääsee noin kuukaudessa, mikä on Helsingin terveysasemilla keskimääräinen aika. Helsingin eri kaupunginosien terveyspalvelujen toimivuuden vertailussa tulee ottaa huomioon väestöennusteet, sosioekonomiset ja -demografiset erot sairastavuudessa ja kuolleisuudessa sekä käytössä olevien palvelujen henkilöstöresurssit.

Aloitteessa esille otettu terveysasemapalvelujen määräaikainen hankinta Kannelmäen ja Helsingin keskustan alueella perustuu kaupunginvaltuuston päätökseen 10.6.2020 § 158. Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätti näiden kahden alueen terveysasemapalvelujen kilpailuttamisesta 17.12.2020 § 318. Päätöksen mukaan ostopalveluterveysasemien toimintaa ja tuloksia seurataan tiiviisti. Tarkoitus on tehdä sopimuskauden puolivälitarkastelu sekä verrata ostopalveluterveysasemien suoriutumisista ja toimintatapoja kaupungin omien terveysasemien tuotantoon. Vertailun tekee kolmas, puolueeton asiantuntijataho. Ostopalveluterveysasemien tulee toimia riittävän pitkään ennen kuin vertailu tehdään omien terveysasemien suhteen, koska toiminnan vaikutukset tulevat esiin vasta pidemmällä aikavälillä. Ennen vertailun ja uusien päätösten tekemistä on myös otettava huomioon pandemiasta aiheutuneet normaalista poikkeavat vaikutukset kaupungin omilla terveysasemilla ja tilanteen tasaantumiseen tarvittava aika.

26.09.2022

Asia/9

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua (voimassa aloitteissa, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Maarit Vierusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 622

HEL 2022-004016 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 07.06.2022 § 110

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2022-004016 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Maarit Vierusen ja 14 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien Vuosaaren terveysaseman terveysasemapaalvelujen ulkoistamista:

”Aloitteessa esitetään, että Vuosaaren terveysaseman palvelujen piirissä olevien asukkaiden hoidon saatavuuden varmistamiseksi kaupunki selvittää terveysasemapaalvelujen ulkoistamista Vuosaaren terveysasemalla ja tekee selvityksen pohjalta tarvittavat päätökset.

Itä-Helsingissä sijaitsevassa Vuosaarella asuu 38 800 asukasta. Vuosaaren kaupunginosa jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin, joista viidellä ensiksi mainitulla on merkittävästi asutusta: Keski-Vuosaari, Kallahti, Meri-Rastila, Rastila, Aurinkolahti, Uutela, Niinisaari, Nordsjön kartano ja Mustavuori. Vuonna 2021 Vuosaaren asukkaiden 0–15-vuotiaiden osuus oli 17 prosenttia, 16–64-vuotiaiden 63 prosenttia ja yli 65-vuotiaiden 20 prosenttia. Heistä ulkomaalaistaustaisia vuonna 2020 oli 26,7 prosenttia.

Helsingin kaupunki on laatinut vuonna 2021 alueittaisen väestöennusteen, joka ulottuu vuoteen 2036 saakka. Ennuste perustuu oletuksiin nykyisessä asuntokannassa asuvan väestön muutoksista, tulevasta asukasrakenteesta ja asumisväljyydestä. Väestöennusteen tärkeimmät kasvualueet ovat suurilla projektialueilla: Kalasatamassa, johon kuuluvat myös Sompasaari, Hanasaari, Hermanninranta ja Kyläsaari (kasvu yhteensä 16 000 asukasta), Pasilassa, johon kuuluu alueen pohjoisosaassa oleva niin sanottu Postipuiston alue (kasvu yhteensä 13 800 asukasta), Kruunuvuorenrannalla ja muualla Laajasalon alueella (kasvu yhteensä 11 800 asukasta), Vuosaarella (kasvu yhteensä 8 700, josta Meri-Rastilan kasvu 3 900 asukasta), Jätkäsaarella (kasvu 8 000 asukasta), Malmin lentokentällä (kasvu 7 800 asukasta), Hernesaarella (kasvu 6 200 asukasta) sekä Lauttasaarella, johon kuuluu myös Koi-vusaari (kasvu on 4 300 asukasta). Väestön kasvuennusteesta on todettavissa, että väestön odotetaan kasvavan merkittävästi myös muun kuin Vuosaaren alueella.

Kansaneläkelaitos (Kela) on kehittänyt sairastavuus- ja kansantautiindeksin alueiden välisten terveyserojen tarkasteluun. Indeksejä voidaan tarkastella myös alueittain Helsingin sisällä. Sairastavuusindeksi lasketaan kolmen väestön sairastavuutta kuvaavan rekisterimuuttujan avulla. Nämä ovat työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus työikäisistä, pitkäaikaissairastavuutta kuvaava erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuus väestöstä ja väestön kuolleisuus. Kansantauti-indeksiin

lasketaan mukaan seitsemän suurinta erityiskorvattavaan lääkehoitoon oikeuttavaa sairautta. Nämä ovat astma, diabetes, nivelreuma, psykoosit, sepelvaltimotauti, sydämen vajaatoiminta ja verenpainetauti. Vuoden 2019 Kelan sairastavuus- ja kansantauti-indeksi tietojen pohjalta Helsingin kaupunki on laatinut julkaisun, jonka mukaan helsinkiläisten terveydentila on yleisesti ottaen hyvä kaikkiin suomalaisiin verrattuna. Yleisiä kansantauteja sairastetaan pääkaupungissa koko muuta Suomea vähemmän. Keskiarvot kuitenkin peittävät muuta maata suuremman polarisaation. Osa kaupunkilaisista onkin usean indikaattorin, myös terveyden, suhteen haavoittuvassa asemassa. Helsingin kaupungin julkaisu sairastavuus- ja kansantauti-indekseistä on luettavissa alla olevasta linkistä:

[Sairastavuus- ja kansantauti-indeksit koko Helsingissä ja peruspiireittäin 2019.](#)

Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) ja perhekeskus (PK)

Vuosaaren terveysasema toimii Vuosaaren THK:ssa. Vuosaaren THK:n palvelut sisältävät terveysasemapalvelun, suun terveydenhuollon, fysioterapian, aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelut sekä psykiatria- ja päihdepalvelut. Samassa talossa toimii Vuosaaren PK, jossa on äitiys- ja lastenneuvolapalveluja sekä perhevalmennusta, neuvolapsykologin palveluja, lasten ja nuorten suunterveyden palveluja, puheterapiaa, fysio- ja toimintaterapiaa, kasvatus- ja perheneuvontaa, lastensuojelun palveluja ja vammaispalveluja. Kotiin tarjottavia palveluja ovat lapsiperheiden kotipalvelu ja lapsiperheiden sosiaaliohjaus.

Terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallin tavoitteena on taa-ta kaikille asiakkaille riittävät ja asianmukaiset terveyspalvelut. Tämä toteutetaan hoidon ja palvelutarpeen arvioinnilla, jossa asiakas saa tarvittaessa myös yhteyshenkilön ja moniammatillisen tiimin palvelut tarpeensa mukaan. THK-toimintamalli mahdollistaa asioiden ratkaisemisen kokonaisvaltaisesti yli sote-sektorin perinteisten rajojen ja välittömästi ensikontaktissa joko yhteisissä toimitiloissa tai moniammatillisena verkostona. Terveysasemat ovat keskeinen osa terveys- ja hyvinvointikeskusta.

Vuosaaren terveysaseman palvelujen saatavuus

Sosiaali- ja terveysministeriössä (STM) on valmisteltu terveydenhuoltolain muutosta, jolla tiukennetaan porrastaen perusterveydenhuollon hoitotakuuta kiireettömässä hoidossa. Jos uudistus toteutuu, potilaan tulee päästä hoitoon 14 vuorokaudessa 1. syyskuuta 2023 alkaen ja seitsemän päivän sisällä 1. marraskuuta 2024 alkaen hoidon tarpeen arvioinnista. STM:n Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman avulla ohjataan ja kehitetään sosiaali- ja terveyspalveluja. Ohjelman

yksi viidestä päätavoitteesta on peruspalvelujen saatavuuden parantaminen. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tukee kuntia peruspalvelujen saatavuuden parantamisessa, tarjoamalla Hyvä vastaanotto -valmennusta. Hyvä vastaanotto ei ole yksittäinen toimintamalli, vaan kehittämisen menetelmä, joka perustuu lean-oppoihin ja kansainvälisiin kokemuksiin open access -idean soveltamisesta terveydenhuoltoon. Suomeen konsepti on tuotu Ruotsista, missä se tunnetaan nimellä Bra mottagning.

Vuosaaren THK:n terveysasemapaalvelun henkilökunta on osallistunut THL:n Hyvä vastaanotto -valmennukseen syksystä 2021 kevääseen 2022 saakka. Tulokset ovat olleet erittäin hyviä. Valmennuksen aikana Vuosaari on muun muassa onnistunut purkamaan hoitotakuujonon, jossa syksyllä 2021 oli suurimmillaan lähes 1000 potilasta.

Nykyään hoitajan vastaanottoajan kautta lääkärin vastaanotolle pääsee noin kuukaudessa, mikä on tämänhetkisen Helsingin kaupungin terveysasemien keskimääräinen odotusaika lääkärin vastaanotolle. Myös puhelimitse yhteydensaanti Vuosaaren terveysasemalle on parantunut. Kaikkiin puhelimitse tulleisiin yhteydenottoihin pystytään vastaamaan saman päivän aikana. Lisäksi Vuosaari on pilotoinut uudenlaista kehittäjälääkäritoimintaa THL:n Hyvä vastaanotto -valmennuksen aikana. Muista Helsingin terveysasemayksiköistä Vuosaareen saapuneet kehittäjälääkärit ovatkin onnistuneesti tukeneet eri ammattiryhmien välistä yhteistoimintaa ja parantaneet hoitoprosessien sujuvuutta. Myös uusia ammattiryhmiä, kuten farmaseutteja ja sihteereitä, on palkattu tukemaan hoitajien ja lääkäreiden työtä.

THL:n suosituksen ja ohjeistuksen perusteella kiireettömien ajanvarausaikojen jonoa mitataan terveysasemilla laskemalla kolmas vapaana oleva lääkärin kiireetön ajanvarausaika kalenteripäivissä. Terveysaseman T3-luku on näiden aikojenkeskiluku eli mediaani. Aloitteessa todetaan, että Vuosaaren terveysasemalla palvelujen saatavuus on ollut heikkoa jo pidemmän aikaa ja Vuosaaressa odotusaika lääkärille (T3) oli 90 vuorokautta 1.3.2022. Vertailu muihin Helsingin kaupungin terveysasemiin johtaa kuitenkin harhaanjohtavaan lopputulokseen. Vuosaaren terveysasemalla painotetaan THK-mallin tavoin erityisesti moniammatillista yhteistyötä ja hoidon saatavuutta, joten asiakkaille annetaan aina ensin aika kokonaishoidon tarvetta kartoittavalle ammattilaiselle ennen lääkärin vastaanottoa. Tämä ammattilainen voi olla esimerkiksi sairaanhoitaja, farmaseutti, diabeteshoitaja tai fysioterapeutti. Tarvittava lääkärin arvio toteutetaan tilanteen niin vaatiessa moniammatillisesti jo ensikäynnillä tämän toisen ammattilaisen arvion yhteydessä, eikä lääkärille varata käyntiä varten erillistä aikaa. Mikäli jatkoaika tarvitaan esimerkiksi seurantakäyntiä varten, huolehtii lääkäri tapaamansa potilaan sovituista jatkotoimenpiteistä.

Vuosaaren terveysasemalle on saatu hyvin lisää hoitajatyövoimaa. Hoitajien kaikki 35 vakanssia on täytetty viimeisen vuoden aikana. Tämän lisäksi vuoden 2022 loppuun asti on Vuosaareen saatu hoitovelan purkuun noin 12–14 hoitajan lisätyöpanos. Vuosaaren terveysasemalla työskentelevien lääkäreiden laskennallinen kokonaisvaje on toukokuun 2022 alussa vain noin 15 prosenttia eli 21 lääkäristä puuttuu 3,15 lääkärin työpanos. Vuodesta 2021 Vuosaaren terveysasema on käyttänyt päivystykselliseen vastaanotto toimintaan apuna lääkäriostopalveluja. Ostopalveluapua on hankittu tänä vuonna lyhytaikaisesti myös reseptien uusimiseen ja Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden Maisa-asiakasportaalien viestien vastaamiseen.

Terveysasemapalvelujen ulkoistaminen

Kaupunginvaltuusto oikeutti 10.6.2020 § 158 sosiaali- ja terveyslautakunnan toteuttamaan terveysasemapalvelujen määräaikaisen hankinnan kahdella alueella. Hankinta toteutettiin Kannelmäen ja Helsingin keskustan alueilla neljän vuoden sopimuskaudella ja kahdella yhden vuoden mittaisella optiokaudella.

Kaupunginvaltuuston hyväksymään suunnitelmaan sisältyivät kilpailutettujen toiminnan toteutumisen arviointia koskevat sosiaali- ja terveyslautakunnan 17.12.2020 § 318 edellyttämät menettelyt sekä valmistelussa niille määritellyt toteutustavat. Ostopalveluterveysasemien toimintaa ja tuloksia seurataan tiiviisti. Tarkoituksena on lisäksi tehdä sopimuskauden puolivälitarkastelu, joka raportoidaan lautakunnalle. Ostopalveluterveysasemien suoriutumista ja toimintatapoja verrataan myös kaupungin omien terveysasemien tuotantoon kolmannen puolueettoman osapuolen taholta.

Esitys palveluntuotantona hankittavien terveysasemien ja alueiden valinnaksi perustui sosiaali- ja terveystoimialan projektiryhmän ja asiantuntijoiden kattavaan analyysiin. Valinnassa painotettiin erityisesti nykyistä hoidon saatavuustilannetta, väestömäärän kehitystä, resursointi- ja rekrytointitilannetta sekä terveysasematilojen kuntoa. Valinnan ulkopuolelle oli suoraan rajattu ne asemat ja alueet, joissa oma THK:n kehitys- tai pilotointityö oli käynnissä ja/tai, joissa oli ollut merkittäviä muutoksia viime vuosina (Myllypuron THK, Kalasataman THK ja Vuosaaren THK).

Sosiaali- ja terveystoimiala on lokakuusta 2021 alkaen lisännyt terveyspalveluja ja kiireettömän hoidon saatavuutta on parannettu Kannelmäen ja Ruoholahden ostopalveluterveysasemilla. Toukokuussa 2022 Kannelmäen ostopalveluterveysasemalla odotusaika lääkärille (T3) oli 22 vuorokautta ja Ruoholahden ostopalveluterveysasemalla yksi vuorokausi. Hoitoon pääsy näille terveysasemille on osin ollut omiin

terveysasemiin verrattuna nopeampaa. Tarkoitus on selvittää taustat jonotusaikojen eroissa sekä käytössä olevat toimintamallit ja siirtää mahdollisesti parempi toimintatapa tai sen osia omaan toimintaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että ennen kuin tehdään uusia päätöksiä terveystalouden ulkoistamisesta, tulee tarkasti arvioida suunnitelmien mukaisesti ostopalveluterveysasemien suoriutumista ja toimintatapoja sekä verrata niitä kaupungin omien terveysasemien tuotantoon kolmannen puolueettoman osapuolen taholta. Helsingin eri kaupunginosien terveystalouden toimivuuden vertailussa tulee ottaa huomioon väestöennusteet, sosioekonomiset ja -demografiset erot sairastavuudessa ja kuolleisuudessa sekä käytössä olevat palvelujen henkilöstöresurssit. Ostopalveluterveysasemien tulee toimia riittävän pitkään ennen kuin vertailu tehdään Helsingin kaupungin omien terveysasemien suhteen, koska toiminnan vaikutukset tulevat esiin vasta pidemmällä aikavälillä. On huomionarvoista, että ostopalveluterveysasemien toiminta alkoi covid-19-pandemian keskellä lokakuussa 2021, jolloin Helsingin kaupungin omien terveysasemien tilanne oli täysin normaalista poikkeava. Vertailu pitäisi tehdä vasta, kun pandemia ja väestön jakautuminen eri terveysasemien kesken on tasaantunut.

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että terveystalouden saatavuuden varmistaminen Vuosaarella vaatii edelleen lisätoimia. Lautakunta näkee välttämättömänä, että edellä lausunnossa esitettyjen toimien vaikuttavuutta ja Vuosaaren terveystalouden saatavuuden parantamista arvioidaan uudelleen vuoden 2023 keväällä. Jos Vuosaaren terveystalouden saatavuus on tällöin merkittävästi heikompaa kuin muilla kaupungin alueilla, pitää lautakunta välttämättömänä käynnistää erityiset selvitykseen perustuvat toimenpiteet Vuosaaren terveystalouden saattamiseksi asianmukaiselle tasolle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Hyvä terveystalouden saavutettavuus sujuvoittaa asiakkaiden hoitoon pääsyä. Riittävän nopealla ja tasavertaisella hoitoon pääsillä terveydenhuollon asiantuntijan vastaanotolle on myönteinen vaikutus asiakkaiden terveyteen, hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Eriarvoisuuden vähentämisen ja heikommassa asemassa olevien kaupunkilaisten terveyden vahvistamisen tulee olla eri toimijoiden tavoitteena niin yksilö- kuin aluenäkökulma huomioiden.”

Käsittely

07.06.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

26.09.2022

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuulla asiassa kutsuttuja asiantuntijoita, eivätkä nämä siitä syystä osallistuneet kokoukseen.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1 :

Jäsen Maaret Castrén: Lisätään seuraava kappale ennen Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa: Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että terveyspalveluiden saatavuuden varmistaminen Vuosaarella vaatii edelleen lisätoimia. Lautakunta näkee välttämättömänä, että edellä lausunnossa esitettyjen toimien vaikuttavuutta ja Vuosaaren terveyspalveluiden saatavuuden parantumista arvioidaan uudelleen vuoden 2023 keväällä. Jos Vuosaaren terveysasemapaalveluiden saatavuus on tällöin merkittävästi heikompaa kuin muilla kaupungin alueilla, näkee lautakunta välttämättömänä käynnistää aloitteessa esitetty selvitys Vuosaaren terveysasemapaalveluiden ulkoistamisesta.

Kannattaja: jäsen Matti Niiranen

Vastaehdotus 2:

Jäsen Pentti Arajärvi: Lisätään seuraava kappale ennen Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa: Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että terveyspalveluiden saatavuuden varmistaminen Vuosaarella vaatii edelleen lisätoimia. Lautakunta näkee välttämättömänä, että edellä lausunnossa esitettyjen toimien vaikuttavuutta ja Vuosaaren terveyspalveluiden saatavuuden parantumista arvioidaan uudelleen vuoden 2023 keväällä. Jos Vuosaaren terveysasemapaalveluiden saatavuus on tällöin merkittävästi heikompaa kuin muilla kaupungin alueilla, pitää lautakunta välttämättömänä käynnistää erityiset selvitykseen perustuvat toimenpiteet Vuosaaren terveysasemapaalveluiden saattamiseksi asianmukaiselle tasolle.

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Maaret Castrén)

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 4

Maaret Castrén, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Daniel Sazonov

26.09.2022

Asia/9

Ei-äännet: 9

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Kati Juva, Laura Korpinen, Touko Niinimäki, Mikko Paunio, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Maaret Castrénin vastaehdotus hävisi jäsen Pentti Arajärven vastaehdotukselle äänin 4 - 9.

Äänestyksen jälkeen sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Pentti Arajärven vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

24.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi
Mari Kinnunen, johtava ylilääkäri, puhelin: 310 47941
mari.kinnunen(a)hel.fi

26.09.2022

Asia/10

§ 655

V 5.10.2022, Valtuutettu Nora Grotenfeltin aloite peruskoulujen iltapäivän välipalasta

HEL 2022-003310 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Silja Borgarsdóttir Sandelin: Lause ”Kaupunginhallitus ei puolla maksuttoman välipalatarjoilun aloittamista” muutetaan muotoon: ”Tässä taloudellisessa tilanteessa ei ole kaupunginhallituksen mukaan mahdollista laajentaa välipalatarjontaa kouluissa”.

Kannattaja: Nasima Razmyar

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Silja Borgarsdóttir Sandelinin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nora Grotenfeltin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nora Grotenfelt ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteesaan, että kaupunki tarjoaa maksuttoman iltapäivän välipalan niille pe-

rusopetuksen oppilaille, joiden tunnit jatkuvat lounaan jälkeen yli kolme tuntia.

Kouluruokailun suunnittelua ohjaavat valtakunnalliset ravitsemus- ja ruokailusuositukset. Ne suosittelevat tarjoamaan oppilaille ravitsevan ja maksuttoman välipalan, jos oppitunnit jatkuvat pidempään kuin kolme tuntia lounaan jälkeen. Säännöllisten aterioiden merkitys oppilaiden jaksamiseen on Helsingissäkin tunnustettu, mutta välipalatarjoilun järjestämiseen ei tällä hetkellä ole varattu määrärahaa.

Peruskoulujen lounasaika on yleensä klo 10.30–12.30, osassa kouluista tarvittaessa klo 10.15–13. Iltapäivätoimintaan osallistuville ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille tarjotaan toimintamaksuun sisältyvä välipala. Osassa kouluista järjestetään lisäksi maksullista välipalamyyntiä iltpäivisin.

Kaupungin omissa peruskouluissa on vuonna 2022 noin 46 000 lasta. Peruskoulujen ruokapalveluiden hankintaan on varattu määrärahat vain nykyisen palvelutason turvaamiseen. Maksuttoman välipalan tarjoamisesta aiheutuvat lisäkustannukset muodostuisivat sekä ateriakustannuksista että välipalan tarjoiluun ja valvontaan tarvittavasta henkilöstöstä.

Jos maksuton välipala tarjottaisiin niille oppilaille, joiden koulupäivä jatkuu yli kolme tuntia lounaan jälkeen, lisäkustannusten arvioidaan olevan noin 4 600 000 euroa vuodessa. Jos välipala tarjottaisiin Harrastamisen Suomen malliin kuuluviin harrastuksiin osallistuville 3.–9.-luokkalaisille, kustannukset olisivat noin 500 000 euroa vuodessa. Jos maksuton välipala tarjottaisiin joka päivä kaikille perusopetuksen oppilaille, kustannukset olisivat noin 9 900 000 euroa vuodessa.

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta on lausunnossaan todennut, että mikäli kasvatuksen ja koulutuksen toimiala päättäisi tilata välipalat Palvelukeskus Helsingiltä, sillä on edellytykset tuottaa palvelu nykyisen iltpäivätoiminnan välipalalistan ja hinnaston mukaisesti.

Kaupunginhallitus ei puolla maksuttoman välipalatarjoilun aloittamista.

Vastaus on kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua (voimassa aloitteissa, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

kansliapäällikkö

26.09.2022

Asia/10

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nora Grotenfeltin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 623

HEL 2022-003310 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.06.2022 § 142

HEL 2022-003310 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnon liitteenä olevasta Nora Grotenfeltin valtuustoaloitteesta. Aloitteessa ehdotetaan maksuttoman välipalan tarjoamista peruskouluissa, niille oppilaille joiden oppitunnit jatkuvat lounaan jälkeen yli kolme tuntia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kouluruokailun suunnittelua ja toteutusta ohjaavat ravitsemus- ja ruokailusuositukset (Syödään ja opitaan yhdessä-kouluruokailusuositus VRN 2017 ja Suomalaiset ravitsemussuositukset VRN 2014). Perusopetuksessa tarjotaan perusopetuslain mukaan oppilaille päivittäin lakisääteinen maksuton lounasateria. Noin puolen tunnin lounasaika kouluissa on yleensä klo 10.30-12.30, tarvittaessa 10.15-13.00. Iltapäivätoimintaan osallistuville 1-2 luokkalaisille tarjotaan toimintamaksuun sisältyvä välipala. Osa kouluista järjestää oppilaille myös maksullista välipalamyyntiä iltapäivisin oppilaiden tarpeen mukaan.

Kouluruokailusuosituksissa suositellaan tarjottavan mahdollisuus ravitsemaan maksuttomaan välipalaan, jos koulun oppitunnit jatkuvat pitempään kuin kolme tuntia lounaan jälkeen. Säännöllinen ruokarytmi ja ravitsevat ateriat vaikuttavat vireystilaan positiivisesti ja edistävät oppimista. Aterioiden väliin jättäminen tai korvaaminen epäterveellisillä vaihtoehdoilla voivat johtaa terveydellisiin ongelmiin, väsymykseen ja sitä kautta huonoon keskittymiskykyyn ja oppimisen vaikeuksiin.

Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on tarjota lapselle mieluinen ja maksuton harrastus koulupäivän yhteyteen. Harrastuksia tarjotaan jokaisella koululla 3.–9.-luokkalaisille. Harrastukset ovat koulupäivän jälkeen ennen klo 17. Harrastuksia on tarjolla yhteensä 144 alakoululla tai yläkoululla. Koululla voi olla erilaisia harrastuksia yhtenä tai useana päivänä viikossa ja niiden kesto vaihtelee ryhmien välillä 1-4 tuntiin. Ryhmäkoko on 15 oppilasta mutta osallistujamäärä vaihtelee paljon kouluittain. Harrastustoiminnan järjestämisestä vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Välipala tulisi järjestää koululla ennen harrastuksen alkua ja oppilaan koulupäivästä riippuu kuinka pitkä tauko oppituntien ja harrastuksen väliin jää. Välipala tulisi tarjoilla koulupäivän lopussa ennen harrastustoimintaan siirtymistä. Tarjoilun järjestäminen vaatisi kouluilta välipalatarjoilun organisoinnin koulupäivään ja henkilöstöressurssin lisäämisen ruokailutilanteen valvontaan. Koulunkäyntiavustajien käyttämisestä valvontaan aiheutuu lisäkustannuksia ja se tulee huomioida työvuorosuunnittelussa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan peruskouluissa on vuonna 2022 noin 46 000 lasta. Talousarviossa peruskoulujen ruokapalveluiden hankintaan on varattu rahaa vain nykyisen palvelutason turvaamiseen, eikä maksuttoman välipalatarjonnan kustannukset sisälly nykyiseen budjettiin. Lisäkustannukset koostuisivat ateriakustannuksista ja valvontaan käytettävästä henkilöstöressurssista mutta kokonaiskustannusten arviointi tarkasti etukäteen on vaikeaa. Välipalatarjoilu edellyttäisi arviolta seuraavia korotuksia kokonaismenoissa:

26.09.2022

- Välipala harrastuksiin osallistuville 3-9. luokkalaisille noin 327 000 euroa/vuosi ja valvonta noin 172 000 euroa/vuosi.
- Välipala oppilaille joiden koulupäivä jatkuu yli 3 tuntia lounaan jälkeen noin 4 331 000 euroa/vuosi ja valvonta noin 268 000 euroa/vuosi.
- Välipalan tarjoaminen joka päivä kaikille joka koulussa noin 9 282 000 euroa/vuosi ja valvonta noin 575 000 euroa/vuosi.

Säännöllisten aterioiden merkitys oppilaiden jaksamiseen on tunnistettu. Talousarviossa ei ole varattu määrärahoja välipalatarjoilun järjestämiseen. Kouluissa voidaan tarjota maksullista välipalaa, jos oppilaan koulupäivä kestää ravitsemussuosituksen mukaisesti lounaan jälkeen yli 3 tuntia tai oppilas osallistuu harrastustoimintaan.

Lautakunta pyytää selvitetävän, missä määrin ja minkä takia ravitsemus- ja ruokailusuosituksia ei noudateta Helsingin kouluissa.

Käsittely

14.06.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Nora Grotenfelt: Lisätään lausunnon loppuun: "Lautakunta pyytää selvitetävän, missä määrin ja minkä takia ravitsemus- ja ruokailusuosituksia ei noudateta Helsingin kouluissa."

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Nora Grotenfeltin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

31.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 22596
katja.peranen(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 27.04.2022 § 20

HEL 2022-003310 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2022

Mikäli Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tilaa Palvelukeskus Helsingiltä iltapäivän välipaloja oppilaille, on Palvelukeskuksella edellytykset tuottaa ko. palvelu hoitamissaan koulukohteissa nykyisen iltapäiväkerhojen välipalalistan ja hinnaston mukaisesti. Hinnastoa tarkennetaan tarvittaessa, mikäli annoskoko muuttuu suuremmaksi.

Nykyiset tilat, laitteet, välineet sekä toiminnan organisointi mahdollistavat palvelun käynnistämisen sopimuksen mukaan.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Risto Paavola

Lisätiedot

Aulikki Johansson, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27131
aulikki.johansson(a)hel.fi

26.09.2022

Asia/11

§ 656

V 5.10.2022, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite leikkipuistojen hävikkiruuan jakamisesta aikuisille

HEL 2022-003329 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Korvataan: "Kaupunginhallitus ei puolla ylijäävän ruoan jakamista aikuisille, koska se pitkittäisi ruoanjakoa, jolloin riittävää hygieniatasoa ei voitaisi enää taata. Hävikkiruuan jakamiseen kuluva aika olisi lisäksi pois lasten kohtaamisesta ja kesätoiminnan ohjaamisesta."

Seuraavalla: "Kaupunginhallitus kannustaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa yhdessä ruokatoimittajien kanssa edelleen selvittämään hävikkiruuan minimoimisen mahdollisuutta esimerkiksi mahdollistamalla ruoan jakamisen lapsen kanssa tulevalle aikuiselle silloin, kun ruokaa jää yli."

Kannattaja: Johanna Nuorteva

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että maksuttomasta leikkipuistoruokailusta ylijäävää ruokaa voitaisiin jakaa lapsen seurassa oleville aikuisille.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan todennut, ettei se tällä hetkellä puolla hävikkiruoan jakamista aikuisille. Ehdotus on kuitenkin kestävän kehityksen näkökulmasta kannatettava, ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla selvitetään edelleen vaihtoehtoja sen toteuttamiseksi.

Leikkipuistoruokailun kohderyhmänä ovat alle 16-vuotiaat lapset, koska tavoitteena on varmistaa mahdollisuus lämpimään ateriaan päivittäin kaikille lapsille. Leikkipuistoruokailulla on Helsingissä pitkät perinteet, se on maksutonta eikä edellytä ennakoilmoittautumista.

Ruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle. Menekkiä seurataan tarkoin ja hävikkiin menevän ruoan määrä pyritään pitämään mahdollisimman pienenä. Vilkkaimpina päivinä ruokaa ei jää yhtään, mutta joinain päivinä voi jäädä useita litroja, jos esimerkiksi sade yllättää. Pitkäjänteisen työn myötä hävikkiä on saatu vähennettyä.

Leikkipuisto-ohjaajat jakavat kuuman ruoan lapsille heidän omiin astioihinsa. Jaon tulee tapahtua mahdollisimman ripeästi, jotta ruoan lämpötila pysyy riittävällä hygieniatasolla. Jaettavan ruoan turvallisuutta koskevat elintarvikelaki ja EU:n elintarvikehygieniata ohjaavat säädökset, joissa on tarkoin määritelty ruoan jakamiseen liittyvät vaatimukset.

Ruokaa jaetaan lapsille klo 12.30 asti. Leikkipuisto-ohjaajat seuraavat ruokailijamääriä tarkoin, jotta kaikille lapsille riittää ensin yksi annos. Jos ruokaa on ensimmäisen kierroksen jälkeen jäljellä, lapset voivat hakea lisää. Vasta tämän jälkeen ruokaa voitaisiin jakaa aikuisille, jos sitä olisi jäänyt ja ruoan lämpötila sen sallisi.

Kaupunginhallitus ei puolla ylijäävän ruoan jakamista aikuisille, koska se pitkittäisi ruoanjakoa, jolloin riittävää hygieniatasoa ei voitaisi enää taata. Hävikkiruoan jakamiseen kuluva aika olisi lisäksi pois lasten kohtaamisesta ja kesätoiminnan ohjaamisesta. Vastaus on kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua (voimassa aloitteissa, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

26.09.2022

Asia/11

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 625

HEL 2022-003329 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 31.05.2022 § 122

HEL 2022-003329 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Sami Muttilaisen valtuustoaloitteesta lausunnon missä se ei

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

puolla tällä hetkellä hävikkiruoan jakamista lasten seurassa oleville aikuisille:

Helsingin kaupungin leikkipuistoruokailulla on pitkät perinteet. Julkinen ruokajakelu aloitettiin vuonna 1942. Lapsille haluttiin taata ainakin yksi lämmin ateria päivässä. Leikkipuisto oli luonteva paikka koota alueen lapset yhteen syömään. Edelleen maksuton puistoruokailu on ainutlaatuinen ja kaupunkilaisten arvostama julkinen palvelu. Leikkipuistoruokailu täyttää Helsingissä 80 vuotta tulevana kesänä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistojen kesätoiminnan päätöksen yhteydessä päätetään puistoruokailun järjestämisestä. Leikkipuistoruokailun kohderyhmänä on alle 16-vuotiaat lapset, koska edelleen haluamme varmistaa mahdollisuuden lämpimään ateriaan päivittäin kaikille lapsille. Leikkipuistoruokailu on maksutonta eikä ennakkoilmoittautumisia edellytetä.

Leikkipuistoruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle. Ylijäävän ruoan määrä pyritään pitämään mahdollisimman pienenä ja menekkiä seurataan tarkoin. Puistolounaalta jäävän hävikkiruoan määrä vaihtelee päivittäin riippuen kävijämäärästä. Vilkkaimpina päivinä hävikkiruokaa ei jää yhtään ja toisena päivänä voi jäädä useampia litroja, jos esimerkiksi sade on yllättänyt. Leikkipuisto-ohjaajat seuraavat ruoanjako tilanteessa tarkoin kävijämääriä, niin että kaikille riittäisi ensin yksi annos. Jos ruokaa on ollut ensimmäisen kierroksen jälkeen vielä jäljellä lapset ovat voineet hakea lisää. Kävijämääriin vaikuttaa tarjolla oleva ruoka, sää ja alueen muut tapahtumat. Pitkäjänteisen työn myötä ruokahävikkiä on saatu vähennettyä.

Puistolounas valmistetaan Palvelukeskus Helsingin ruokatehtaassa Vantaan Pakkalassa. Päivittäin valmistettavan ruoan määrä vaihtelee 2000 kg:n molemmin puolin ja leikkipuistokohtaisen päivittäisen ruoan määrä vaihtelee 15-75 kg/päivä. Leikkipuisto-ohjaajat jakavat kuuman ruoan lapsille heidän omiin astioihinsa. Ruoan jaon tulee tapahtua mahdollisimman ripeästi, jotta ruoka ei jäähy ja hygieniataso pysyy omavalvontalain määrittelemällä tasolla (ruoan lämpötila oltava vähintään +60°/ Ruokavirasto, elintarvikehygienia). Ruoanjako aika lapsille on klo 12.30 asti mikäli ruoan lämpötila sen sallii. Vasta tämän jälkeen, noin klo 12.30 loppuruoka voitaisiin jakaa aikuisille, mikäli sitä on jäänyt ja ruoan lämpötila sen sallisi. Ruoan jakaminen aikuisille pitkittäisi ruoanjakoprosessia jolloin ruoan elintarvikkeille vaadittavaa hygieenisyyttä emme voisi enää taata, etenkin jos ruoka kuljetetaan pois puistosta asiakkaiden omissa astioissa. Jaettavan ruoan turvallisuutta koskevat EU:n elintarvikehygieniaa ohjaavat säädökset, joissa on tarkoin määriteltä ruoan jakamiseen liittyvät vaatimukset (Elintarvikelaki 297/2021,

26.09.2022

Ruokavirasto/Hävikkiruoka). Näillä elintarvikkeiden turvallisuutta koskevilla vaatimuksilla suojellaan asiakkaita.

Hävikkiruoan jakamiseen kuluva aika on pois henkilöstön työn osalta lasten ja leikkipuiston kesävieraiden kohtaamisesta ja kesätoiminnan ohjaamisesta. Hävikkiruokaan liittyviä tehtäviä ei ole huomioitu vuoden 2023 budjetissa.

Kestävän kehityksen näkökulmasta ehdotus on kannatettava, toimialalla selvitetään edelleen vaihtoehtoja mahdollisen hävikkiruuan jakamiseen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 27.04.2022 § 19

HEL 2022-003329 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon

Leikkipuistoruokailun ruoka toimitetaan kuumana Pakkalan ruoantuotantolaitoksesta etukäteen tilattujen määrien mukaan. Ruoka jaetaan leikkipuistoissa leikkipuistohenkilökunnan toimesta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ohjeiden mukaan. Ylijäävän ruoan jakamisesta tai hävittämisestä vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, joten Palvelukeskus ei voi ottaa siihen kantaa.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Risto Paavola

Lisätiedot

Aulikki Johansson, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27131
aulikki.johansson(a)hel.fi

26.09.2022

Asia/12

§ 657

Sijoitus Suomi-rata Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon vuonna 2022

HEL 2022-009871 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yhteensä 197 143,00 euron sijoituksen tekemisen Suomi-rata Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2022 talousarviomäärärahoja 197 143,00 euroa sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rahoituskutsu Suomi-rata Oy 17082022
- 2 Rahoitussuunnitelma vuodelle 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Suomi-rata Oy

Yhtiön toimialana on Helsingin ja Tampereen väliseen Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta kulkevaan raideyhteyteen liittyvä raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti. Yhtiö voi tämän lisäksi tehdä tai teettää selvityksiä hankkeen rakentamisen mahdollistamiseksi sekä hankkeeseen liittyvien hyötyjen, haittojen ja muiden vaikutusten tunnistamiseksi.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 14,39 %. Muut omistajat ovat Suomen valtio (51,00 %), Finavia Oyj (10,34 %), Tampereen kaupunki (7,19 %), Vantaan kaupunki (7,19 %), Lahden kaupunki (2,18 %), Jy-

väskylän kaupunki (1,28 %), Hämeenlinnan kaupunki (1,23 %), Porin kaupunki (0,77 %), Vaasan kaupunki (0,61 %), Oulun kaupunki (0,58 %), Seinäjoen kaupunki (0,57 %), Riihimäen kaupunki (0,52 %), Kokkolan kaupunki (0,32 %), Akaan kaupunki (0,31 %), Janakkalan kunta (0,30 %), Nokian kaupunki (0,30 %) Ylöjärven kaupunki (0,30 %), Kangasalan kaupunki (0,29 %), Pirkkalan kunta (0,18 %), Oriveden kaupunki (0,08 %) ja Parkanon kaupunki (0,06 %).

Kaupungin sitoutuminen yhtiön rahoittamiseen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.3.2020, § 96, että kaupunki lähtee osakkeenomistajaksi Helsingin ja Tampereen välisen Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta kulkevan raideyhteyden suunnittelua toteuttavaan hankeyhtiöön (Suomi-rata Oy), ja että kaupunki merkitsee perustettavan hankeyhtiön osakkeita tai muuten pääomittaa yhtiötä yhteensä enintään 24 miljoonalla eurolla.

Kaupunginhallitus päätti 16.3.2020, § 187 täytäntöönpanopäätöksensä merkitä yhtiön osakkeita enintään 400 000 eurolla.

Konsernijaosto päätti 6.4.2020, § 32 hyväksyä kaupungin osalta Suomi-rata Oy:n osakassopimuksen, jossa on sovittu osakkaiden sitoutumisesta hankkeen rahoitukseen.

Osakassopimus allekirjoitettiin 2.12.2020, ja sen mukaan kaupungin merkitsi 222 567 osaketta yhteensä 314 932,31 eurolla.

Helsingin kaupungin enimmäisrahoitusosuus osakassopimuksen mukaan on yhteensä 22 256 700,00 euroa. Osuus sisältää kaupunginosuuden arvioiduista suunnittelukustannuksista sekä hankeyhtiön toiminnanaikaisista kustannuksista. Rahoitusosuus jakautuu osakassopimuksessa esitetyn karkean arvion mukaan noin 11 vuodelle, mutta on riippuvainen siitä, kuinka paljon nopeammin hankkeen suunnittelua pystytään käytännössä viemään eteenpäin.

Osakassopimuksen perusteella kunkin osakkaan osalta rahoitussitoutumus on enimmäismäärä, eikä osakkailla ole osakassopimuksen nojalla velvollisuutta rahoittaa yhtiötä enimmäismäärää enempiä. Hankeyhtiön arvonlisäverotukselliseen kohteluun liittyvä epävarmuus pyritään ratkaisemaan siten, että tosiasiallinen kustannusvastuu hankeyhtiön rahoituksesta valtion ja kuntaosakkaiden välillä toteutuu mahdollisimman pitkälle rahoituskustannusten jaosta sovitun mukaisesti.

Lisärahoitus edellyttää uusia erillisiä neuvotteluja ja päätöksiä. Vastavasti hankkeen toteutusvaiheen rahoitukseen osallistuminen edellyttää erillisiä päätöksiä.

EU-tukirahoitus

Yhtiö hakee ja pyrkii saamaan täysimääräisesti Euroopan Unionin Verkkojen Eurooppa -rahoitusta ja mahdollisia muita saatavilla olevia taloudellisia tukia ja avustuksia. Yhtiökokous päättää mahdollisen tukirahoituksen vaikutuksesta osakkaiden rahoitussitoumuksiin, lähtökohdiana tukea vastaavien rahoitusosuuksien palauttaminen, jos yhtiöllä ei ole rahoitusvajetta tai vastaavasti rahoitusvajeen kattaminen, jos yhtiöllä sitä on.

Kaupungin aikaisemmat rahoituspäätökset

Kaupunginhallitus päätti 25.4.2022, § 293, 197 143,00 euron suuruisen sijoituksen tekemisen Suomi-rata Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiön lähettämän rahoituskutsun mukaisesti.

Kaupungin rahoitus vuonna 2022

Suomi-rata Oy:n hallitus on päättänyt toteuttaa jälkimmäisen kahdesta vuoden 2022 aikana tehtävästä rahoituskutsusta oheisen liitteenä 1 olevan rahoituskutsun mukaisesti. Vastikkeeton sijoitus svop-rahastoon yhteensä 1 369 863,00 euroa perustuu Suomi-rata Oy:n osakkaiden väliseen osakassopimukseen ja osakkaille esitettyyn rahoitussuunnitelmaan vuodelle 2022.

Helsingin kaupungin omistusosuuden mukainen osuus vuoden 2022 kokonaisrahoitussummasta on 394 286,00 euroa, josta nyt suoritetaan jälkimmäisellä rahoituskutsulla 197 143,00 euroa eräpäivällä 30.11.2022. Helsingin kaupungin osakaskohtainen prosenttiosuus jäljellä olevasta rahoitussitoumuksesta on 96,81 % eli 21 547 481,69 euroa.

Kaupungin rahoitus vuonna 2023

Vuonna 2023 kerättävä pääoma on rahoitussuunnitelman (liite 2) mukaan yhteensä 4 089 591 euroa, josta Helsingin kaupungin osakaskohtainen osuus on 588 551,00 euroa. Pääoma voidaan kutsua vuoden 2023 aikana useassa erässä tarpeen mukaan.

Valtiontukiarviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka väärin tai uhkaa väärin kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoas-

taan silloin, kun tuensaaja on ”yritys” (Euroopan komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 6).

Suomi-rata Oy:n toimialana on Helsingin ja Tampereen väliseen Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta kulkevaan raideyhteyteen liittyvä raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti. Yhtiö ei siten lähtökohtaisesti harjoita taloudellista toimintaa eli tarjoa tavaroita tai palveluja markkinoilla. Näin ollen se ei ole SEUT 107(1):ssa tarkoitettu yritys, eivätkä valtioneuvoston päätökset siten tule sovellettaviksi yhtiön omistamisen ja rahoittamisen osalta.

Raideyhteyden suunnitteluvaiheella pyritään kyseisen raideliikenneinfrastruktuurin rakentamisvalmiuteen, ja se on tällä perusteella valtioneuvoston päätöksen näkökulmasta katsottavissa osaksi kokonaisrakentamishanketta. Jo suunnitteluvaiheen rahoittamista voidaan siksi arvioida infrastruktuurirahoituksen näkökulmasta. Euroopan komissio on katsonut, että vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai kilpailun vääristyminen on yleensä poissuljettua infrastruktuurin rakentamisessa silloin, kun infrastruktuurilla ei ole tavallisesti suoraa kilpailijaa, yksityinen rahoitus on alalla ja kyseisessä jäsenvaltiossa vähäistä ja infrastruktuurin tarkoituksena ei ole valikoivasti suosia tiettyä yritystä tai toimialaa vaan se hyödyttää koko yhteiskuntaa (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 211).

Jotta tietyin hankkeen kaikki julkinen rahoitus kuuluisi valtioneuvoston päätöksen soveltamisalan ulkopuolelle, on varmistettava, että infrastruktuurien rakentamiseen kohdassa 211 mainituissa tilanteissa myönnettyä rahoitusta ei voida käyttää muiden taloudellisten toimintojen, kuten infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen, ristiin tukemiseen tai välilliseen tukemiseen (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 212).

Suomi-rata Oy:n ainoa tehtävä on kyseisen raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen saakka, eikä myönnettävää rahoitusta käytetä infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen tai muiden taloudellisten toimintojen tukemiseen.

Komissio katsoo, että mahdollisten käyttäjien saataville tasavertaisin ja syrjimättömin ehdoin asetettavan rautatieinfrastruktuurin rakentaminen täyttää yleensä kohdassa 211 mainitut edellytykset ja sen vuoksi sen rahoitus ei tavallisesti vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä kilpailua (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 219). Vaikka Suomi-rata Oy:n toiminta arvioitaisiinkin luonteeltaan taloudelliseksi, on edellä esitetyin perustein katsottava, että tuki ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä kilpailua. Näin ollen on joka tapauksessa niin, että hankeyhtiön omistamisessa ja rahoittamisessa ei ole kyseessä SEUT 107(1) mukainen valtioneuvoston päätös.

26.09.2022

Asia/12

Lopuksi

Päätös vastaa kaupungin sitoutumista hankkeen rahoitukseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rahoituskutsu Suomi-rata Oy 17082022
- 2 Rahoitussuunnitelma vuodelle 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2022

Asia/13
Salassa pidettävä
JulkL (621/1999) 24.1 §
17 k

§ 658
Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

§ 659

Yksikön päällikön viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 27.9.2022 lukien

HEL 2022-010758 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kaupunkiympäristön toimialalle hallinto- ja tukipalvelut -palvelukokonaisuuteen kehittämisen- ja digitalisaatiopalvelun projektitoimisto- ja talouden hallintayksikköön yksikön päällikön viran 27.9.2022 lukien. Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Projektitoimisto- ja talouden hallintayksikön yksikön päällikön tehtävissä käytetään delegoitua julkista päätösvaltaa esimerkiksi hankintapäätöksiä tehtäessä, minkä vuoksi tehtävä on perustettava virkana.

Perustettavaksi esitettävälle viralle on varattu määräraha kaupunkiympäristön toimialan talousarviossa.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2022

Perustettavaksi esitetyn viran palkka on määritelty kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Tehtäväkohtaiseksi palkaksi on päätetty 5 118,52 euroa kuukaudessa.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
Taloushallintopalveluliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.09.2022

Asia/15

§ 660

Pohjoismaiden yhteinen tapahtumahaku UEFA Women's EURO 2025 -jalkapalloturnaus

HEL 2022-010648 T 00 04 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Helsinki on mukana Pohjoismaiden yhteisessä haussa UEFA Women's EURO 2025 -jalkapalloturnauksen järjestämiseksi Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että mikäli UEFA valitsee Pohjoismaat vuoden 2025 UEFA Women's EURO -turnauksen isänniksi, kaupunki valmistelee taloussuunnitelmiin 2024–2025 enintään 1 145 000 euron nettomääräisen varauksen tapahtuman järjestelykuluihin Helsingissä vuosina 2024–2025.

Mikäli UEFA myöntää UEFA Women's EURO 2025 -turnauksen järjestettäväksi pohjoismaisissa kaupungeissa kansliapäällikkö nimeää tapahtumalle Helsingin järjestelyiden osalta valmistelutyöryhmän.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Myllyniemi, tapahtuma-asiantuntija, puhelin: 310 36082
sari.myllyniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Host City Undertakings City of Helsinki
- 2 Host City Requirements

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkistrategian 2021–2025 mukaisesti tapahtumilla on merkittävä rooli Helsingin viihtyisyyden, elinvoiman ja veto-voimaisuuden rakentamisessa. Helsinki on tapahtumallisuuden vastuullinen kehittäjä, luotettava ja innostava kumppani, toimiva tapahtumien alusta sekä kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapah-

tumakaupunki, joka parantaa kilpailuasemaansa suurtapahtumien isäntäkaupunkina yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.

Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan jalkapalloliitot hakevat yhdessä järjestettäväkseen vuoden 2025 naisten jalkapallon EM-turnausta. Lopullisen haun määräpäivä on 12.10.2022. UEFA päättää kisajärjestäjän tai kisajärjestäjät tammikuussa 2023. Turnauksen mahdollisiksi isäntäkaupungeiksi Pohjoismaiden yhteisessä haussa on määritelty Helsingin lisäksi Tampere, Tukholma, Göteborg, Kööpenhamina, Odense, Oslo ja Trondheim.

Helsinki on toiminut säännöllisesti suurten urheilu- ja liikuntatapahtumien isäntäkaupunkina. Kansainväliset tapahtumat kasvattavat Helsingin tunnettua kotimaassa ja maailmalla. Kansainväliset tapahtumien vaikuttavuustutkimukset osoittavat, että suurtapahtumat tuovat paikkakunnille näkyvyyttä, vetovoimaa ja matkailutuloja sekä vilkastuttavat elinkeinoelämää. Tutkimukset osoittavat myös, että urheilutapahtumilla on vaikutusta urheilun harrastamisen määrän kasvuun.

Pohjoismailla on kokemusta jalkapallon arvoturnausten järjestämisestä, sillä naisten EM-turnaus on järjestetty Suomessa vuonna 2009 ja Ruotsissa vuonna 2013. Tanska toimi vuonna 2021 miesten EM-turnauksen yhtenä järjestäjänä. Lisäksi Helsinki toimi menestyksekkäästi UEFA Super Cup -ottelun isäntäkaupunkina 10.8.2022.

Viimeksi UEFA Women's EURO -turnaus järjestettiin Englannissa keuhällä 2022. Vuoden 2022 turnaus oli seuratuin koskaan järjestetty naisten jalkapallon EM-turnaus. Kävijätutkimuksen mukaan vuoden 2022 turnauksen taloudellinen vaikutus Englannin isäntäkaupungeille oli 64 miljoonaa euroa. Englannissa järjestetyn EM-turnauksen kansainvälinen mediayleisö oli yli 365 miljoonaa TV-katsojaa yhteensä 195 maassa.

Helsingin kaupungin järjestelyihin liittyviin velvoitteisiin yhtenä turnauksen mahdollisena isäntäkaupunkina kuuluvat seuraavat osa-alueet: harjoituskentät, faneille ja kaupunkilaisille suunnatut aktivoinnit, tapahtumailmeen luominen kaupunkiin, viranomaisluvut ja aluevaraukset sekä turnauksen pitkäaikaisen vaikuttavuuden legacy -ohjelma yhteistyössä muiden isäntäkaupunkien kanssa. Legacy -ohjelma sisältää vaikuttavuuden ja vastuullisuuden suunnittelun ja mahdolliset investoinnit lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksiin. Arvioidut kustannukset kaupungin järjestelyihin liittyvien velvoitteiden osalta ovat 1 145 000 euroa vuosina 2024–2025.

Suurtapahtumien koordinaatioryhmä on kokouksessaan 5.9.2022 linjannut UEFA Women's EURO 2025 -turnaukselle seuraavat päätavoitteet, mikäli Helsinki saa tapahtuman järjestettäväkseen:

26.09.2022

- edistää Pohjoismaista yhteistyötä ja Pohjoismaiden globaalia tunnettuutta kestävän kehityksen suur tapahtumien järjestäjänä.

- integroida erilaisista sosioekonomisista taustoista tulevia liikunnan sekä itse turnauksen pariin.

- edistää tyttöjen ja naisten yhdenvertaisuutta urheilussa ja muussa elämässä.

Esittelijä katsoo, että Helsingin kaupungin on syytä olla mukana Pohjoismaiden yhteisessä haussa UEFA Women's EURO 2025 -turnauksen isännöimiseksi. Kaupungin järjestelyveloitteet on lueteltu Host City Undertakings -sitoumuksen Host City Requirements -liitteessä. Helsingin Host City Undertaking on lähetettävä UEFA:lle kolmena kappaleena kaupungin ja Suomen Palloliiton allekirjoittamana viimeistään 12.10.2022.

Onnistuneen UEFA Women's EURO 2025 -turnauksen järjestäminen Helsingissä edellyttää huolellista ja pitkäjänteistä valmistelua sekä toimialojen ja liikelaitosten sekä kaupungin yhtiöiden saumatonta yhteistyötä.

Hakemuksen jättäminen

UEFA Women's EURO -turnaus järjestetään seuraavan kerran vuonna 2025. Ennakkotietojen mukaan kolme muuta Euroopan maata on ilmoittanut kiinnostuksensa saada tapahtuman isännöisyys kyseisenä vuonna. Hakemukset tulee toimittaa UEFA:lle viimeistään 12.10.2022.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Myllyniemi, tapahtuma-asiantuntija, puhelin: 310 36082
sari.myllyniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Host City Undertakings City of Helsinki
- 2 Host City Requirements

Muutoksenhaku

26.09.2022

Asia/15

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 661

Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustuskriteerit 2023

HEL 2022-010549 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa seuraavat perusteet jaettaessa järjestöille avustuksia vuodelle 2023 kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustuksiin. Näiden lisäksi noudatetaan Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeita.

- 1) Yleisperiaatteena on, että avustuksen piiriin hyväksyttävän toiminnan tulee tukea voimassa olevan kaupunkistrategian ja kaupunginvaltuuston hyväksymän lakisääteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman tavoitteiden toteutumista.
- 2) Avustuksilla tuetaan helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä edistävää sekä hyvinvointieroja kaventavaa toimintaa.
- 3) Avustusten jakamisessa kiinnitetään huomiota järjestöjen yleishyödyllisyyteen, toiminnan vaikuttavuuteen sekä järjestöjen omavaraisuuteen.
- 4) Avustuksen saajalla tulee olla omaa varainhankintaa tai muuta toimintaresurssia (esim. vapaaehtoistyö), jotta toiminta ei kokonaan ole yhden ulkoisen rahoittajan tuen varassa.
- 5) Avustus kohdennetaan pääsääntöisesti välittömään auttamis- ja tukemistoimintaan, joten välillistä järjestötyötä, kuten yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa ja järjestön tunnetuksi tekemistä, ei ensisijaisesti avusteta eikä myöskään järjestötoiminnan hallinnollisia ja vieraanvaraisuuteen liittyviä kuluja (esimerkiksi kokouskulut, tarjoilut, toimistotarvikkeet, kalusteet, ATK, internet, AV-laitteet, puhelin, posti, matka- tai päivärahat, henkilökunnan koulutus, julkaisujen tilaaminen tai tuottaminen, korjausrakentaminen ja remontointi, yleiset kiinteistöhoitokulut) eikä sellaisia ajanvietteeseen liittyviä kuluja, jotka järjestön tai osallistujien voidaan katsoa pystyvän kustantamaan itse (esim. luentopalkkiot, juhlat ja retket).
- 6) Avustuksia ei myönnetä kertaluontoiseen toimintaan. Toiminnan tulee olla pitkäjänteistä ja jatkuvamuotoista.

7) Avustusta ei myönnetä uskonnolliseen tai poliittiseen toimintaan, eikä sellaiseen toimintaan, johon hakija saa muuta Helsingin kaupungin avustusta.

8) Pelastustoiminnan avustukset kohdennetaan järjestöille, joiden toiminta kytkeytyy onnettomuuksien ehkäisyyn, pelastustoimintaan tai väestönsuojelun edistämiseen Helsingin kaupungissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi
Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi
Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeet
- 2 SOTE avustusten jakoperusteet 2013

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen vaikutukset kaupungin avustustoimintaan

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksessa vastuu sote-palvelujen ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Helsingin kaupunki vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä alueellaan. Lainsäädäntö (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla 20 §) velvoittaa Helsingin kaupungin eriyttämään sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen talouden muusta kaupungin taloudesta. Valtio rahoittaa 1.1.2023 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut yleiskatteellisilla valtion rahoituksella.

Sosiaali- ja terveystoimialan järjestöavustuksia on rahoitettu sekä toimialan käyttötalousmäärärahoista että valtionperintömäärärahoista.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan jakamat avustukset on jaettu eri avustuskategorioiden mukaan: lasten ja lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen, nuorten ja aikuisten terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen, ikäihmistien terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen, kansanterveysjärjestöjen tukeminen, mielenterveystyön ja päihdetyön tukeminen, vammais- ja kehitysvammatyön tukeminen, maahanmuuttajatyön tukeminen sekä monialayhdistykset. Sosiaali- ja terveyslautakunnan aiemmin myöntämien avustusten jakoperusteet on päätetty sosiaali- ja terveyslautakunnassa 3.9.2013 (§288). (Liite 2). Pelastuslaitos on jakanut käyttötalouden määrärahoista avustuksia, joissa avustusta saavan rekisteröidyn yhdistyksen toiminta ja avustuksen käyttötarkoitus liittyy onnettomuuksien ehkäisyyn, pelastustoimintaan tai väestönsuojeluun edistämiseen Helsingin kaupungissa.

Valtionperintömäärärahat ovat kaupungin talousarviomäärärahoja ja talouden eriyttämisvelvoitteen vuoksi niitä ei voida käyttää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan avustusten rahoittamiseen. Kaupungilla on oikeus hakea valtion perintönä saaman omaisuuden luovuttamista kunnalle. Perintökaaren (40/1965) 5 luvun 1 §:n mukaan perintö menee valtiolle, jollei perillistä ole. Perintökaaren 5 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan omaisuus voidaan luovuttaa myös sille kunnalle, jossa perittävä viimeksi asui. Kiinteä omaisuus voidaan lisäksi luovuttaa sille kunnalle, jossa omaisuus sijaitsee. Jatkossa valtionperinnöistä jaettavat avustukset päätetään kaupunginhallituksessa.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (7 § 4 mom.) perustelutekstissä todetaan, että järjestöjen toimintaedellytyksien turvaaminen voi tarkoittaa esimerkiksi harkinnan mukaan avustusten myöntämistä järjestöille. Valtion yleiskatteellista rahoitusta voidaan käyttää järjestöavustuksiin. Hallintosäännön mukaan järjestöavustusten jakaminen kuuluu jatkossakin sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan tehtäviin.

Kaupunginhallitus vahvisti 8.6.2020 (§ 351) valtionperintönä kaupungille tulevien kuolinpesien varojen hakuperusteiksi ja käyttötarkoitukseksi sosiaali- ja terveystoimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan myöntämät avustukset toimintaan, jolla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Kaupunginhallitus on tehnyt 27.6.2022 (§ 508) päätöksen, jossa se vahvisti ko. päivämäärästä eteenpäin haettavien valtionperintönä kaupungille tulevien kuolinpesien varojen hakuperusteiksi ja käyttötarkoitukseksi avustukset toimintaan, jolla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Kyseiseen päätökseen asti valtionperinnöt on haettu vuonna 2020 määritellyn käyttötarkoitukseen.

Kaupunki on vastaanottanut 20.9.2020 erään valtionperinnön, jonka käyttötarkoitukseksi on kaupunginhallituksessa 9.11.2020 (§766) vahvistettu a) sosiaali- ja terveyslautakunnan avustukset järjestöille toimin-

taan, jolla tuetaan voimassa olevan strategiasuunnitelman toteuttamista helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi sekä b) kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan myöntämät avustukset kulttuuritoimintaan, joka lisää arkiaktiivisuutta ja eri väestöryhmien tasavertaista kohtaamista ja tekemistä eri kaupunginosissa.

Kaupungin avustustoiminnan muutoksiin liittyvä aiempi selvitystyö

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto käsiteli kokouksessaan 2.5.2022 § 19 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen eräiden toimintojen uudelleenjärjestelytarpeita. Jaosto kehotti järjestöyhteistyön ja kaupungin avustustoiminnan kaupunkiyhteisen mallin työryhmää valmistelemaan, mitkä järjestöavustukset jatkuisivat sisällöllisesti sotepe- toimialalla ja mitkä voisi sisällöllisesti siirtää kaupungin talousarvion puolelle.

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto päätti kokouksessaan 6.6. 2022 (§27) järjestöyhteistyön, kaupungin avustustoiminnan, asukastoiminnan sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaation jatkosuunnittelun päälinjoista työryhmän tulosten pohjalta. Kaupungin avustustoiminnan muutoksissa keskitytään sotepe- ja kunta-Helsingin väliseen vastuunjakoon. Kunta-Helsingin sisäistä avustustoiminnan työnjakoa ei muuteta.

Kaupunginkansliaan keskitetään keskushallinnon ja sotepe- avustusten hallinnollinen käsittely ja valmistelu (kuten avustusilmoitusten julkaiseminen, muu viestintä, hakijaneuvonta ja aikataulutus). Avustuspäätösten sisällöllisessä valmistelussa tehdään yhteistyötä ja hyödynnetään kaikkien toimialojen asiantuntemusta. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antaa lausunnon hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvistä avustuksista ennen niiden päätöksentekoa keskushallinnossa.

Avustusten myöntämistä koskeva päätöksenteko jakautuu sen mukaan, mistä määrärahoista avustuksia myönnetään. Jos sotepe- yleiskatteellista valtionrahoitusta koskevassa käyttösuunnitelmassa varaudutaan avustusten myöntämiseen, päätös tehdään sotepe- (lautakunta tai delegoinnin perusteella viranhaltija). Kunta-Helsingin budjettirahoitukseen perustuvassa avustustoiminnassa päätös tehdään keskushallinnossa (kaupunginhallitus tai delegoinnin perusteella viranhaltija). Jaosto korosti, että avustusten jakamisessa kiinnitetään jatkossa korostetusti huomiota järjestöjen yleishyödyllisyyteen, toiminnan vaikuttavuuteen sekä järjestöjen omavaraisuuteen.

Vuoden 2023 talousarvion vahvistamisen yhteydessä määritellään avustuksiin varattavat määrärahat kunta-Helsingin ja sosiaali- terveys-

ja pelastustoimialan osalta. Pelastuslautakunnan avustukset vuodelle 2023 ovat olleet haettavissa keväällä 2022. Avustusten myöntämistä koskeva päätöksenteko määräytyy sen mukaan, mistä määrärahoista avustuksia myönnetään. Pelastuslautakunnan vuodelle 2023 hakuun avattujen avustusten jaosta päättää joko sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto tai kaupunginhallitus riippuen mistä määrärahoista avustus myönnetään.

Kansliapäällikkö asetti 22.8.2022(§159) jatkotyöryhmän järjestöyhteistyön ja kaupungin avustusten kaupunkiyhteisen mallin valmistelemiseksi kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaoston 6.6 § 27 päätöksen pohjalta. Työryhmän tehtävänä on muuan muassa tarkastella avustustoiminnan kohdentamista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta, tehdä esitys sosiaali- ja terveystoimialan ja pelastustoimen nykyisten avustusten päätösvalmistelusta keskushallinnossa.

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä määritellään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät kunnissa ja hyvinvointialueilla. Valtionperinnöstä jaettavien avustusten tulee ensisijainen tukea kunnan vastuuta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Valtion rahoituksesta jaettavien avustusten tulee tukea sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä, joka kytkeytyy hyvinvointialueen lakisääteisiin tehtäviin (sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut).

Avustukset voisivat esimerkiksi kohdentua järjestöille, jotka edistävät kansanterveystyötä, kotoutumista, ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä, vammaistyötä, perheiden, lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä, sekä päihde- ja mielenterveystyötä.

Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan avustukset 2023

Avustuskriteereiksi esitetään laajasti hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä hyvinvointierojen kaventaminen. Sosiaali- ja terveystoimialan aiemmissa hakuperusteissa oli määritelty tarkempia kohderyhmiä, mutta muutostilanteessa nähdään tarkoituksenmukaiseksi pitää hakuperusteet mahdollisimman väljinä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) tavoitteina Helsingissä on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta arjen ympäristöissä. HYTE-työllä edistetään oikeudenmukaisuutta, yhdenvertaisuutta ja asukkaiden mahdollisuuksia osallisuuteen, ehkäistään hyvinvointi- ja terveyseroja, syrjäytymistä ja yksinäisyyttä samoin kuin edistetään tietoon perustuvien ehkäisevien toimintatapojen ja mallien

käyttöä ja tuetaan sosiaalisesti, ekologisesti sekä taloudellisesti kestävä kaupunkin kehitystä. HYTE-työ on kaupungin eri toimialojen ja kumppaneiden kanssa yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa.

Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 “Kasvun paikka” mukaan Helsingissä jokaisen iästä ja terveydentilasta riippumatta tulee voida elää hyvää, turvallista ja omanlaistansa elämää. Kaupunkilaisilla on mahdollisuus toteuttaa itseään ja luoda mahdollisuuksia hyvinvointinsa lisäämiseen. Yhdenvertaisuus, tasa-arvo, ihmisoikeudet ja osallisuuden kokemukset ovat edellytys hyvälle elämälle. Helsingiläisillä on mahdollista elää turvallisesti viihtyisässä ja kauniissa kaupunkitilassa positiivisesti omaleimaisissa kaupunginosissa.

Aikaisempina vuosina sote- avustusten haku on avattu syyskuussa ja avustuspäätökset on tehty joulukuussa. Sotepe-toimialalta kunta-Helsinkiin keskushallintoon valmisteltavaksi ja päätettäväksi siirtyvien entisten sotepe-avustusten haun avaamisessa ja päätöksenteossa on pyritty samaan aikatauluun vuoden 2023 osalta.

Järjestöjen talouden ja toiminnan suunnittelun ja jatkuvuuden kannalta on tärkeää päättää avustuksista vuoden 2022 loppuun mennessä. Keskushallinnossa valmisteltavien ja päätettävien valtioperintöjen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustusten päätösaikataulutavoite vuoden loppuun mennessä edellyttää avustushaun käynnistämistä viimeistään lokakuussa. Kaupunki järjestää avustusten hakijoille infotilaisuuden avustushaun avauduttua.

Avustusten jatkuvuuden turvaamiseksi vuonna 2022 on päätetty laatia erilliset avustusperusteet vuodelle 2023, jotka perustuvat valtionperintöjen käyttötarkoitukseen sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan aiempiin avustuskriteereihin. Samat avustusperusteet koskevat valtion rahoituksesta jaettavia järjestöavustuksia.

Erillisten vuodelle 2023 laadittujen avustusperusteiden osalta nojataan järjestöjen kanssa tehtyyn vuorovaikutukseen keväällä 2022, jotta avustushaku saadaan avattua lokakuussa ja avustuspäätökset vuoden 2022 loppuun mennessä. Kevään 2023 aikana arvioidaan yhteistyössä yhteisöjen kanssa tarkennetut kriteerit hyvinvointia ja terveyttä edistävälle avustuksille seuraaville vuosille. Kriteerien arvioinnissa huomioidaan Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet, jotka vahvistetaan kaupunginvaltuustossa loppuvuodesta 2022.

Kaupunki järjesti toukokuussa 2022 järjestökuulemisen osana järjestöyhteistyömallin valmistelua. Kuulemisessa järjestöt katsoivat avustamisessa toiminnan kannalta tärkeäksi pysyvyyttä ja jatkuvuutta. Järjes-

26.09.2022

töt toivovat myös, että avustusten asiantuntija-arviointiin panostetaan. Pienten avustusten hakuprosessia toivotaan kevennettävän. Lisäksi järjestöt toivovat nykyistä parempaa tukea ja ohjausta avustusten hakemiseen sekä pienten järjestöjen huomioimista.

Kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta -yksikkö vastaa avustusten hakuprosessista ja avustusvalmistelusta. Valmistelu tehdään tiiviissä yhteistyössä kanslian osastojen, sosiaali- ja terveystoimialan ja pelastuslaitoksen kanssa. Alustavan aikataulun mukaan avustushaku käynnistyisi 1.10., kun kaupunginhallitus on päättänyt avustuseriaatteet. Päätös avustuksista tehtäisiin joulukuussa 2022. Sosiaali ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaostolta pyydetään lausunto avustuksista vuodelle 2023 ennen kaupunginhallituksen avustuspäätöstä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi
Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi
Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeet
- 2 SOTE avustusten jakoperusteet 2013

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Pelastuslaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 639

HEL 2022-010549 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

26.09.2022

Asia/16

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 662

Kaupungin toimitilojen sisäisessä vuokrauksessa noudatettavat pääomavuokrien määrittämisen periaatteet

HEL 2022-007970 T 10 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Juhana Vartiaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Sari Hildén, tilapäällikkö, puhelin: 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi
Mårten Lindholm, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

A) Kaupunginhallitus hyväksyy seuraavat kaupungin toimitilojen sisäisessä vuokrauksessa noudatettavat pääomavuokrien määrittämisen periaatteet käyttöönotettaviksi 1.1.2023 alkaen:

1. Tuottovaatimus, joka muodostuu pääomakustannuksesta sekä teknisestä riskilisästä, on 3 % ja se määritetään kohteiden kirjanpidollisesta tasearvosta.
2. Investointivastike määritetään sisäisen kannan jälleenhankintarvosta ja se jyvitetään kiinteistötyypeittäin kohteille vuokrattujen neliöiden suhteessa. Poistoajan pituutena käytetään toimitilakannan keskimääräistä elinkaarta 35 vuotta. Kallioväestönsuojien osalta poistoaikana käytetään 50 vuotta.
3. Tuottovaatimuksen ja investointivastikkeen suuruutta tarkistetaan elinkustannusindeksillä vuosittain ja tasotarkistukset tehdään viiden vuoden välein.

4. Yleiskustannus eli hallintokulu on 0,67 euroa/m²/kk ja sen suuruutta tarkistetaan tarkistushetkeä edeltäneiden toteutuneiden kulujen mukaan viiden vuoden välein.

B) Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelua:

- päivittämään kaikki sisäiset vuokrasopimukset vastaamaan edellä mainittuja pääomavuokrien määrittämisen periaatteita ja
- toteuttamaan maksulajien päivityksen, joka mahdollistaa kustannusvastaavuuden seurannan ja sopimusten päivittämisen kustannusten muuttuessa, selkiyttää budjetointia ja lisää kustannusten läpinäkyvyyttä.

Esittelijän perustelut

Yleistä sisäisestä vuokramallista

Kaupunkiympäristön toimialan rakennusten ja yleisten alueiden palvelukokonaisuuden tilat-palvelu vuokraa kaupungin omassa käytössä olevia toimitiloja käyttäjätoimialoille ns. sisäisen vuokramallin mukaisesti. Sisäistä vuokramallia käytetään tilakustannusten kohdistamiseksi oikeudenmukaisesti ja täysimääräisesti tiloille ja niitä käyttäville toimialoille, ja sitä kautta kunkin tuotettavan palvelun kokonaiskustannuksiin. Sisäisen vuokramallin tarkoituksena on tehdä toimitilojen tilakustannukset läpinäkyviksi ja ymmärrettäviksi sekä havainnollistaa, kuinka tilakustannukset muodostuvat. Sisäinen vuokramalli on väline, jolla on mahdollista edistää kustannustietoisuutta tilojen käytön osalta.

Sisäinen vuokra muodostuu pääomavuokrasta, maanvuokrasta, ylläpitovuokrasta ja kaupunkiympäristön toimialan yleiskustannuksesta eli hallintokulusta. Näiden lisäksi osana vuokraa peritään muita eriä kuten korvauksia käyttäjäpalveluista ja toteutetuista toiminnallisista muutoksista. Pääomavuokra muodostuu rakennuksen kulumaa vastaavasta investointivastikkeesta ja sitoutuneelle pääomalle laskettavasta tuottovaatimuksesta. Pääomavuokra on mitoitettu vastaamaan pääomakustannuksia sekä toteutuneista teknisistä riskeistä ja perusparannusten korjauksista aiheutuvia kustannuksia.

Sisäisen vuokrauksen piiriin kuuluu myös kaupungin ulkopuolisilta vuokranantajilta vuokrattuja rakennuksia ja tiloja. Niiden sisäinen vuokra muodostuu suoraan ulkoisesta vuokrasta, johon lisätään hallintokulu ja, mikäli ylläpito tai osa ylläpidosta on kaupungin vastuulla, ylläpito-vuokra.

Sisäisen vuokramallin uudistamisen tausta ja tavoitteet

Sisäisen vuokramallin toimivuutta on arvioitu kaupunginhallituksen 22.6.2020, § 400 hyväksymässä toimitilastrategiassa. Samassa yhteydessä hyväksytyssä toimitilastrategian toimeenpanosuunnitelmassa on linjattu mm., että palvelujen tarvitsemien tilojen tuottamisella, vuokraamisella ja ylläpidolla on arvoihin perustuva omistajaohjaus, joka varmistaa kaupungin kokonaisedun ja kokonaistaloudellisuuden toteutumisen. Linjauksen toimeenpanemiseksi kaupunkiympäristön toimialan on tullut yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa mm. uudistaa nykyinen tilavuokrajärjestelmä ja päivittää vanha sopimuskanta siten, että sisäiset vuokrat kattavat kaikki omistamiseen ja ylläpitoon kuuluvat kustannukset.

Toimeenpanosuunnitelman mukaan uuden sisäisen tilavuokrauksen tulee kannustaa tilojen käyttäjää ja ylläpitäjää toimimaan toimitilastrategian linjausten mukaisesti ja taloudellisesti tehokkaasti. Vuokramallin uudistamisen yhteydessä on ollut lisäksi tehtävänä tarkastella mahdollisuutta erottaa arvokiinteistöt vuokramallissa omaksi kokonaisuudekseen.

Sisäisen vuokramallin uudistamisen tavoitteena on, että toimitilojen peruskorjauksista aiheutuvat korotukset vastaavat tarkemmin peruskorjausten tosiasiallista elinkaarikustannusta ja ohjaavat kustannustehokkaisuuteen tilaratkaisuihin, mikä johtaa vuokratason tasaisempaan kehitykseen. Lisäksi uudistuksella on pyritty siihen, että arvokiinteistöjen perusparannusten korkeat korjauskustannukset eivät aiheuta tilojen käyttäjille epätarkoituksenmukaisen korkeita pääomavuokria.

Vuokramallin uudistaminen on tarpeen myös siksi, että pääomavuokria on päivitetty ainoastaan perusparannus- tai uudishankkeen yhteydessä. Tämän seurauksena perusparantamattomien kohteiden vuokrat ovat jääneet jälkeen vuokrien yleisestä hintakehityksestä ja tilakannan toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 90 miljoonaa euroa alijäämäisenä vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Lisäksi koko toiminnan kustannuksia on ollut vaikea seurata läpinäkyvästi.

Toimitilastrategian toimeenpanosuunnitelmassa on linjattu, että pääomavuokrien tasokorotuksiin tehtäviä muutoksia valmistellaan vuonna 2022. Tarkoituksena on, että vuokramalli olisi käyttöön otettavissa vuoden 2023 alusta.

Vuoden 2022 talousarvion yhteydessä vuokramallia uudistettiin ylläpitovuokrien määräytymisen osalta toteuttamalla kirjauskäytännön muutos, jolla vuosikorjaukset rahoitetaan jatkossa käyttötalousosan määrärahoilla. Muutoksen seurauksena ylläpitovuokriin tehtiin tasokorotukset vuodelle 2022.

Sisäisessä vuokrauksessa noudatettavat pääomavuokrien määrittämisen periaatteet on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelussa. Periaatteita on esitelty valmisteluvaiheessa kaupungin tilahankkeiden ohjausryhmälle, kaupunkiympäristön toimialan johdolle sekä toimialojen tilahankkeiden ja -palveluiden johdolle ja asiantuntijoille. Pääomavuokrien määrittämisen periaatteet on erotettu tilahankkeiden käsittelyohjeista omaksi kokonaisuudekseen, koska tavoitteena on ollut valmistella sisäinen vuokramalli käyttöönotettavaksi ennen talousarviovuotta 2023. Tilahankkeiden käsittelyohjeiden päivistyö on kesken.

Sisäisen vuokran määrittäminen nykyisessä pääomavuokramallissa

Nykyinen kaupungin omistamien pääomavuokrien määrittämisen käytäntö perustuu kaupunginhallituksen 14.12.2015, § 1208 hyväksymiin tilahankkeiden käsittelyohjeisiin. Pääomavuokra muodostuu tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaan investoinnin korkokustannuksista 3 % ja rakennuksen kulumaa vastaavasta poistosta. Poiston määrä on 70 % investoinnista. Poistoaika on 30 vuotta. Pääomavuokria on päivitetty ainoastaan perusparannus- tai uudishankkeiden yhteydessä.

Uudishankkeessa sekä korko että poisto määritetään tilainvestoinnin hankinta-arvosta.

Perusparannushankkeessa korko lasketaan tilainvestoinnin ja tilan jäljellä olevan teknisen arvon summasta. Tekninen arvo saadaan, kun sen jälleenhankinta-arvosta vähennetään rakennuksen iän, käytön, kulumisen ja käyttökelpoisuuden alenemisesta johtuva arvon eli hinnan laskeminen. Jos investoinnin hankinta-arvo ja teknisen arvon summa on pienempi kuin jälleenhankinta-arvo, poisto lasketaan jälleenhankinta-arvosta. Jos investoinnin ja teknisen arvon summa on suurempi kuin jälleenhankinta-arvo, lasketaan sekä korko että poisto niiden summasta. Rakennuksen jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan kyseessä olevaa rakennusta vastaavan uuden rakennuksen todennäköisiä rakennuskustannuksia arviointihetkellä.

Rakennuksen tekninen arvo lasketaan kaupunkiympäristön toimialan tilahallintajärjestelmän teknisen arvon laskentaohjelmalla. Kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu määrittää rakennustyypikohtaiset jälleenhankinta-arvot. Arvot päivitetään tarvittaessa siten, että ne vastaavat rakennusten nykylaatuvaatimusten mukaisia jälleenhankinta-arvoja.

Yleiskustannus, eli tilojen hallinnointikulu, sisältyy kaikkien kaupungin hallitsemien tilojen ylläpitovuokraan ja ulkoa vuokrattavissa kohteissa se lisätään edelleenvuokraushintaan. Yleiskustannuksella katetaan vuokraustoiminnasta aiheutuvia kuluja, joita ovat henkilöstö- ja tilakustannukset (ml. palkat, vuokrat ja kulut tietojärjestelmistä), vuokraamattomista tiloista aiheutuvia kustannukset, vakuutusrahastomaksut sekä

tilojen markkinointi- ja kehittämiskulut. Yleiskustannuksiin ei sisälly hankkeissa mukana olevien henkilöiden palkat, vaan nämä sisältyvät hankkeiden investointikustannuksiin. Myöskään kiinteistönhoidon henkilöstökustannukset eivät sisälly yleiskustannuksiin. Voimassa olevien tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaan yleiskustannus on 0,5 euroa/m²/kk ja sen suuruutta tarkistetaan kolmen vuoden välein.

Sisäisessä vuokrauksessa noudatettavat pääomavuokrien määrittämisen periaatteet - perustelut kohdittain

Keskeinen muutos pääomavuokran määrittämisen periaatteissa on se, että jatkossa pääomavuokra muodostuu tuottovaatimuksesta ja investointivastikkeesta. Periaatteisiin tehtävät muutokset ja niiden perustelut ovat seuraavat:

Kohdat 1 ja 2. Pääomavuokran määräytyminen

Tuottovaatimus

Tuottovaatimus pysyy ennallaan, ja on 3 % kohteiden kirjanpidollisesta tasearvosta. Valmisteltavina olevissa kaupungin rakennuksiin ja tiloihin liittyvissä omistajapoliittisissa linjauksissa todetaan, että kaupungin tarkoituksena tai tavoitteena ei ole harjoittaa kiinteistöliiketoimintaa tai muuta aktiivista riskejä sisältävää sijoitustoimintaa, vaan tilojen tuottamisen ainoa tarkoitus on tarjota palveluiden ja kaupungin muun toiminnan kannalta välttämättömät tilat.

Korko-osuuden laskentatapaa sen sijaan muutetaan siten, että korko lasketaan kohteiden kirjanpidollisesta tasearvosta, jolloin pääomavuokran korko-osuus on jatkossa perusparannushankkeissa paljon maltillisempi kuin nykyisessä mallissa. Kaikki vuokrat päivitetään uudistuksen yhteydessä, joten perusparannuksen yhteydessä vain investoinnista aiheutuva korko-osuus nousee. Muutoksen myötä perusparannuksista tulee kilpailukykyisiä uudisrakentamisen kanssa. Lisäksi kohteissa, joissa ei ole tehty perusparannustoimenpiteitä maksetaan vähemmän pääomavuokraa kuin uudesta kohteesta. Ohjaavana vaikuttimena on, että mitä kalliimpi uudisrakennus tai perusparannus, sitä korkeampi pääomavuokra. Tasearvoihin perustuva korko toimii toimitilastrategian mukaisena taloudellisen ohjauskeinona, joka kannustaa hillitsemään investointikustannuksia.

Investointivastike

Investointivastike, eli vuosittainen rakennuskannan korjaustarve ja kuluma, määritetään sisäisen kannan jälleenhankinta-arvosta ja se jyvitetään kiinteistötyypeittäin kohteille vuokrattujen neliöiden suhteessa. Kiinteistötyyppikohtainen investointivastike tasaa vuokria ja vastaa

kaupunkistrategian linjaukseen tilavuokrien määräytymisperiaatteen kehittämisestä siten, että peruskorjauksista aiheutuvat korotukset vastaavat tarkemmin peruskorjausten tosiasiallista elinkaarikustannusta, jotta vältetään vuokrien liian voimakkaasta noususta johtuva palveluiden heikkeneminen. Koska investointivastike jyvitetään kiinteistötyypeittäin yli koko kaupungin tilakannan, se ei myöskään nouse perusparrannuksen yhteydessä.

Poistoajan pituutena käytetään jatkossa toimitilakannan keskimääräistä elinkaarta 35 vuotta. Kallioväestönsuojien osalta poistoaikana käytetään 50 vuotta, koska kallioväestönsuojissa kuluva osaa on normaaliin rakennukseen nähden merkittävästi vähemmän.

Kohta 3. Tuottovaatimusten ja investointivastikkeen suuruuden tarkistukset

Pääomavuokran suuruutta tarkistetaan elinkustannusindeksillä vuosittain ja tasotarkistukset tehdään viiden vuoden välein.

Tuottovaatimuksen tarkistamisella pyritään siihen, että tuotto vastaisi nykyistä tarkemmin tasearvojen ja rahoituskulujen muutoksia.

Investointivastikkeen taas tulisi vastata jälleenhankinta-arvoista lasketua kulumaa, koska vuosikatteella pitäisi rahoittaa kohteiden perusparrannukset ja korvaava uudisrakentaminen. Jotta viiden vuoden välein tehtävät investointivastikkeiden kertakorotukset eivät olisi kohtuuttomia, tullaan niitä korjaamaan vuosittain elinkustannusindeksillä. Todennäköistä on, ettei tämä kuitenkaan korjaa investointivastikkeen tasoa riittävästi, koska elinkustannusindeksi ei ole viime vuosina vastannut rakennuskustannusten ja jälleenhankinta-arvojen nousua, mikä on ollut nopeampaa kuin yleinen hintakehitys.

Kohta 4. Yleiskustannuksen päivittäminen

Yleiskustannus ei ole vastannut todellisia tilojen hallinnoinnin kustannuksia, minkä vuoksi se päivitetään vuodesta 2023 alkaen tasolle 0,67 euroa/m²/kk. Uusi taso määritetään siten, että tilojen hallinnoinnista aiheutuneiden kulujen summa vuositasolla jaetaan vuokratun alan summaluvulla, joka jaetaan kalenterivuoden kuukausien lukumäärällä. Yleiskustannusta tarkistetaan jatkossa viiden vuoden välein tarkistushetkeä edeltäneiden toteutuneiden kulujen mukaan.

Pääomavuokramallin uudistamisen yhteydessä tehtävät muut päivitykset

Pääomavuokramallin päivitys on mittava uudistus ja sen läpivieminen vaatii kaikkien 1 800 sisäisen vuokrasopimuksen päivittämisen.

Pääomavuokramallin uudistamisen yhteydessä toteutetaan maksulajiuudistus, joka lisää tilakustannustiedon läpinäkyvyyttä sekä kustan-

nusvastaavuuden seuranta kaikkissa läpilaskutettavissa kustannuslajeissa (ylläpito, kunnossapito, maanvuokrat, yleiskulut sekä ulkopuoliset vuokrat). Maksulajien päivitys mahdollistaa lisäksi sopimusten päivittämisen kustannusten muuttuessa sekä selkiyttää budjetointia ja lisää kustannusten läpinäkyvyyttä myös asiakkaalle ja käyttäjätoimialoil-le.

Kohdekohtaiset pääomavuokrien muutokset

Pääomavuokrien määrittämisen periaatteiden valmistelussa on laskettu sisäisten vuokrien kokonaismuutos verrattuna maaliskuun 2022 sopimuskantaan käyttäen uuden vuokrajärjestelmän mukaista investointivastiketta ja tuottovaatimusta. Maaliskuussa 2022 toimialojen ja liikelaitosten vuokrauksessa oli 1,8 milj. m² ja sisäisen kannan jälleenhankinta-arvo oli 8,9 mrd. euroa. Laskennassa poistoajan pituutena on käytetty toimitilakannan keskimääräistä elinkaarta, eli 35 vuotta ja kallioväestönsuojien elinkaaren osalta 50 vuotta. Tällä tavalla määritettynä sisäisiltä vuokralaisilta perittävä investointivastike on yhteensä 259 milj. euroa, joka jyvitetään kiinteistötyypeittäin kohteille nelioiden suhteessa. Kiinteistötyyppejä on yhteensä 31 kpl ja keskimääräinen investointivastike on 11,96 euroa/m²/kk. Sisäisiltä vuokralaisilta perittävä pääomavuokran korko-osuus laskettuna 3 % tuottovaatimuksella on yhteensä 42 milj. euroa. Osaketilojen osalta nykyiselle tilakannalle ei ole laskettu pääoman korko-osuutta. Korko-osuus lasketaan osaketilojen osalta ainoastaan uusille kohteille.

Yhteenvedona voidaan todeta, että perusparannusten jälkeiset pääomavuokrat pienenevät 10–30 %. Suurimmat muutokset tapahtuvat arvokiinteistöjen osalta. Uudisrakentamishankkeiden vuokrat nousevat keskimäärin 10 %. Talonrakennushankkeiden rakentamishankkeiden vuosiksi 2023–2030 esitettyjen korjaushankkeiden vuokravaikutus on keskimäärin 3,5 milj. euroa/vuosi pienempi uudella vuokramallilla määriteltynä kuin nykyisellä mallilla. Vastaavalla ajanjaksolla uudisrakennushankkeiden vuokravaikutus on keskimäärin 1 milj. euroa/vuosi suurempi uudella vuokramallilla kuin nykyisellä vuokramallilla.

Oheismateriaalissa on esitetty kuvaajia ja esimerkkilaskelmia pääomavuokramalliin tehtävien muutosten vaikutuksista toimialoittain ja kiinteistötyypeittäin. Laskelmissa on myös vertailtu uuden ja vanhan mallin mukaisia pääomavuokria korjaus- ja uudishankkeissa.

Vaikutukset käyttötalouteen

Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raamissa sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023–2025 laatimisohejessa on määriteltävä, että uuden vuokramallin vuokramuutosten vaikutukset käyttötalouden määrärahoihin on mahdollista siirtymävaiheessa toteuttaa kaupunkist-

rategian menokasvutavoitteen näkökulmasta kustannusneutraalisti, koska kyse on kaupungin sisäisestä kulujen uudelleenallokoinnista. Talousarviokohdan 31002 Rakennukset toimintakatteen muutokset kompensoidaan toimialojen tilakustannuksissa täysimääräisesti. Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan sekä pelastuslaitoksen osalta vuokramuutoksen käyttöönotto arvioidaan erikseen, koska kokonaisuuden valtion erillisrahoitus ei mahdollista sisäisten kustannusten uudelleenallokointia.

Lopuksi

Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston esityksen mukainen, mutta sitä on uudelleenjäsenellyt ja muokattu kirjoitusasun osalta.

Hallintosäännön 8 luvun 1 § mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Sari Hildén, tilapäällikkö, puhelin: 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi
Mårten Lindholm, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Sisäisen pääomavuokramallin uudistaminen_valmisteluaineisto

Muutoksenhaku

A Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
B Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristön toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Pelastuslaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.09.2022 § 599

HEL 2022-007970 T 10 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.09.2022 Pöydälle

Asian aikana kuultavana oli tilapäällikkö Sari Hildén. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Sari Hildén, tilapäällikkö, puhelin: 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi
Mårten Lindholm, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 30.06.2022
§ 73

HEL 2022-007970 T 10 01 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle että 1.1.2023 alkaen kaupungin toimitilojen sisäiset pääomavuokrat määritetään seuraavien periaatteiden mukaisesti:

Tuottovaatimus, eli korko on 3 % ja se määritetään kohteiden kirjanpiddollisesta tasearvosta.

Investointivastike määritetään sisäisen kannan jälleenhankinta-arvosta, poistoajan pituutena käytetään toimitilakannan keskimääräistä poistoaikaa 35 vuotta ja se jyvitetään kiinteistötyypeittäin kohteille vuokrat-

26.09.2022

tujen neliöiden suhteessa. Kallioväestönsuojien osalta poistoaikana käytetään 50 vuotta.

Tuottovaatimuksen ja investointivastikkeen suuruutta tarkistetaan viiden vuoden välein.

Yleiskustannus on 0,67 euroa/m²/kk. Yleiskustannuksen suuruutta tarkistetaan viiden vuoden välein.

Kaikki sisäiset vuokrasopimukset päivitetään.

Toteutetaan maksulajien päivitys, joka mahdollistaa kustannusvastavuuden seurannan, sopimusten päivittämisen kustannusten muuttuessa sekä selkiyttää budjetointia ja lisää kustannusten läpinäkyvyyttä.

Käsittely

30.06.2022 Ehdotuksen mukaan

Pöydällepanoehdotus:

Nina-Ilona Törmikoski: Tuottovaatimus liukuma 1-3 % puuttuu esityksestä. Muutoksen seuraukset tulisi voida arvioida paremmin kaupunkistrategiassa mainitun linjauksen näkökulmasta (mm. liian kovasta vuokran noususta aiheutuva palveluiden heikkenemisen kannalta pelastuslaitoksen, Kuvan, Soten ja Staran osalta.)

Kannattaja: Noora Laak

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Nina-Ilona Törmikosken pöydällepanoehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 5

Martin Aalto, Riina Bhatia, Otto Meri, Katri Penttinen, Nina Sillantaka

Ei-äännet: 3

Noora Laak, Stefan Loman, Nina-Ilona Törmikoski

Tyhjä: 1

Santtu Salmela

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto hylkäsi Ilona Törmikosken pöydällepanoehdotuksen äänin 5 - 3 (1 tyhjä).

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

26.09.2022

Asia/17

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Sari Hilden, tilapäällikkö, puhelin: 09 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi

Mårten Lindholm, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi

Suvi Rautiainen, taloussuunnittelija, puhelin: 09 310 40346
suvi.rautiainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 663

Helsingin asukasvalintaohje ja arava- ja korkotukivuokra-asuntojen asukasvalinnoissa noudatettavat periaatteet

HEL 2022-006529 T 10 07 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Helsingin asukasvalintaohjeen (liite 1) ohjeellisenä noudatettavaksi sekä Helsingin arava- ja korkotukivuokra-asuntojen asukasvalinnoissa noudatettavaksi seuraavat periaatteet:

1. Asukasvalinnassa noudatetaan seuraavaa etusijajärjestystä eli kiireellisyysluokkia:

Kiireellisyysluokka 1 (=erittäin kiireellinen asunnontarve)

- Hakija on asunnoton
- Hakijalla on uhka joutua asunnottomaksi ilman omaa syytään
- Hakijalla on välttämätön ja pysyvä esteettömän asunnon tarve ja nykyinen asunto ei ole esteetön
- Hakija asuu erittäin ahtaasti
- Hakija on muuttamassa Helsinkiin, jossa hänellä on työpaikka, mutta ei asuntoa

Kiireellisyysluokka 2 (=kiireellinen asunnontarve)

- Hakijalla on tuloihin nähden kohtuuttomat asumiskustannukset

- Hakijalla on määräaikainen vuokrasopimus, jota ei ole mahdollista jatkaa
- Hakija on yli 18-vuotias ja asuu vanhempiensa luona Helsingissä
- Hakija asuu ahtaasti.
- Hakijat ovat Hekan asunnonvaihtajia, jotka asuvat tarpeeseensa nähden liian suuressa asunnossa
- Hakijan oma tai perheenjäsenen pysyvä sairaus tai vamma edellyttää terveellisempää tai sopivampaa asuntoa
- Avioparin tai avoparin erilleen muuttamisen esteenä on asunnon puuttuminen

Kiireellisyysluokka 3 (=asunnon tarpeessa)

- Kaikki hakijat, jotka eivät kuulu kiireellisyysluokkiin 1 tai 2

2. Hekan asuntokannan senioriasuntojen asukkaaksi valittavien alaikäraja on 55 vuotta.

Esittelijän perustelut

Tausta

Helsingin kaupunki on Suomen suurin vuokranantaja. Vuokra-asuntojen omistus ja ylläpito on järjestetty kaupungin omistamien kiinteistöyhtiöiden kautta. Vuonna 2021 kaupungin vuokra-asunnossa asui joka kuudes helsinkiläinen, mikä tarkoittaa yhteensä noin 93 000 asukasta. Kaupungin omistamia vuokra-asuntoja käytetään tavanomaisessa vuokra-asuntokäytössä, erityisryhmien asuntoina ja palvelussuhdeasuntoina.

Yli 75 prosenttia (n. 50.000 asuntoa) Helsingin kaupungin omistamista asunnoista on valtion asuntolainoittamia tai korkotukemia vuokra-asuntoja eli ns. ara-vuokra-asuntoja. Näitä asuntoja hallinnoi ja ylläpitää Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka). Hekan omistamia kiinteistöjä sijaitsee lähes kaikissa Helsingin kaupunginosissa. Myös Oy Helsingin Asuntohankinta omistaa pienen määrän arava- tai korkotuki-vuokra-asuntoja.

Hekan asunnot ovat tavallisia vuokra-asuntoja, jotka on tarkoitettu pienituloisille kaupunkilaisille. Helsinki on sitoutunut paitsi turvaamaan riittävän asuntojen määrän kaupungissa myös mahdollistamaan eri väestöryhmien mahdollisuudet helsinkiläisyyteen. Erityinen huomio on kiinnitetty niiden kotitalouksien asemaan, joilla ei ole edellytyksiä toimia täysin markkinaehtoisessa ympäristössä. Kohtuuhintaisilla ara-vuokra-asunnoilla kaupunki mahdollistaa paremmin pienituloisten asumisen Helsingissä ja turvaa mahdollisuuden pitkäaikaisiin koteihin vuokra-asunnoissa.

Asukasvalinnat Hekan asuntoihin tehdään kaupunkiympäristön toimialalla. Koska Hekan asunnot ovat valtion tuella rakennettuja arava- ja korkotukivuokra-asuntoja, niiden asukasvalintaa sääntelevät seuraavat lait ja asetukset:

- aravarajoituslaki 4a - 4c §
- vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalainojen korkotuesta annettu laki eli ns. uusi korkotukilaki 11a - 11c §
- asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukiasuntoihin annettu valtioneuvoston asetus (166/2008, VNA)

Aravarajoituslain 4a - 4c §:n, korkotukilain 11a -11c §:n ja valtioneuvoston asetuksen mukaan valintaperusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Asukasvalinnassa etusijalle on asetettava asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijaruokakunnat. Lisäksi asukasvalintaa tehtäessä pyritään yksittäisten vuokralojen monipuoliseen asukasrakenteeseen sekä sosiaalisesti tasapainoisiin asuinalueisiin.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (Ara) ohjaa asukasvalintaa erillisellä ohjeella: Asukasvalintaopas arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin. Helsingin asukasvalintaohje on Aran asukasvalintaopasta täydentävä ohje, johon on nostettu esille erityisesti Helsinkiä koskeva ohjeistus ja asukasvalinnassa noudatettavat helsinkiläiset erityispiirteet.

Vuosittain Hekan asuntokannasta vapautuu noin 3 500 vuokra-asuntoa. Hekan asuntoa voivat hakea kaikki asunnon tarpeessa olevat henkilöt tai ruokakunnat. Hekan vuokra-asunnot ovat erittäin haluttuja. Hakemuksia on asunnonhaun järjestelmässä haettaviin asuntoihin nähden moninkertainen määrä (31.3.2022 oli 10 797 aktiivia hakemusta). Hakijatalouden asunnontarvetta arvioidaan tarkastelemalla hakijoiden kokonaistilannetta annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti. Lisäksi selvitetään hakijoiden asunnontarpeen kiireellisyys ja kiireellisimmässä asunnontarpeessa olevat hakijat asetetaan etusijalle.

Hakemukset luokitellaan asunnon tarpeen mukaan kolmeen kiireellisyysluokkaan, jotka ovat erittäin kiireellinen, kiireellinen ja asunnon tarpeessa. Kiireellisyysluokkien avulla asunnot saadaan kohdentumaan oikein ja niitä eniten tarvitseville. Luokitus pohjautuu Aran asukasvalintaohjeisiin ja niissä on otettu huomioon Helsingin erityisolosuhteet.

Asuntoja ei jaeta jonotusperiaatteella vaan hakijan hakemuksessaan ilmoittamien tietojen perusteella. Asuntotarjoukset tehdään vain hakemuksessa hakijan itse valitsemien hakukriteerien mukaisesti.

Senioriasuntojen ikäraja

Hekan asuntokannassa on noin 1400 senioreille tarkoitettua asuntoa. Asuntojen asukasvalinnassa on käytössä kolme erilaista alaikärajaa: 55 vuotta, 60 vuotta ja 65 vuotta. Jatkossa asunnon saamisen alaikäraja esitetään asettavaksi 55 vuoteen.

Asukasvalinnan näkökulmasta alimman ikärajan yhtenäistäminen 55 vuoteen on perusteltua, sillä kaikki senioriasunnot eivät täytä nykyisiä esteettömyysvaatimuksia eivätkä välttämättä sijaitse esteettömässä ympäristössä. Yli 65-vuotiaat kieltäytyvät asunnoista muita ikäryhmiä useammin sen takia, että asunto tai ympäristö ei ole esteetön. 55 vuoden ikäraja mahdollistaisi laajemman hakijajoukon huomioimisen asukasvalinnan yhteydessä.

Samaa 55 vuoden alaikärajaa on noudatettu useimmiten myös muualla Suomessa senioreille suunnatuissa vuokra-asuntokohteissa, esimerkiksi Jyväskylän vuokra-asunnot Oy:n ja Vantaan VAV Asunnot Oy:n kohteissa. Myös esimerkiksi asumisoikeusasunnoissa yli 55-vuotiailla ei tarkisteta varallisuutta, jotta heidän on joustavampaa siirtyä sopivaan asuntoon.

Valmistelu

Helsingin uuden asukasvalintaohjeen tarkoituksena on edistää yhtenäisten käytäntöjen toteutumista asuntojen asukasvalinnoissa. Lähtökohtana uuden asukasvalintaohjeen valmistelussa on ollut pitää asukasvalintaa ohjaavat yleiset periaatteet pääosin ennallaan ja pyrkiä ohjeessa määritetyn etusijajärjestyksen eli kiireellisyysluokkien selkeyttämiseen ja päivittämään ne vastaamaan paremmin nykyisten hakijoiden tarpeita.

Valmistelun tavoitteena on luoda mahdollisimman läpinäkyvät, ymmärrettävät ja yksiselitteisesti tulkittavat kiireellisyysluokat niin asukasvalinnan kuin hakijankin kannalta. Hakijoiden määrä painottuu nykyisten kiireellisyysluokkien perusteella kiireellisyysluokkaan 1: jopa puolet hakijoista on erittäin kiireellisessä asunnontarpeessa. Uuden kiireellisyysluokituksen yhtenä tavoitteena on tasapainottaa hakijamääriä kiireellisyysluokittain, jolloin erittäin kiireellisessä asunnontarpeessa olevat hakijat nousevat paremmin esille.

Valmistelua on tehty kaupunkiympäristön toimialalla yhteistyössä valmistelusta vastaavan asuntopalveluiden ja asumisen yksikön, rakennusvalvontapalveluiden ja ympäristöpalveluiden kanssa. Mukana valmistelussa on ollut myös sosiaali- ja terveystoimen perhe- ja sosiaalipalvelut sekä kaupunginkanslian asumisen yksikkö ja strategiaosasto

sekä Am-sihteeristö. Heka on ollut olennainen yhteistyökumppani koko valmistelun ajan.

Uudesta asukasvalintaohjeesta ja siinä esitetyistä kiireellisyysluokituksista on pyydetty kannanottoja sekä pidetty yhteistyökokouksia seuraavien tahojen kanssa: Ara, yhdenvertaisuusvaltuutettu sekä Helsingin vammais- ja vanhuusneuvostot.

Liitteenä 1 olevaan asukasvalintaohjeeseen on koottu myös mm. tilastotietoa ja tietoa lainsäädännöstä sekä ohjausta asunnon hakemiseen. Nämä ohjeen osat voivat ajan kuluessa muuttua eikä ohjetta niiden vuoksi ole tarkoituksenmukaista saattaa uudelleen kaupunginhallituksen käsittelyyn. Sen sijaan kiireellisyysluokkiin ja alaikärajiin mahdollisesti tarvittavat muutokset on tarkoitus jatkossakin päättää kaupunginhallituksessa.

Muutokset voimassa oleviin periaatteisiin

Helsingissä on voimassa kaupunginhallituksen 8.3.2010 hyväksymät kaupungin vuokra-asuntojen välityksessä noudatettavat periaatteet. Muutoksena voimassa oleviin periaatteisiin uusi asukasvalintaohje koskee vain Hekan vuokra-asuntoja. Kaupunki on vuoden 2010 jälkeen järjestellyt asunto-omaisuutensa pääosin kahteen yhtiöön, Kiinteistö Oy Auroranlinnaan ja Hekaan, josta jälkimmäiseen on keskitetty kaupungin ara-vuokra-asuntokannan omistus ja hallinnointi. Päätösehdotuksen tekohetkellä n. 1600 kaupungin omistamaa ara-vuokra-asuntoa on vielä kaupungin omistaman Oy Helsingin Asuntohankinnan asuntokannassa mutta ne fuusioidaan Hekaan Asuntohankinnan jakautumisessa loppuvuoden 2022 aikana. Jakautumisessa ara-vuokra-asunnot keskitetään Hekaan ja muut asunnot Auroranlinnaan.

Uusi päätösesitys käsittää sitovina periaatteina sekä Helsingin arava- ja korkotukivuokra-asuntojen asukasvalinnassa noudatettavan etusijajärjestyksen eli kiireellisyysluokkien asettamisen sekä uutena asiana Hekan senioriasuntojen asukkaaksi valittavien ikärajan. Asukasvalintaohjetta noudatetaan muutoin ohjeellisena.

Muutokset kiireellisyysluokittain ovat:

Kiireellisyysluokka 1 (=erittäin kiireellinen asunnontarve)

Luokkaan 1 kuuluvat edelleen asunnottomat hakijat sekä uutena ryhmänä hakijat, joilla on uhka joutua asunnottomaksi.

Asunnottomuus ei ole yksilön ominaisuus, vaan tila, johon asunnoton on syystä tai toisesta päätynyt. Asunnottomuus saattaa tarkoittaa henkilön syrjäytymistä asuntomarkkinoilta ja samalla asumiseen liittyvistä

sosiaalisista suhteista ja yhteisöllisistä siteistä. Erityisesti pitkittyneessä asunnottomuudessa on kyse huono-osaisuuden kärjistyneestä kasautumisesta. Asukasvalinnoilla voidaan vaikuttaa merkittävästi asunnottomuuden torjuntaan.

Asunnottomuuden uhkaa koskevat tilanteet on erikseen määritelty. Asunnottomuuden uhaksi luetaan, mikäli hakija

- on irtisanottu nykyisestä asunnostaan
- jää asunnottomaksi asunnon purkamisen vuoksi
- jää asunnottomaksi omistusasunnon pakkomyynnin vuoksi tai
- hakijan nykyinen asunto on viranomaisen päätöksellä todettu asukelvottomaksi.

Uutena hakijaryhmänä on lisätty esteetöntä asuntoa tarvitsevat hakijat. Esteettömyys mahdollistaa erityisesti ikääntyvien ihmisten pitkäaikaisen asumisen kotona. Esteettömän asunnon tarvitsijoiden myönteinen erityiskohtelu asukasvalinnassa lisää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä luo parempia edellytyksiä itsenäiselle elämälle riippumatta henkilön toimintakyvystä.

Pääkaupunkiseudulle työn vuoksi muuttavat asunnonhakijat on määritelty koskemaan vain Helsinkiin muuttavia asunnonhakijoita. Asuntojen tarjoaminen liikkuvalla työvoimalla tukee osaltaan kaupungin työ- ja elinkeinopoliittisia tavoitteita.

Vanhempien luona asuvat yli 18-vuotiaat hakijat on siirretty kiireellisyysluokkaan 2 ja alivuokralaisena tai yhteiskäyttöisessä asunnossa asuvia hakijoita ei ole enää erikseen huomioitu kiireellisyysluokissa.

Kiireellisyysluokka 2 (=kiireellinen asunnontarve)

Ahtaasti asumisen määritelmässä on huomioitu erikseen yksinhuoltajat: yhden vanhemman talouksissa ahtaasti asumiseksi luokitellaan tilanne, jossa vanhemmalla ei ole omaa makuuhuonetta. Jotta lapsiperheiden tarvitsemia isompia asuntoja vapautuisi enemmän välitykseen, on Hekan asunnonvaihtajat, jotka asuvat tarpeeseensa nähden liian suuressa asunnossa, nostettu erikseen kiireellisyysluokkaan 2. Mikäli hakijan oma tai perheenjäsenen pysyvä sairaus tai vamma edellyttää terveellisempää tai sopivampaa asuntoa, on hakija kiireellisessä asunnontarpeessa. Tällöin hakemukseen on aina liitettävä tarpeen vahvistava lääkärintodistus. Myös avio- tai avoerotilanteessa hakija on kiireellisessä asunnontarpeessa. Puutteellisesti varustetussa asunnossa asuvat hakijat kuuluvat jatkossa kiireellisyysluokkaan 3.

Kiireellisyysluokka 3 (=asunnon tarpeessa)

Kiireellisyysluokkaan 3 kuuluvat käytännössä kaikki hakijat, jotka eivät kuulu edellä mainittuihin kiireellisyysluokkiin 1 tai 2. Varallisuuden enimmäisrajan ylittävälle hakijoille ei asuntoa voida tarjota.

Kiireellisyysluokkaan 3 kuuluvat esimerkiksi hakijat

- joilla on pitkä ja/tai hankala työmatka (ei koske työn vuoksi Helsinkiin muualta muuttavia, ks. kiireellisyysluokka 1)
- jotka ovat perustamassa perhettä ja vailla yhteistä asuntoa
- joiden asunto on vuorotyön vuoksi sopimaton
- joiden nykyinen asunto on muun syyn vuoksi epätyytyttävä.

Kaikista kiireellisyysluokista on poistettu hankalasti tulkittavissa olevat "muu vastaava peruste" –tyyppiset kriteerit.

Esitys on lautakunnan esityksen mukainen sillä muutoksella, että sana "luokka" on muutettu "kiireellisyysluokaksi" ja senioriasuntojen "ikäraja" 55 vuotta on muutettu sanaksi "alaikäraja".

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin kaupungin asunnot Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Asuntopalvelut
Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 641

HEL 2022-006529 T 10 07 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Asian käsittelyn aikana kuultavana olivat tiimipäällikkö Kati Hytönen ja asiakkuusjohtaja Mari Randell. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 07.06.2022 § 349

HEL 2022-006529 T 10 07 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus hyväksyy Helsingin asukasvalintaohjeen ohjeellisena noudatettavaksi sekä Helsingin arava- ja korkotukivuokra-asuntojen asukasvalinnoissa noudatettavaksi seuraavat periaatteet:

1. Asukasvalinnassa noudatetaan seuraavaa etusijajärjestystä eli kiireellisyysluokkia:

Luokka 1 (=erittäin kiireellinen asunnontarve)

- Hakija on asunnoton
- Hakijalla on uhka joutua asunnottomaksi ilman omaa syytään
- Hakijalla on välttämätön ja pysyvä esteettömän asunnon tarve ja nykyinen asunto ei ole esteetön
- Hakija asuu erittäin ahtaasti
- Hakija on muuttamassa Helsinkiin, jossa hänellä on työpaikka, mutta ei asuntoa

Luokka 2 (=kiireellinen asunnontarve)

- Hakijalla on tuloihin nähden kohtuuttomat asumiskustannukset

- Hakijalla on määräaikainen vuokrasopimus, jota ei ole mahdollista jatkaa
- Hakija on yli 18-vuotias ja asuu vanhempiensa luona Helsingissä
- Hakija asuu ahtaasti.
- Hekan asunnonvaihtajat, jotka asuvat tarpeeseensa nähden liian suuressa asunnossa
- Oma tai perheenjäsenen pysyvä sairaus tai vamma edellyttää terveellisempää tai sopivampaa asuntoa
- Avioparin tai avoparin erilleen muuttamisen esteenä on asunnon puuttuminen

Luokka 3 (=asunnon tarpeessa)

- Kaikki hakijat, jotka eivät kuulu kiireellisyysluokkiin 1 tai 2

2. Hekan asuntokannan senioriasuntojen asukkaaksi valittavien ikärajaksi määritetään 55 vuotta.

31.05.2022 Pöydälle

24.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ulla Kuitunen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 31020871
ulla.kuitunen(a)hel.fi
Kati Hytönen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 31029729
kati.hytonen(a)hel.fi

§ 664

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Kaartin maneesin suojeluesityksestä ja Museoviraston ehdottamista suojelumääräyksistä

HEL 2022-008608 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus pitää Kaartin maneesin suojeluesitystä perusteltuna ja katsoo, että rakennuksen suojeleminen rakennusperintölain (498/2010) nojalla turvaa kohteen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Suojelu on vireillä olevan asemakaavan muutoksen tavoitteiden mukaista eikä haittaa kaavoitusta.

Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on alkuperäisen maneesirakennuksen osalta perusteltu ja kattava, eikä kaupunginhallituksella ole siihen huomautettavaa.

Sen sijaan 1950-luvun laajennusosan tai sen katujulkisivun suojelu rakennusperintölailla rajoittaisi mahdollisuuksia kohteen tulevalle käytölle. Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan 1950-luvun laajennuksen osalta suojelun tarve ja suojelun kohdentuminen on tarkoituksenmukaisinta tutkia asemakaavoituksen yhteydessä yhteistyössä Museoviraston kanssa siinä vaiheessa, kun Kaartin maneesin tulevasta käytöstä on enemmän tietoa ja tarkempia suunnitelmia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 28.6.2022
- 2 Lausuntopyyntö 28.6.2022, liite, ilmoitus
- 3 Museoviraston lausunto, 21.6.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaartin maneesi sijaitsee Helsingissä, Kasarmikatu 15:ssä. Sen omistaa Suomen valtio, hallinnollisena edustajanaan Senaatti-kiinteistöt. Punatiilinen Kaartin maneesi rakennettiin varsinaisen Kasarmialueen eteläpuolelle, Tähtitorninvuoren rinteeseen vuonna 1877 ratsu- ja jalkaväen harjoitustilaksi. Pääsuunnittelijana oli ylitirehtööri, arkkitehti Axel Hampus Dalström (1829–1882), joka teki pitkän uran Yleisten rakennusten ylihallituksessa. Hänen tunnetuimmat rakennuksensa Kaartin maneesin ohella ovat Esplanadin Kappeli ja Vanha ylioppilastalo.

Rakennus on suojeltu 18.9.1980 annetulla valtioneuvoston päätöksellä (n:o 8704/55/77) valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun asetuksen (278/1965) nojalla. Suojelupäätöksen uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi, koska valtio on päättänyt luopua rakennuksesta. Lausuntopyynnön mukaan Uudenmaan ELY-keskus on ottanut omasta aloitteestaan tutkittavaksi Kaartin maneesin suojelemisen rakennusperintölain perusteella.

ELY-keskus varaa hallintolain (434/2003) 34 §:n 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa rakennusperintölain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuille asianosaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen rakennussuojeluesityksestä. Samalla varataan tilaisuus vastineen antamiseen Museoviraston lausunnosta.

Asiasta on saatu kaupunginmuseon ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Kaupunginmuseo totesi lausunnossaan 26.8.2022, että museoviranomaisten toimivallanjaon perusteella toimivalta rakennusperintölain nojalla suojeltaviksi esitettyjen rakennusten osalta on Museovirastolla eikä kaupunginmuseo siten lausu asiasta.

Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan 16.8.2022 antaman lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

26.09.2022

Asia/19

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 28.6.2022
- 2 Lausuntopyyntö 28.6.2022, liite, ilmoitus
- 3 Museoviraston lausunto, 21.6.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginmuseo
Rakennusvalvontapalvelut

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 642

HEL 2022-008608 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 26.8.2022

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2022-008608 T 10 03 10

Uudenmaan ELY-keskus on ottanut omasta aloitteestaan tutkittavaksi Kaartin maneesin suojelemisen rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (rakennusperintölaki) perusteella. Rakennus on suojeltu 18.9.1980 annetulla valtioneuvoston päätöksellä valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun asetuksen (278/1965) nojalla. ELY-keskus varaa hallintolain (434/2003) 34 §:n 1 momentissa säädetyssä tarkoituksessa rakennusperintölain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen rakennussuojeluesityksestä.

Museoviraston ja Helsingin kaupunginmuseon - Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon välisen työnjaon mukaisesti Museovirasto toimii vastuuviranomaisena rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla suojeltaviksi esitetyissä kohteissa. Museovirasto on käsitellyt Kaartin maneesin suojelemista koskevan asian erityisistunnossaan 21.6.2022 ja antanut asiassa lausunnon, johon on kirjattu kohteen kulttuurihistorialliset arvot ja ehdottaa kohteelle suojelumääräyksiä. Helsingin kaupunginmuseo ei lausu asiassa.

Lisätiedot

Johanna Björkman, ts. kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.08.2022 § 415

HEL 2022-008608 T 10 03 10

Hankenumero 5264_220

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta piti Kaartin maneesin suojeluesitystä perusteltuna ja katsoi, että rakennuksen suojeleminen rakennusperintölain nojalla turvaa kohteen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Suojelu on vireillä olevan asemakaavan muutoksen tavoitteiden mukaista eikä haittaa kaavoitusta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on alkuperäisen maneesirakennuksen osalta perusteltu ja kattava, eikä kaupunkiympäristölautakunnalla ole siihen huomautettavaa. Sen sijaan 1950-luvun laajennusosan tai

26.09.2022

sen katujulkisivun suojelu rakennusperintölailla rajoittaa mahdollisuuksia kohteen tulevalle käytölle. Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan 1950-luvun laajennuksen osalta suojelun tarve ja suojelun kohdentuminen on tarkoituksenmukaisinta tutkia asemakaavoituksen yhteydessä yhteistyössä Museoviraston kanssa siinä vaiheessa, kun Kaartin maneesin tulevasta käytöstä on enemmän tietoa ja tarkempia suunnitelmia.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Sinikka Lahti, arkkitehti, puhelin: 310 37478
sinikka.lahti(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

§ 665

Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite liikennevalot Gustav Pauligin kadun ja Vuotien risteykseen

HEL 2022-001519 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara ja neljä muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Vuosaaren Gustav Pauligin kadun ja Vuotien risteuksen valaistusta parannetaan ja siihen asennetaan liikennevalot. Rakennustyömaiden jatkuessa liikennevalot voivat olla väliaikaiset ja sen jälkeen niistä tehdään pysyvä järjestely lisäämään Vuosaaren keskusta-alueen liikenneturvallisuutta.

Kaupunkiympäristötoimialan mukaan arvioitu liikennemäärä risteyksessä rakentamisen valmistuttua on niin merkittävä, että liikennevalojen toteutus risteykseen on perusteltua. Kun rakennustyömaat valmistuvat varmistetaan yksityiskohdat liikennevalojärjestelyiden toteuttamiselle ja jos esteitä ei ole, niin liikennevalot toteutetaan risteykseen.

Työmaa-aikaisten liikennejärjestelyiden toteutuksesta ja kustannuksista vastaavat työmaat. Kaupunki edellyttää ja valvoo turvallisten järjestelyiden toteuttamista. Työmaajärjestelyt vaihtuvat suhteellisen usein, kun rakentaminen edistyy. Poikkeusjärjestelyiden aikana risteuksen kaikissa haaroissa ei ole tilaa liikennevalopylväille ja sähkönsyöttö valopylväille on haastava toteuttaa. Turvalliseen järjestelyyn onkin pyritty alentamalla ajonopeutta työmaan kohdalla 30 km/h ja asettamalla nopeusnäyttötaulu muistuttamaan ajonopeudesta. Työmaa-aidat kaven-

tavat näkemiä risteyksessä, mutta viistetyllä aitauksen kulmalla ja korvaamalla umpinainen aita läpinähtävällä aitaelementillä on näkemiä pyritty saamaan paremmiksi.

Katuvalaistus suunnitellaan lähtökohtaisesti riittävän tehokkaaksi risteysalueille. Palaute valaistuksen tehon tarkistamisesta on välitetty valaistussuunnittelijalle. Jos puutteita huomataan, tehdään tarvittavat muutokset valaistukseen.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua (voimassa aloitteille, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 643

HEL 2022-001519 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.04.2022 § 238

HEL 2022-001519 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Risteysalueen kohdalla Vuotie on katuluokaltaan alueellinen kokoojajaku, jolla nopeusrajoitus on 50 km/h. Gustav Pauligin katu on paikallinen kokoojajaku, jolla nopeusrajoitus on 40 km/h. Risteyksessä on sattunut yksi jalankulkijan loukkaantumiseen johtanut onnettomuus koko Vuotien historian aikana. Aloitteessa toivotaan risteykseen liikennevaloja ja valaistuksen parantamista. Liikennevaloja toivotaan toteutettavan jo nyt työmaa-aikaisena järjestelyinä, kun viereistä Aromikujan aluetta rakennetaan.

Työmaa-aikaisten liikennejärjestelyiden toteutuksesta ja kustannuksista vastaavat työmaat. Kaupunki edellyttää ja valvoo turvallisten järjestelyiden toteuttamista. Työmaajärjestelyt vaihtuvat suhteellisen usein, kun rakentaminen edistyy. Poikkeusjärjestelyiden aikana risteuksen kaikissa haaroissa ei ole tilaa liikennevalopylväille ja sähkönsyöttövalopylväille on haastava toteuttaa. Turvalliseen järjestelyyn onkin pyritty alentamalla ajonopeutta työmaan kohdalla 30 km/h ja asettamalla nopeusnäyttötäulu muistuttamaan ajonopeudesta. Työmaa-aidat kaventavat näkemiä risteyksessä, mutta viistetillä aitauksen kulmalla ja korvaamalla umpinainen aita läpinähtävällä aitaelementillä on näkemiä pyritty saamaan paremmiksi.

Uusien liikennevalojen toteuttaminen määrittää mm. liikennemäärien mukaan tai onko välittömässä läheisyydessä erityiskohteita kuten koulu. Jos autoliikenteen määrät ovat maltilliset ja jalankulkumäärät ovat hyvin pienet ei uusien valojen toteuttaminen ole perusteltua. Liikennevalot pidetään Helsingissä toiminnassa yleensä 24 tuntia vuorokaudessa, ja liikennevalot parantavatkin risteuksen turvallisuutta vilkkaan liikenteen aikana. Hiljaisemman liikenteen aikana ne saattavat kuitenkin houkutella punaisia liikennevaloja päin ajamiseen ja kävelemiseen, jolloin ne muuttuvat liikenneturvallisuusriskiksi. Risteuksen kohdalla Vuotien liikennemäärä on Gustav Pauligin kadun länsipuolella noin 11 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Risteuksen itäpuolella Vuotien liikennemäärä on noin 7 500 ajoneuvoa vuorokaudessa. Gustav Pauligin kadun liikennemäärä on noin 4 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Riste-

teyksen läheisyyteen toteutuva rakentaminen tuottaa uutta liikennettä arviolta noin 2 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikennemäärät kasvavat asteittain, kun rakentaminen valmistuu eri vaiheissa. Lopullisesti valmista pitäisi olla aikaisintaan vuonna 2026. Arvioitu liikennemäärä rakentamisen valmistuttua on sen verran merkittävä, että liikennevalojen toteutus risteykseen on perusteltua. Kaupunki varmistaa yksityiskohdat liikennevalojärjestelyiden toteuttamiselle, ja jos esteitä ei ole, niin liikennevalot toteutetaan risteykseen siinä vaiheessa, kun talorakennustyömaat poistuvat.

Katuvalaistus suunnitellaan lähtökohtaisesti riittävän tehokkaaksi risteysalueille. Palaute valaistuksen tehon tarkistamisesta on välitetty valaistussuunnittelijalle. Jos puutteita huomataan, tehdään tarvittavat muutokset valaistukseen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Janne Antila, liikenneinsinööri: 310 20355
janne.antila(a)hel.fi

§ 666

Kaupunginvaltuuston 21.9.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 21.9.2022 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

219 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

220 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

221 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan ote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

222 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille ennen 1.7.2022 varatuille Kalasataman, Jätkäsaaren ja Kruunuvuorenrannan Hitas-tonteille

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote varauksensaajille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristön toimialalle sekä maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palveluille.

223 §, Kampin Runeberginkatu 2 asemakaavan muuttaminen (nro 12700)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle, Kympp/Talouden tuelle sekä kaavamuutoksen hakijalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle, kaupunginmuseolle sekä sosiaali- ja terveystoimialalle.

224 §, Kampin Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen asemakaavan muuttaminen (nro 12708)

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle, kaupunginmuseolle sekä sosiaali- ja terveystoimialalle.

225 §, Meilahden Tukholmankatu 10 asemakaavan muuttaminen (nro 12745)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle sekä kaavamuutoksen hakijalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle sekä kaupunginmuseolle.

226 §, Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite vesiliikenteen kehittämisestä Hakaniemestä työmatkaliikenteenä

Ei toimenpidettä.

227 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi päätetään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

26.09.2022

Asia/21

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 667

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 38.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 19.9.2022
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen 19.9.2022
uudistusjaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

- kasvatus- ja koulutuslautakunta
- suomenkielinen jaosto 20.9.2022
- ruotsinkielinen jaosto
- kaupunkiympäristölaikunta 20.9.2022
- ympäristö- ja lupajaosto
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 22.9.2002
- pelastuslautakunta
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
- kulttuuri- ja kirjastojaosto
- liikuntajaosto
- nuorisajaosto
- sosiaali- ja terveyslautakunta 20.9.2022
- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

26.09.2022

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

23.9.2022

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

26.09.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666 ja 667 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 659 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

26.09.2022

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

26.09.2022

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Saara Nirkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Minja Koskela

Reetta Vanhanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 11.10.2022.